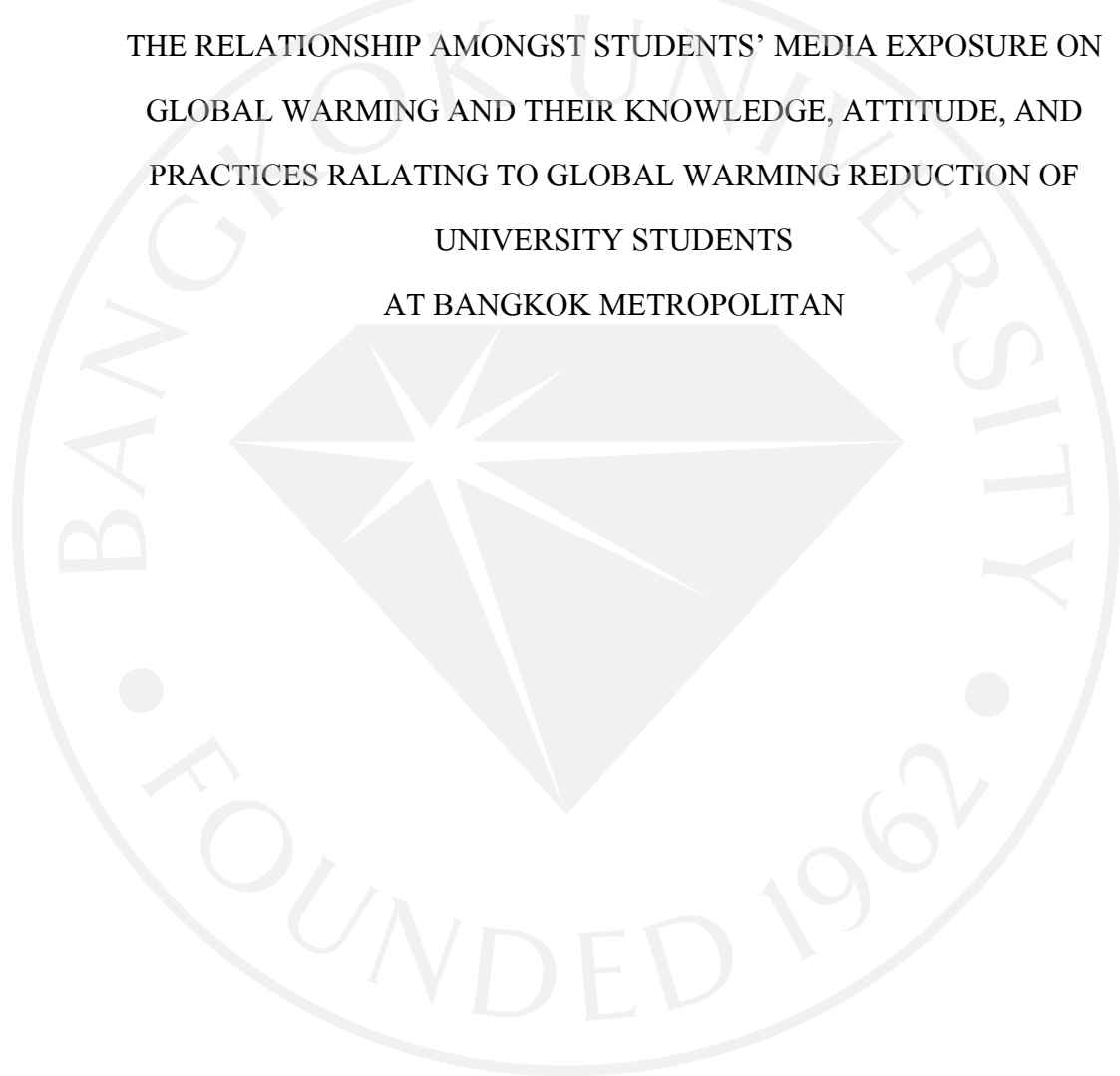

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ ทัศนคติและ
พฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

THE RELATIONSHIP AMONGST STUDENTS' MEDIA EXPOSURE ON
GLOBAL WARMING AND THEIR KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND
PRACTICES RALATING TO GLOBAL WARMING REDUCTION OF
UNIVERSITY STUDENTS
AT BANGKOK METROPOLITAN

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ ทัศนคติและ
พฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
THE RELATIONSHIP AMONGST STUDENTS' MEDIA EXPOSURE ON GLOBAL
WARMING AND THEIR KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND PRACTICES RALATING TO
GLOBAL WARMING REDUCTION OF UNIVERSITY STUDENTS
AT BANGKOK METROPOLITAN

ภาวัญชนรัตน์ ภู่วิจิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2554

© 2555

ภวัญชนรัตน์ ภู่วิจิตร
สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนกับความรู้ ทัศนคติและ
พฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย ภาวรัชญ์รัตน์ ภู่วิจิตร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ เกษะประกร)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ชนันนา รอดสุทธิ)

ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ สุขคติกล)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิระโสภณ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ภวรัญชนร์รัตน์ ภู่วิจิตร. ปรินญาณินเทศศาสตรมหาบัณฑิต, พฤษภาคม 2555, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรม
ลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (143 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร พิชราภรณ์ เกษะประกร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการลด
ภาวะโลกร้อนกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
นิสิต นักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน สถิติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การหาค่า
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) ซึ่งกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน
การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากร
แตกต่างกัน มีความรู้และทักษะคิดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีพฤติกรรมในการลดปัญหา
ภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในทาง
ลบอย่างมีนัยสำคัญกับความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน แต่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทักษะคิดกับ
พฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน
3. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน
ลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจัยด้าน
จิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต
นักศึกษานิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับ
การเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อน
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขต
กรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญกับความรู้เกี่ยวกับการลดปัญหาภาวะโลกร้อน
แต่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมลดโลกร้อนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ไม่มีสัมพันธ์กับ

ทัศนคติของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครต่อการลดปัญหาภาวะ
โลกร้อน

คำสำคัญ: การเปิดรับสื่อ, ความรู้, ทัศนคติ, พฤติกรรมภาวะ โลกร้อน ,

อนุมัติ :

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Phuwichit, P. M.A. (Communication Arts), May 2012, Graduate School, Bangkok University.
The Relationship amongst Students' Media Exposure on Global Warming and their Knowledge, Attitude, and Practices Relating to Global Warming Reduction of University Student at Bangkok Metropolitan (143 pp.)

Thesis Advisor: Asst. Prof. Pacharaporn Kesaporn, Ph.D.

ABSTRACT

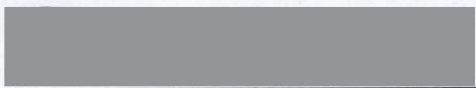
This quantitative research aims to examine the relationship amongst students' media exposure on global warming and their knowledge, attitude, and practices relating to global warming reduction in universities at Bangkok Metropolitan. Four hundred and twenty questionnaires were being responded by students who are currently studying in universities at Bangkok Metropolitan and were tabulated statistically with SPSS for Windows, by analyzing the means, standard deviation, T-test, One-Way ANOVA, and Pearson Correlation. The results are as follows:

1. University students in Bangkok Metropolitan, characterized by different demographic factors, have significant differences in their knowledge and attitude but not in their practices relating to global warming reduction.
2. University students' psychological orientation and experiential orientation about environment activities student are significantly positively correlated with their knowledge of global warming reduction but are significantly negatively correlated with their attitude and practices in global warming reduction.
3. University students, characterized by different demographic factors, have a significant different media exposure of global warming, and psychological orientation and experiential orientation about environment activities amongst university students is positively correlated with their media exposure of global warming.
4. University students' media exposure of global warming is significantly negatively correlated with their knowledge, however, is significantly positively correlated with their practices relating to global warming reduction but not their attitude.

Keywords: Media exposure, Knowledge, Attitudes, Behavior, Global warming

Approved :

Thesis Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ เกษะประกร และ ดร.ชนันนา รอดสุทธิ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ ศุภดิถก ดร.สุชาติรัตน์ ดิษยวรรณนะ จันทราวัดนากุล และ อาจารย์มารยาท โยทองยศ ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย รวมถึงทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และความช่วยเหลือต่าง ๆ ในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ชวลิต ฉัตรชัยอนันต์ แผนกบริการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่อำนวยความสะดวก และให้ คำปรึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนนิสิต นักศึกษาทุก ๆ คนที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูล สำหรับการทำวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

ภรณ์ชรัตน์ ภู่วิจิตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
ขอบเขตของงานวิจัย	6
คำถามของงานวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	8
แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ	19
ลักษณะทางประชากร	22
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม	24
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
สมมติฐานการวิจัย	50
กรอบแนวคิดในการวิจัย	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
กลุ่มประชากร และการสุ่มตัวอย่าง	52
การรวบรวมข้อมูล	55
ตัวแปรที่ศึกษา	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	56
เกณฑ์การให้คะแนน	57

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 (ต่อ) วิธีดำเนินการวิจัย	
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บข้อมูล	61
สถิติที่ใช้	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1	62
ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2	69
ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
สรุปผลการวิจัย	111
สรุปผลการศึกษาตามสมมติฐาน	113
อภิปรายผล	116
สรุปการค้นพบจากผลวิจัย	126
ข้อจำกัดของการวิจัย	127
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	127
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	136
ประวัติเจ้าของผลงาน	143
ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในวิทยานิพนธ์	144

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552	54
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	66
ตารางที่ 4.2 แสดงปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง	78
ตารางที่ 4.3 แสดงปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของกลุ่มตัวอย่าง	67
ตารางที่ 4.4 แสดงการเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อประเภทต่างๆ	68
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน	69
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	72
ตารางที่ 4.7 แสดงทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน	72
ตารางที่ 4.8 แสดงพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	75
ตารางที่ 4.9 แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัญหาภาวะโลกร้อน	78
ตารางที่ 4.10 แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษากับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	79
ตารางที่ 4.11 แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	80
ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของชั้นปีที่กลุ่มเป้าหมายกำลังศึกษา กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	81
ตารางที่ 4.13 แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	82
ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับรายได้ครอบครัว กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	83
ตารางที่ 4.15 แสดงความแตกต่างภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	84
ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่าง กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ ลดปัญหาภาวะโลกร้อน	86
ตารางที่ 4.18 แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษากับทัศนคติ ที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน	87
ตารางที่ 4.19 แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ กับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน	88
ตารางที่ 4.20 แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน	89
ตารางที่ 4.21 แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน	90
ตารางที่ 4.22 แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	91
ตารางที่ 4.23 แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษากับพฤติกรรมร่วม ในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	92
ตารางที่ 4.24 แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	93
ตารางที่ 4.25 แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	94
ตารางที่ 4.26 แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	95
ตารางที่ 4.27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยร่วม ด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษามีผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	96
ตารางที่ 4.28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยร่วม ด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษา มีผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	97
ตารางที่ 4.29 แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	98
ตารางที่ 4.30 แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษากับการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.31 แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	100
ตารางที่ 4.32 แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	101
ตารางที่ 4.33 แสดงความแตกต่างระหว่างภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่างกับ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	102
ตารางที่ 4.34 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่าง กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	103
ตารางที่ 4.35 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัย ด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษากับการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่าง ๆ	104
ตารางที่ 4.36 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัย ด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่าง ๆ	105
ตารางที่ 4.37 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	106
ตารางที่ 4.38 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติ ต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน	107
ตารางที่ 4.39 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับ เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมร่วม ในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	108
ตารางที่ 4.40 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อใหม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมร่วมใน การลดปัญหาภาวะโลกร้อน	109
ตารางที่ 4.41 สรุปความสัมพันธ์อย่างนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ศึกษาของงานวิจัย	110

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แบบจำลองปรากฏการณ์เรือนกระจก

หน้า

9

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันทั่วโลกกำลังตื่นตัวกับปัญหาและผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้น โดยเกิดจากการที่ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มขึ้นจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงต่าง ๆ การขนส่ง และการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม ยิ่งกว่านั้นการตัดและทำลายป่าไม้จำนวนมากเพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ทำให้ต้นไม้ในป่าที่เคยทำหน้าที่ดูดกลืนแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ได้ล้มตาย กลไกในการดึงเอาก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปจากระบบบรรยากาศจึงถูกลดทอนประสิทธิภาพลง นอกจากนี้จะไม่ดูดกลืนก๊าซแล้ว ยังปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาจากระบวนการย่อยสลายด้วย (ขวัญชัย กุลสันติธำรง , 2549) ส่งผลให้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มีปริมาณมากเกินจนก่อตัวเป็นหลังการระจกซึ่งจะเป็นตัวกักเก็บความร้อนในบริเวณพื้นผิวโลกจำนวนมาก ทำให้บรรยากาศถูกทำลายส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลก อันจะทำให้ระบบนิเวศวิทยา ทรัพยากรพืชและสัตว์เปลี่ยนแปลงไป

สาเหตุของการเกิดมลพิษทางอากาศมี 2 แหล่งใหญ่ ๆ คือ มลพิษที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมลพิษที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (นพภาพร พานิช, 2547) มลพิษที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและทำให้อากาศสกปรก เช่น ภูเขาไฟระเบิด ไฟป่า ฝุ่นละอองดิน ก๊าซจากการเผาของอินทรีย์วัตถุ รวมทั้งก๊าซจากการจับถ่ายและการหายใจของมนุษย์และสัตว์ แต่แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญและเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาที่กำลังร้ายแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนต้องมีการศึกษาหามาตรการแก้ไขที่เหมาะสมและกว้างขวางที่สุดก็คือ มลพิษที่เกิดจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น (ศิริกัลยา สุวจิตตานนท์, 2541, หน้า 148) การผลิตใหญ่ ๆ ที่ใช้เครื่องจักรเครื่องยนต์ และน้ำมันเชื้อเพลิงต่าง ๆ อุตสาหกรรมที่ผลิตหรือใช้สารเคมีที่มีพิษ การทำเหมืองแร่ทุกกระบวนการ ส่วนก่อนมลภาวะนอกจากนั้นมลพิษยังมาจากกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเดินทาง คมนาคมขนส่ง การใช้เชื้อเพลิงหุงต้ม อาหาร การใช้สเปรย์ฉีด และเครื่องใช้ไฟฟ้าในสำนักงาน และในครัวเรือนที่ต้องใช้สารเคมีชนิดที่ก่อให้เกิดผลต่อสภาพแวดล้อม เป็นต้น มนุษย์จึงกลายเป็นผู้ทำลายความสมดุลในบรรยากาศของโลกทั้งโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ ผลจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์นั้นได้ย้อนกลับมาสู่วิถีชีวิตของมนุษย์อีกครั้งแต่เป็นในทางที่จะสร้างผลร้ายต่อชีวิตของมนุษย์มากยิ่งขึ้นในทุกขณะ สภาพอากาศผันผวนและเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากสภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในแต่ละภูมิภาคทั่วโลก สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณที่ทุกชีวิตบนโลกกำลังประสบในปัจจุบันทำให้รู้ว่าธรรมชาติกำลังเสียสมดุล หากมนุษย์ไม่มีการปรับเปลี่ยนการใช้

พลังงานหรือยังมีพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชั้นบรรยากาศของโลก ภาวะเรือนกระจกก็จะรุนแรงจนโลกอาจจะไม่สามารถรับมือกับภัยพิบัติที่รุนแรงได้อีกต่อไป (อานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, 2551)

ปัญหาอุณหภูมิโลกที่เปลี่ยนไปนี้ได้ทำให้อุณหภูมิโลกร้อนขึ้น และมีผลต่อความกดอากาศของโลก บางพื้นที่ที่แห้งแล้งก็เกิดฝนตก บางพื้นที่ที่เคยฝนตกก็เกิดภาวะแห้งแล้ง แม่น้ำลำน้ำแห้งผาก เปลี่ยนทิศทาง เกิดฤดูกาลที่ผิดปกติไปทั่วโลก (ขวัญชัย กุลสันติธำรง, 2549) และยังส่งผลให้บริเวณในโลบบางส่วน เช่น ประเทศออสเตรเลียที่ประสบปัญหาสภาวะแห้งแล้งอย่างไม่เคยมีมาก่อน เป็นต้น (กระทรวงพลังงาน, 2550) ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น และยังมีสัญญาณเตือนจากภัยธรรมชาติอื่นอีก เช่น “เพริโต โมเรโน” ธารน้ำแข็งขนาดมหึมาในเมืองเอล คาลาฟาเต ประเทศอาร์เจนตินา อายุนับพันปีที่กำลังละลาย และพังลงอย่างน่ากลัว ซึ่งนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่า ธารน้ำแข็งขนาดใหญ่ที่พังทลายลง เป็นสัญญาณบ่งบอกสภาวะการโลกร้อนที่กำลังเกิดวิกฤตขึ้นทุกวินาที (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2549) และจะส่งผลให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น เนื่องจากการละลายของน้ำแข็งทั่วโลก ทั้งที่เป็นธารน้ำแข็ง (Glaciers) และแหล่งน้ำแข็งบริเวณขั้วโลก และในกรีนแลนด์ซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งน้ำแข็งที่ใหญ่ที่สุดในโลก น้ำแข็งที่ละลายนี้จะไปเพิ่มปริมาณน้ำในมหาสมุทร เมื่อประกอบกับอุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำสูงขึ้น น้ำก็จะมีการขยายตัวร่วมด้วย ทำให้ปริมาณน้ำในมหาสมุทรทั่วโลกเพิ่มมากขึ้น เป็นทวีคูณ ทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นมาก ส่งผลให้เมืองสำคัญที่อยู่ริมมหาสมุทรตกอยู่ใต้ระดับน้ำทะเลทันที (กอร์, 2007 อ้างใน คุณากร วิเศษชัยวิรุฬ, 2550, หน้า 113) มีการคาดการณ์ว่า หากน้ำแข็งดังกล่าวละลายหมด จะทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น 6-8 เมตร เพราะก้อนน้ำแข็งขนาดมหึมาจากขั้วโลกกำลังละลายลงสู่ทวีปยุโรปและดินแดนที่มนุษย์อาศัยอยู่ วิเคราะห์กันว่าบริเวณของโลกที่อยู่ในระดับต่ำมากๆ อาจจะสูญหายไปจากแผนที่โลกเพราะน้ำท่วมหมดสิ้น (ขวัญชัย กุลสันติธำรง, 2549)

สำหรับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่มีต่อประเทศไทยได้มีการประเมินไว้ว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเกิดภาวะขาดแคลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และเกิดอุทกภัยถี่ขึ้นรุนแรงยิ่งขึ้นในพื้นที่ราบลุ่ม กรุงเทพมหานครก็จะเสี่ยงต่อความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำล้นตลิ่งและอุทกภัย ชายหาดจากจังหวัดเพชรบุรีถึงสงขลาซึ่งมีลักษณะคับแคบก็จะหายไปและชายหาดจะถูกร่นเข้ามาถึงพื้นที่ราบริมทะเล พื้นที่ภาคใต้จะมีฝนตกชุกและเกิดอุทกภัยบ่อยครั้งขึ้น ส่วนภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือต้องเผชิญกับภัยแล้งเพิ่มขึ้น พืชและสัตว์ทะเลบางชนิดที่ไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะสูญพันธุ์ และยังคงเกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวทั้งในอ่าวไทยและอันดามันดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วเมื่อปี 2541 (เจตสิก, 2551) หลายปีที่ผ่านมาเกิดน้ำท่วมหนัก และ

ดินถล่มในหลายจังหวัดทางภาคเหนือ โดยมีปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาสูงกว่าปกติ แสดงถึงปรากฏการณ์ “ลานีญา” ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายกว่า 1 พันล้านบาท ที่จังหวัดสมุทรปราการ มีตัวอย่างของภาวะโลกร้อนที่มีผลกระทบต่อไทยอย่างชัดเจน คือ ชายฝั่งถูกกัดเซาะอย่างหนัก หนองเพราะแผ่นดินทรุด น้ำทะเลสูงขึ้น คลื่นลมทะเลแรงขึ้น พื้นที่ตลอดแนวชายฝั่งหายไปกว่า 11,000 ไร่ ทำให้ชาวบ้านต้องที่อยู่อาศัย 4-5 ครั้งมีการวิเคราะห์ว่า หากยังไม่มีมาตรการการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม อีกประมาณ 20 ปีข้างหน้า พื้นที่ชายฝั่งจะถูกกลืนหายไปประมาณ 10.5 กิโลเมตร และที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิจะอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลเพียง 6 กิโลเมตร (สุทธิชัย หยุ่น, 2550) อย่างไรก็ตามผลกระทบที่สร้างความหวุ่นวิตกให้กับประเทศไทยอย่างมากคือผลกระทบด้านการเกษตร โดยเฉพาะต่อข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เนื่องจากต้องอาศัยปริมาณน้ำฝนและแสงแดดที่แน่นอน รวมทั้งความชื้นของดินและอุณหภูมิเฉลี่ยที่พอเหมาะด้วย

นอกจากนี้ ผลกระทบของภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นกับพืชและสัตว์ก็มีมากขึ้นด้วยระบบชีวิตของพืชและสัตว์ต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพอากาศที่เปลี่ยนไป หากไม่สามารถที่จะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาวะได้ก็อาจถึงขั้นสูญพันธุ์ก็เป็นได้ และปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยโรคภัยต่าง ๆ ก็จะมา โรคที่มีอยู่เป็นพาหะนำโรค เช่น มาลาเรียและไวรัสจะขยายกระจายไปในเขตอากาศอุ่นที่ขึ้น ซึ่งแต่เดิมโรคเหล่านี้อยู่ในเขตร้อนเท่านั้น โรคจะแพร่ไปตามทางน้ำและพาหะนำโรค และโรคเกิดจากปัญหาสุขภาพอนามัยซึ่งมีอยู่แล้วในประเทศกำลังพัฒนาก็จะเลวร้ายยิ่งขึ้น

ถึงแม้ว่าสภาวะโลกร้อนที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตจะยากต่อการแก้ไข เนื่องจากโลกเปรียบเสมือนเครื่องจักรขนาดใหญ่ที่มีกลไกเล็กๆ จำนวนมากทำงานประสานกัน การตอบสนองที่มีต่อการกระตุ้นต่าง ๆ จะต้องใช้เวลาอันกว่าจะกลับเข้าสู่สภาวะสมดุล แต่ก็ยังสามารถบรรเทาผลอันร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อลดระดับความรุนแรงลงให้อยู่ในระดับที่สามารถรับมือได้ และอาจจะชะลอปรากฏการณ์โลกร้อนให้ช้าลง สิ่งที่สามารถดำเนินการเพื่อแก้ไขได้ในตอนนี้คือพยายามลดการผลิตก๊าซเรือนกระจก และเนื่องจากก๊าซดังกล่าวมาจากกระบวนการใช้พลังงานของมนุษย์ มาตรการวิธีเดียวที่จะป้องกันปรากฏการณ์โลกร้อนได้ดีที่สุดคือการประหยัดพลังงาน

การประหยัดพลังงานที่มนุษย์ใช้นั้นจะส่งผลให้ก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศลดระดับความเข้มข้นลง การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมมิใช่เป็นเพียงการปรับเปลี่ยนเพื่อเป้าหมายเพียงเล็กน้อย แต่หมายถึงการเปลี่ยนโลกทัศน์ การผลิต การบริโภคและท่วงทำนองในการดำเนินชีวิตใหม่ การประหยัดพลังงานเป็นการรักษาโลกที่มนุษย์ทุกคนต้องร่วมใจกันปฏิบัติ ซึ่งแนวทางการลดการใช้พลังงานสามารถทำได้หลากหลายวิธีเช่น ลดระยะทางที่ใช้สำหรับการขนส่ง เนื่องจากมลพิษจากการขนส่งนั้น เป็นตัวการสำคัญมากที่สุดในการเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศ

การหันมาใช้รถจักรยานมากขึ้น ขับรถให้น้อยลง ลดระยะหีบห่อที่ไม่จำเป็น ซื่อของเก่าที่จำเป็น ปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศในห้องให้พอเหมาะ ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่จำเป็น ลดการใช้น้ำมัน จากการจับขี้หวดยานพาหนะ โดยปรับเปลี่ยนนิสัยการขับรถ เช่น ลดความเร็วในการขับรถลง ตรวจสอบสภาพลมในล้อรถให้เหมาะสม และค่อย ๆ เขี่ยบังคับเร่งรถยนต์เมื่อต้องการเร่งความเร็ว พยายามบริโภคอาหารที่ผลิตและปลูกในท้องถิ่น จะช่วยลดพลังงานที่ใช้สำหรับการขนส่งลงได้ ปิดเครื่องปรับอากาศเมื่อไม่ได้ใช้ หรือใช้พลังงานทดแทนนำกระดาษหรือภาชนะบรรจุอื่น ๆ กลับไปใช้ใหม่ พยายามซื้อสิ่งของที่มิอายุการใช้งานนาน ๆ (ขวัญชัย กุลสันติธำรง, 2549) การกระทำเหล่านี้อาจลดค่าใช้จ่ายไม่มากนักแต่จะช่วยลดการใช้พลังงานของโลกอย่างมากมาย ที่สำคัญคือมนุษย์ต้องหยุดการตัดไม้ทำลายป่า ปลูกป่าทดแทน และรักษาป่าไม้ให้ได้มากที่สุด และลดหรืองดการจัดซื้อสิ่งของหรือเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ที่ทำจากไม้ที่ตัดเอามาจากป่า เพื่อปล่อยให้ต้นไม้และป่าไม้เหล่านี้ได้ทำหน้าที่เป็นปอดของโลกสืบไป

รัฐบาลไทยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาภาวะโลกร้อนนี้ และได้จัดตั้งองค์กรที่คอยดูแลเกี่ยวกับปัญหานี้ที่ชื่อ “คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ” มีหน้าที่ในการคอยควบคุมดูแลปัญหาที่วางแนวทางการแก้ไขในอนาคต และได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ชื่อว่า “ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างความร่วมมือให้กับประเทศในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับประชาคมโลกในการลดก๊าซเรือนกระจก โดยดำเนินการบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน และตามหลักการของความรับผิดชอบร่วมในระดับที่แตกต่างกัน และส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการจากทุกภาคส่วนในกระบวนการวางแผนและการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมีประเด็นทางยุทธศาสตร์ทั้งหมด 6 หัวข้อ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความสามารถในการปรับตัวเพื่อรับมือและลดความต่อแหลมต่อผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มศักยภาพของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาการดำเนินงานในกรอบความร่วมมือกับต่างประเทศ

โดยงานวิจัยนี้จะมุ่งศึกษาเพื่อตอบ โจทย์ของยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อที่จะให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ มีจิตสำนึกรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมตามบทบาทและหน้าที่ที่เหมาะสม โดยมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างจิตสำนึกในภาคประชาชนและภาคเอกชน และเพื่อแนะนำแนวทางการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม สนับสนุนกิจกรรมในภาคการศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังจิตสำนึกสำหรับนักเรียนและนักศึกษา รวมถึงสร้างกลไกในการติดตามประเมินผลกิจกรรมประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ข้อ 4 นี้ได้เน้นที่กลุ่ม นิสิต นักศึกษา เป็นกลุ่มหลักที่รัฐบาลให้ความสำคัญ เพราะถือว่าเป็นตัวเร่งให้เกิดการมีส่วนร่วมไปยังสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานของประเทศชาติซึ่งสามารถขับเคลื่อนประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อนที่มีต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ว่าในปัจจุบันที่หน่วยงานและองค์กรได้ทำการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมผ่านสื่อประเภทต่างๆ อย่างหลากหลายช่องทางแล้วนั้น จะสามารถสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมได้มากเพียงไร โดยจะมุ่งเน้นไปที่นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงและยังเป็นศูนย์กลางของความหลากหลายรูปแบบ ทั้งศิลปวัฒนธรรม ความทันสมัย เป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเงิน การธนาคาร การพาณิชย์ การสื่อสาร ฯลฯ (กรุงเทพมหานคร, 2550) ซึ่งจะสามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาโลกร้อนที่เกิดขึ้นได้จากช่องทางต่างๆ มากกว่าพื้นที่ใด ๆ ของประเทศไทย

นอกจากนี้ยังต้องการเปรียบเทียบพฤติกรรมและปัจจัยส่วนบุคคลที่อาจจะส่งผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการวางแผนการสื่อสารให้แก่ ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การเปิดรับสื่อ กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการเปิดรับสื่อการรณรงค์ภาวะ โลกร้อน โดยจะทำการศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะ โลกร้อน จากสื่อ 3 ประเภทหลัก ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มนิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ แล้วทำให้เกิดความรู้ ทักษะ รวมถึงพฤติกรรมอันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อช่วยลดโลกร้อน

คำถามของงานวิจัย

1. ปัจจัยด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์การเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
3. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 1. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
 2. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
 3. ทราบถึงระดับความรู้เรื่องภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
 4. ทราบความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อนมีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
 5. ทราบทัศนคติของนักศึกษาต่อสื่อการรณรงค์เกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

6. ทราบพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร

7. ทำให้ทราบถึงช่องทางสื่อที่มีประสิทธิภาพต่อการใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการรณรงค์การสื่อสารภาวะโลกร้อนให้แก่องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในอนาคต
นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยทางประชากร หมายถึง เพศ รายได้ สาขาที่เรียน และสถาบันการศึกษาของกลุ่มเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

การเปิดรับ หมายถึง ความบ่อยครั้งในการรับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนผ่านการสื่อสารทุกประเภท

ภาวะโลกร้อน หมายถึง บทความ หรือเนื้อความที่เกี่ยวกับโลกร้อน อาทิเช่น ต้นกำเนิด การกระทำที่เป็นสาเหตุ แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโลกร้อน เป็นต้น

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์

สื่อบุคคล หมายถึง สมาชิกในครอบครัว (บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร หลาน พี่น้อง และญาติ) เพื่อน คนรู้จัก ครู/ อาจารย์ หรือบุคลากรภาครัฐ และเอกชน

สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือคู่มือ นิทรรศการ เอกสารเผยแพร่ การประชุม การสัมมนาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

สื่อใหม่ หมายถึง สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อเว็บไซต์ สื่อเว็บสังคมออนไลน์ (Social Media)

ความรู้ หมายถึง ความเข้าใจจากการเปิดรับข่าวสารภาวะโลกร้อนจากสื่อทุกประเภท

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก นึกคิด ความเชื่อที่แสดงว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อเรื่องการรณรงค์ภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรมของกลุ่มเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาที่ช่วยลดพลังงานแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

นิสิต นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็นลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ
3. ลักษณะทางประชากร
4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม
5. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. สมมติฐานการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

ภาวะโลกร้อน (Global Warming) คือ ภาวะที่อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ภาวะโลกร้อนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของปริมาณฝนระดับน้ำทะเล และมีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อพืช สัตว์ และมนุษย์

ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนได้แก่ กิจกรรมของมนุษย์ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ทำให้เกิด ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases) ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัส ออกไซด์ ไอโซน ไอน้ำ ฯลฯ ถูกปล่อยให้มาสู่ชั้นบรรยากาศห่อหุ้มผิวโลกมากขึ้น ก๊าซเหล่านี้จะทำตัวเสมือนกระจกที่ยอมให้รังสีคลื่นสั้นจากดวงอาทิตย์ผ่านทะลุมายังผิวโลกได้ แต่จะดูดคลื่นรังสีคลื่นยาวช่วงอินฟราเรดที่โลกคายออกไปไม่ให้หลุดออกนอกชั้นบรรยากาศโลก จากนั้นตัวบรรยากาศเองจะแผ่รังสีความร้อนออกมาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งรังสีความร้อนเหล่านี้ส่วนหนึ่งจะหลุดหายไปสู่อวกาศ แต่ส่วนหนึ่งจะกลับลงมาสู่บรรยากาศชั้นล่างและพื้นผิวโลก ทำให้พื้นผิวโลกยังคงร้อนแม้ว่าจะเป็นช่วงเวลากลางคืน ซึ่งพ้องกับปรากฏการณ์ในเรือนกระจก (Greenhouse) ซึ่งเรียก ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัสออกไซด์ ฯลฯ ว่า “ก๊าซเรือนกระจก” และปรากฏการณ์ดังกล่าว เรียกว่า “ปรากฏการณ์เรือนกระจก” ชั้นบรรยากาศและก๊าซเรือนกระจกของโลกทำหน้าที่ควบคุมให้โลกมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 15 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่สิ่งมีชีวิตสามารถดำรงอยู่ได้ แต่ปัจจุบันปรากฏการณ์เรือนกระจกจากกลไกของธรรมชาติถูก

ทำลายจนเสียมอดไปแล้ว เนื่องจากก๊าซเรือนกระจกต่าง ๆ ถูกส่งขึ้นไปสะสมอยู่ในชั้นบรรยากาศมากเกินพอดี จึงเสมือนว่าทุกวันนี้ โลกของเรามีก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อกักเก็บความร้อนอันมหาศาลจากดวงอาทิตย์

ภาพที่ 1 : แบบจำลองปรากฏการณ์เรือนกระจก

ที่มา : ศูนย์บริหารจัดการและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม. (2553). ภาวะโลกร้อน. สืบค้น วันที่ 19 เมษายน 2553, จาก http://www.svg-environment.com/services_globalwarming.html.

ที่มาของสาเหตุโลกร้อน

ตั้งแต่จากยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ก๊าซเรือนกระจกได้เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลจากการกระทำของมนุษย์ ทั้งในด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี การผลิตและการบริโภค กิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศห่อหุ้มผิวโลกมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ซึ่งจากการศึกษาของนักวิทยาศาสตร์พบว่า ความเข้มข้นของคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศโลก กับอุณหภูมิในช่วง 650,000 ปีที่ผ่านมาปีต่อปี มีความสัมพันธ์กัน โดยมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันในช่วงสองร้อยปีที่ผ่านมาในยุคอุตสาหกรรมของเรา (Gore, 2007, pp. 46-47) นั่นคือ เมื่อก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มมากขึ้นจากกิจกรรมของมนุษย์ จึงส่งผลต่ออุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นของโลกด้วย และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา จากการเฝ้าติดตามความผันแปรของอุณหภูมิ

โลก พบว่าในช่วง พ.ศ. 2539-2548 เป็นช่วงที่อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกร้อนที่สุดและหากไม่มีการหยุดยั้งการปล่อยก๊าซเรือนกระจก คาดว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้น 1.5-4.5 องศาเซลเซียส ภายในปี ค.ศ. 2100 (วัฒน์ระวี, 2550, หน้า 8) นอกจากนี้จากการสำรวจของนักวิทยาศาสตร์พบว่า ในช่วงทศวรรษที่ 1980 อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยถ้าจัดอันดับ 21 ปีที่ร้อนที่สุด จะมีถึง 20 ปี อยู่ในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา (Gore, 2007, pp. 48-49) แสดงให้เห็นว่าการที่อุณหภูมิของโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเพราะปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่สูงขึ้นจนมากเกินไปจนกระทบต่อธรรมชาติ จึงเป็นตัวสกัดกั้นความร้อนที่จะสะท้อนออกจากผิวโลกขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศ จากการที่ความร้อนถูกกักเก็บเอาไว้ มีผลให้อุณหภูมิบนผิวโลกเพิ่มสูงขึ้น มีการดูดกลืนพลังงานความร้อนมากขึ้นด้วย ทำให้อุณหภูมิบนพื้นผิวโลกสูงในระดับที่ผิดปกติ เป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลก (Climate Change)

อย่างไรก็ตามมีหลายส่วนที่มองเห็นปัญหา และให้ความสำคัญกับปัญหาภาวะโลกร้อนได้มีการให้ความร่วมมือในการผลักดันหาวิธีการลด และแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเมื่อปี พ.ศ. 2535 ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ประเทศต่าง ๆ ได้ลงนามให้การรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่ง และขยายพื้นที่รองรับก๊าซเรือนกระจกซึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ และไม่ได้อยู่ในพิธีสารมอลทรีออล โดยมีเป้าหมายให้ประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศอุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วของอนุสัญญาฯ ลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กลับไปอยู่ในระดับการปล่อยในปี พ.ศ. 2533 ภายในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้มีการจัดการประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯอย่างต่อเนื่อง จนการประชุมครั้งที่ 3 ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันในการเจรจาว่าด้วยพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) ในที่สุด

ดังนั้น ภาวะโลกร้อน (Global Warming) ที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ไม่ได้เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นแต่เกิดขึ้นสั่งสมเป็นระยะเวลาช้านานแล้ว และหลายฝ่ายมีความพยายามที่จะแก้ไขแต่ไม่แพร่หลาย เพราะผลกระทบในช่วงที่ผ่านมาไม่ชัดเจนเท่าในปัจจุบัน คนจึงไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร ตรงกันข้ามกับปัจจุบันที่ผลกระทบเริ่มเด่นชัดขึ้น ทำให้มีการพูดถึงภาวะโลกร้อนกันมากขึ้นจนกลายเป็นกระแสนิยม ที่คนหันมาให้ความสนใจเป็นอย่างมากในไม่กี่ปีที่ผ่านมา

ผลกระทบจากการที่โลกร้อนขึ้น

ปัญหาที่เกิดจากภาวะโลกร้อนเห็นได้อย่างชัดเจนจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติโดยที่ผ่านมามีพบว่า อุณหภูมิของโลกมีอัตราเฉลี่ยที่สูงกว่าระดับปกติอย่างต่อเนื่อง และจะส่งผลกระทบมากมาย ดังนี้ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2552)

1. ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นสูง

นักวิทยาศาสตร์คาดการณ์ว่าระดับน้ำทะเลอาจสูงขึ้นอีกถึง 90 เซนติเมตรในอีกหนึ่งร้อยปีข้างหน้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบทั้งทางด้านกายภาพและชีวภาพต่าง ๆ หลายประการ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยประเมินไว้ในรายงานการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ระบุว่า มีสิ่งแน่ชัดในเรื่องความเป็นไปได้ของภาวะการกัดเซาะดินเลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศและเกิดอุทกภัยที่ถี่ขึ้นและรุนแรงยิ่งขึ้นในพื้นที่ราบลุ่ม เมื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของระดับน้ำในมหาสมุทรที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในบริเวณชายฝั่งของกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางเศรษฐกิจทั้งยังมีความหนาแน่นของประชากรสูง และอยู่เหนือระดับน้ำทะเลเพียง 1 เมตรเท่านั้น ระดับการรุกของน้ำเค็มจะเข้ามาในพื้นที่แม่น้ำเจ้าพระยาถึง 40 กิโลเมตร ซึ่งจะส่งผลกระทบรุนแรงต่อพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความอ่อนไหวต่อความสมดุลของน้ำจืดและน้ำเค็มในพื้นที่ นอกจากนี้กรุงเทพฯ ยังมีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำล้นตลิ่งและอุทกภัย ที่จะก่อความเสียหายกับระบบสาธารณสุขโลก ที่อยู่อาศัยของคนจำนวนมาก รวมถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่จะตามมา

ส่วนพื้นที่ชายฝั่งจะได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน ประเทศไทยมีแนวชายฝั่งยาวประมาณ 2,490 กิโลเมตร อันประกอบไปด้วยพื้นที่เกษตรกรรม แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และที่อยู่อาศัย ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อพื้นที่ชายฝั่งแตกต่างกันไปเป็นกรณี

เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่ชายฝั่งหลายแบบ เช่น พื้นที่ชายฝั่งที่เป็นหน้าผาอาจจะมีการยุบตัวเกิดขึ้นกับหินที่ไม่แข็งตัวพอ แต่กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ส่วนชายหาดจากเพชรบุรีถึงสงขลาซึ่งมีลักษณะชายฝั่งที่แคบจะหายไป และชายหาดจะถูกรันเข้ามาถึงพื้นที่ราบริมทะเล

ส่วนพื้นที่ป่าชายเลนจะมีความหนาแน่นลดลงและอาจแทนที่ด้วยหาดเลน เนื่องจากพืชตายจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น แอ่งน้ำเค็มลดลงและถูกแทนที่ด้วยหาดเลน ในขณะที่ปากแม่น้ำจะจมลงได้น้ำ ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของพื้นที่ลุ่มน้ำเค็ม ทะเลสาบสงขลาซึ่งเป็นแหล่งน้ำชายฝั่งจะมีพื้นที่เพิ่มขึ้นและอาจมีน้ำเค็มรุกเข้ามามากขึ้น

ตัวอย่างอื่น ๆ ของพื้นที่ที่จะได้รับความเสียหาย คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี หากระดับน้ำทะเลสูงขึ้นอีก 1 เมตร พื้นที่ร้อยละ 34 ของจังหวัดจะถูกกัดกร่อนและพังทลาย ก่อให้เกิดความเสียหาย

กับพื้นที่เกษตรและนาทุ่งในบริเวณดังกล่าวด้วย

2. ผลกระทบต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น จะทำให้การระเหยของน้ำทะเล มหาสมุทร แม่น้ำ ลำธาร และทะเลสาบเพิ่มมากขึ้น ยิ่งจะทำให้ฝนตกมากขึ้น และกระจุกตัวอยู่ในบางบริเวณ ทำให้เกิด อุทกภัย ส่วนบริเวณอื่น ๆ ก็จะมีปัญหาแห้งแล้ง เนื่องจากฝนตกน้อยลง กล่าวคือ พื้นที่ภาคใต้จะมี ฝนตกชุก และเกิดอุทกภัยบ่อยครั้งขึ้น ในขณะที่ภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องเผชิญกับ ภัยแล้งมากขึ้น รูปแบบของฝนและอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้วัฏจักรของน้ำเปลี่ยนแปลง ลักษณะ การไหลของระบบน้ำผิวดิน และระดับน้ำใต้ดินก็จะได้รับผลกระทบด้วย ทั้งพืชและสัตว์จึงต้อง ปรับปรุงตัวเองเข้าสู่ระบบนิเวศที่เปลี่ยนไป ลักษณะความหลากหลายทางชีวภาพก็จะเปลี่ยนแปลงตาม ไปด้วย ระบบนิเวศทางทะเล ก็เป็นอีกระบบนิเวศหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อน เนื่องจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น และอุณหภูมิผิวน้ำที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้พืชและสัตว์ทะเลบางชนิด สูญพันธุ์ รวมถึงการเกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกสีทั้งในอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน

3. ผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำ

การศึกษาของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ระบุว่า ในประเทศไทยมีแนวโน้มว่าการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทำให้ปริมาณน้ำลดลง (ประมาณ 5 - 10 เปอร์เซ็นต์) ซึ่งจะมีผลต่อ ผลผลิตด้านการเกษตร โดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ และต้องอาศัยปริมาณน้ำฝนและ แสงแดดที่แน่นอน รวมถึงความชื้นของดินและอุณหภูมิเฉลี่ยที่พอเหมาะด้วย สำหรับประเทศไทย ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อภาคการเกษตรจะ ไม่รุนแรงมาก เพราะพื้นที่ ชลประทานจะได้รับการป้องกัน แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมอาจจะรุนแรงในบริเวณที่ ขาดน้ำอยู่แล้ว นอกจากนี้ ผลกระทบยังอาจเกิดขึ้นกับการทำประมง เนื่องจาก แหล่งน้ำที่เคยอุดม สมบูรณ์ตลอดทั้งปี อาจแห้งขอดลงในบางฤดูกาล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการขยายพันธุ์และการ เจริญเติบโตของสัตว์น้ำ ซึ่งจะทำให้จำนวนและความหลากหลายของชนิดของสัตว์น้ำลดลงจำนวนลง อย่างมาก ตัวอย่างเช่น ความหลากหลายทางชีวภาพ และความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งน้ำแถบลุ่ม แม่น้ำโขงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะลดลงอย่างต่อเนื่อง หากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยังคงดำเนินต่อไป

4. เหตุการณ์สภาพอากาศรุนแรง

จากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง อากาศที่ร้อนขึ้น และความชื้นที่เพิ่มมากขึ้นจะทำให้ภัย ธรรมชาติต่าง ๆ เกิดบ่อยครั้งและรุนแรง จะทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองบ่อยครั้งขึ้นและไม่เป็นไป ตามฤดูกาล โดยภาคใต้ของประเทศซึ่งเคยมีพายุไต้ฝุ่นพัดผ่านจะเกิดพายุมากขึ้น และความรุนแรง ของพายุไต้ฝุ่นก็จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงอัตราเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของแนวโน้มอุทกภัย

แบบจับปล้นด้วยเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากไร้ที่อยู่อาศัย และก่อให้เกิดความเสียหายกับระบบนิเวศ ภัยธรรมชาติอีกอย่างหนึ่งที่คาดการณ์ว่าจะรุนแรงขึ้น ได้แก่ ภาวะภัยแล้ง เช่น ในช่วงกลางปี พ.ศ. 2533 ประเทศไทยต้องประสบกับความแห้งแล้งรุนแรงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ที่เชื่อกันว่าอาจจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ไฟป่าอาจจะเกิดบ่อยครั้งขึ้นสืบเนื่องมาจากภาวะภัยแล้ง

5. ผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอาจมีผลต่อสุขภาพของมนุษย์อย่างกว้างขวาง เนื่องจากสุขภาพขึ้นอยู่กับอาหารที่เพียงพอ น้ำดื่มที่สะอาด ที่อยู่อาศัย สภาพสังคมที่ดี และสิ่งแวดล้อมกับเงื่อนไขของสังคมที่เหมาะสมในการควบคุมเชื้อโรคติดต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสามารถส่งผลกระทบต่อปัจจัยเหล่านี้ได้

5.1 การเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศที่รุนแรงหรือบ่อยขึ้น เช่น คลื่นความร้อน อุทกภัย พายุ สภาวะแห้งแล้งจนเป็นภัยคุกคามและอาจก่อให้เกิดภัยถึงชีวิตและบาดเจ็บ สภาวะขาดอาหาร การโยกย้ายถิ่นฐานของมนุษย์ การระบาดของโรคและปัญหาสุขภาพจิต ถึงแม้ว่านักวิทยาศาสตร์จะยังไม่แน่ใจว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อความถี่ของพายุอย่างไร พวกเขาก็ได้คาดการณ์ว่าภูมิภาคบางแห่งจะเกิดอุทกภัย หรือสภาวะแห้งแล้งมากขึ้น นอกจากนี้ น้ำท่วมชายฝั่งก็อาจเลวร้ายลงเนื่องจากกระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้น

5.2 คลื่นความร้อนเกี่ยวข้องกับโรคต่าง ๆ มากมาย เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ ความเจ็บป่วยและการสูญเสียชีวิตจากสาเหตุเหล่านี้คาดว่าจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้สูงอายุ สภาพอากาศที่ร้อนขึ้นและผันผวนมากขึ้น จะทำให้คุณภาพอากาศในเมืองหลายเมืองแย่ลง อากาศหนาวที่น้อยลงในพื้นที่เขตอบอุ่นอาจลดการสูญเสียชีวิตเนื่องจากความหนาวเย็นได้เช่นกัน

5.3 เกิดผลกระทบของการกระจายของเชื้อโรค เมื่อโลกร้อนขึ้น พาหะนำเชื้อโรค เช่น ยุง หนู สามารถแพร่ขยายไปยังพื้นที่แถบเหนือเส้นศูนย์สูตรขึ้นไปได้มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีการคาดการณ์ว่า ประมาณร้อยละ 45 ของประชากรโลก อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการแพร่กระจายของมาลาเรีย แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศชี้ให้เห็นว่า การแพร่ขยายของพื้นที่เสี่ยงต่อมาลาเรียเป็นไปได้สูง ทั้งตามแนวเส้นรุ้งและเส้นแวง การศึกษาโอกาสแพร่กระจายของเชื้อมาลาเรียในประเทศไทยก็แสดงแนวโน้มเช่นเดียวกัน

5.4 ปริมาณน้ำจืดที่ลดลงอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ การลดลงของปริมาณน้ำจืดทำให้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคลดน้อยลง ทำให้ประชาชนต้องใช้น้ำที่ไม่สะอาด เช่น จากแม่น้ำ

โดยตรง ซึ่งบ่อยครั้งพบว่ามิลพิษมาก ปัจจัยเหล่านี้สามารถทำให้เกิดปัญหาการระบาดของโรคที่เกี่ยวข้องกับทางเดินอาหารได้มากขึ้น

5.5 ปัญหาความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ล่อแหลมจะมากขึ้น ปริมาณอาหารในท้องถิ่นที่ลดลงอาจส่งผลกระทบต่อทุกภักขัยและปัญหาการขาดสารอาหารซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาว โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเล็ก ประชาชนต้องปรับตัวเพื่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพน้อยที่สุด มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพหลายมาตรการ เช่น การสร้าง โครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพในประเทศที่ปัญหาสุขภาพมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น การกำหนดกลยุทธ์ในการปรับตัวรวมถึงการ สอดส่องดูแล โรคระบาด โปรแกรมสุขอนามัย การเตรียมพร้อมด้านอุปถัมภ์ การปรับปรุงการ ควบคุมคุณภาพน้ำและมลพิษต่าง ๆ การศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนอุปนิสัยของมนุษย์ การฝึกอบรม บุคลากรด้านสาธารณสุขและการนำเอาเทคโนโลยีด้านการป้องกันมาใช้ เช่น การปรับปรุงที่อยู่อาศัย ระบบปรับอากาศ การทำน้ำให้สะอาดและการฉีดวัคซีน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม มาตรการที่ลดผลกระทบเหล่านี้ ก็ยังคงใช้แบบจำลองสภาพภูมิอากาศ และการประเมินผลกระทบก็มีความไม่ แน่นนอนหลายประการ นักวิจัยจะต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น แนวโน้มสถานะด้านเศรษฐกิจ และสังคมซึ่งจะมีผลกระทบต่อความล่อแหลมของประชาชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงสภาพทางธรรมชาติอื่น ๆ ด้วย

6. ผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจ

ภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อ รุนแรงต่อประเทศไทยในทางกายภาพเท่านั้น หากแต่ยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทาง สังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การยุบตัวของพื้นที่ชายฝั่ง ภูมิอากาศ แปรปรวน โรคระบาดรุนแรง และผลกระทบอื่น ๆ ส่งผลให้มีประชากรบาดเจ็บล้มตาย ทรัพย์สินทำกิน และไร่อายุอาศัยเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ประชาชนยังจะได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลน อาหารและน้ำดื่มที่ถูกสุขลักษณะระหว่างภาวะน้ำท่วม และความเสียหายที่เกิดกับระบบสาธารณสุข- โภคต่าง ๆ ซึ่งโดยมาก ผู้ที่จะได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุดจะเป็นประชาชนที่มีความยากจน และไม่ มีทุนทรัพย์พอที่จะป้องกันผลกระทบของภาวะโลกร้อนได้ ยกตัวอย่างเช่น การป้องกันการรุกคืบ ของน้ำเค็มในพื้นที่ทำกิน อาจทำได้โดยการสร้างเขื่อน และประตูน้ำป้องกันน้ำเค็ม แต่วิธีการนี้ต้อง ลงทุนสูง ดังนั้นเมื่อราคาของการป้องกันสูงเกินกว่าที่ชาวนาจะสามารถรับได้ การทิ้งพื้นที่ทำกินใน บริเวณที่ให้ผลผลิตต่ำจึงเป็นทางออกที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

นอกจากนี้ความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสูญเสียพื้นที่เกษตรกรรมที่สำคัญ ตามแนวชายฝั่งที่ยุบตัว ภัยธรรมชาติ และความเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์ธรรมชาติที่รุนแรง ล้วน ส่งผลให้ผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของประเทศมีปริมาณลดลง พื้นที่ที่คุ้มค่า

แก่การป้องกันในเชิงเศรษฐกิจ และพื้นที่ที่มีการพัฒนาสูง อาจได้รับการป้องกันล่วงหน้า เช่น นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จำเป็นต้องมีโครงสร้างป้องกันกระแสน้ำ ซึ่งจะรุนแรงขึ้นเมื่อน้ำทะเลสูงขึ้น หรือการสร้างกำแพงกั้นน้ำทะเลหรือเขื่อน เพื่อป้องกันการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางการเกษตร และการทำนาเกลือ เป็นต้น

7. ผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรมและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2552)

โครงสร้างพื้นฐานที่ล่อแหลมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรวมถึงโรงงานอุตสาหกรรม เครื่องจักร ระบบส่งพลังงาน ถนน ท่าเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งอื่น ๆ ทรัพย์สิน บ้านเรือนและธุรกิจ และเขื่อนตามชายฝั่ง

7.1 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรง โดยเฉพาะพายุตามชายฝั่ง อุทกภัย และแผ่นดินไหวที่เกิดจากฝนตกหนัก หิมะถล่ม พายุไซโคลนและเฮอริเคน หรือสภาวะแห้งแล้งที่เกิดจากไฟป่าสามารถทำลายโครงสร้างพื้นฐานหรือส่งผลกระทบต่อการผลิต

7.2 การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล พายุและน้ำท่วมทำให้ประชาชนต้องอพยพและส่งผลต่อเนื่องไปยังโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ที่ลึกเข้าไป ประเทศที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีความหนาแน่นของประชากรตามชายฝั่งสูงและขาดระบบการป้องกันชายฝั่งที่ดีจะมีความล่อแหลมมากที่สุด

การป้องกันดังกล่าวนี้จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาล ดังนั้น ในพื้นที่ที่ไม่คุ้มค่าที่จะป้องกันในเชิงเศรษฐกิจจะถูกละทิ้งไป ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นส่วนที่เกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคมมากที่สุด เช่น การช่วยเหลือชาวนา ซึ่งจำเป็นที่จะต้องย้ายไปอยู่ที่ที่สูงขึ้นเนื่องจากน้ำทะเลรุก เป็นต้น

แนวทางในการปรับตัวอาจมีอยู่หลายแนวทาง เช่น การเลือกใช้กลยุทธ์ทางนโยบายที่ดีในการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันผลกระทบ การคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการวางแผนหรือลงทุน โครงสร้างพื้นฐานในอนาคต ทั้งนี้ รัฐบาลอาจจำเป็นต้องกำหนดกรอบนโยบายและกฎระเบียบเพื่อกระตุ้นการดำเนินการของเอกชนหรืออาจต้องแทรกแซงโดยตรงในการป้องกัน โครงสร้างพื้นฐานที่มีความล่อแหลม

มาตรการแก้ไขปัญหาโลกร้อนของไทย

ในปัจจุบันทั่วโลกได้มองเห็นความสำคัญของปัญหาสภาวะโลกร้อนมากขึ้น เนื่องจากผลกระทบที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันนั้น ล้วนส่งผลให้เกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อันส่งผลมายังมนุษย์ โดยเฉพาะทรัพยากรต่าง ๆ ที่มนุษย์นำมาบริโภค อุปโภค และยังส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ

สังคม การเมือง วิธีการในการลดก๊าซเรือนกระจกที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอไว้ มีหลากหลายวิธีทำได้ ดังนี้ (บัณฑิต คงอินทร์, 2550, หน้า 139-143)

การเดินทาง

- เดินทางใช้จักรยานในการเดินทางระยะใกล้ นอกจากช่วยลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์แล้วยังเป็นผลดีต่อสุขภาพด้วย ปัจจุบันกรุงลอนดอนและกรุงปารีสกำลังรณรงค์ให้ชาวเมืองใช้จักรยานในการเดินทางกันอยู่ ซึ่งได้รับการตอบรับจากชาวเมืองเป็นอย่างดี

- คิดถึงการเดินทางโดยใช้รถร่วมกันเป็นลำดับแรก สำหรับส่วนราชการ บริษัท ห้างร้านขนาดใหญ่ ควรจัดรถรับส่งพนักงานเป็นสวัสดิการ จะช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้มาก

- พยายามใช้ระบบขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัวลงเท่าที่จะทำได้

- เลือกใช้การติดต่อสื่อสาร โดยโทรศัพท์ อีเมล และประชุมโดยใช้ระบบเทเลคอนเฟอเรนซ์

แทนการเดินทางไปพบปะกัน

- จัดประชุม สัมมนาที่สำนักงาน หรือใกล้สำนักงาน แทนที่จะเป็นต่างจังหวัด

- เลือกซื้อรถยนต์ส่วนตัวที่มีขนาดเล็ก รถที่เหมาะสมกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว รถที่ประหยัดน้ำมัน หรือรถไฮบริด

- ขับรถในอัตราความเร็วที่ประหยัดน้ำมันและเดินทางให้ถึงจุดหมายในเส้นทางลัดที่สั้นที่สุด

- ดับเครื่องยนต์เมื่อต้องจอดรถเป็นเวลานาน

- ตรวจสอบลมยางอย่างสม่ำเสมอ

- ใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ ไบโอดีเซล หรือเอทานอล

อาคารสำนักงาน

- ส่วนราชการและองค์กรเอกชนควรรณรงค์ให้ข้าราชการหรือพนักงานประหยัดพลังงาน โดยประกาศเป็นนโยบายและติดตามผลการปฏิบัติเสมือนเป็นภารกิจขององค์กร

- พยายามใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลมในอาคารเท่าที่จะทำได้

- ลดการใช้ไฟฟ้าบริเวณป้ายชื่ออาคารสำนักงาน ป้ายโฆษณา

- ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ 25 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่ประหยัดไฟฟ้ามาก

ที่สุด

- ปรับแสงสว่างของหลอดไฟฟ้าให้เหมาะสม ถอดหลอดไฟบางส่วนออกในบริเวณที่ใช้แสงสว่างน้อย

ที่สุด

- ปิดอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าเมื่อยังไม่ได้ใช้งาน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพ เป็นต้น

- กำหนดเวลาประชุมให้สั้นลง
- ปลุกต้นไม้ใหญ่รอบอาคาร เพื่อดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์และลดอุณหภูมิ
- ใช้หลอดไฟ LED สำหรับไฟแสงสว่างริมถนนนอกอาคารซึ่งประหยัดไฟกว่าหลอดปกติบ้าน
- เมื่อจะสร้างบ้าน คิดถึงบ้านขนาดเล็ก หรือบ้านขนาดพอเหมาะ บ้านขนาดเล็กจะใช้พลังงานน้อย หรือสร้างบ้านแบบประหยัดพลังงาน
 - ใช้หลังคาบ้านสีขาวหรือสีอ่อนซึ่งสะท้อนพลังงานแสงอาทิตย์ได้ดี ใช้สีอ่อนในอาคารเพื่อลดความร้อนและให้ความสว่าง ลดการใช้ไฟแสงสว่างได้
 - สำหรับบ้านเก่า ควรดัดแปลงบ้านให้มีหน้าต่างระบายความร้อน เพื่อลดการใช้เครื่องปรับอากาศ และให้แสงสว่างเข้ามาภายในบ้านช่วยลดการใช้ไฟแสงสว่างได้
 - ปลุกต้นไม้ในบริเวณบ้านให้มากเท่าที่จะทำได้ โดยต้นไม้ที่โตเต็มที่ 1 ต้น ดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 8 กิโลกรัมต่อปี
 - ลดเวลาการชมโทรทัศน์และใช้คอมพิวเตอร์อย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อวัน
 - ใช้หลอดไฟตะเกียบหรือคอมแพ็คฟลูออโรสเซสเซนต์ซึ่งประหยัดกว่าหลอดไฟธรรมดาหรือหลอดไส้ถึง 4 เท่า และมีอายุการใช้งานนานกว่า
 - ปิดสวิสช์ไฟฟ้าและถอดปลั๊กเครื่องไฟฟ้าเมื่อเลิกใช้งาน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ วิทยุ
 - เลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีฉลากเบอร์ 5
 - เลือกใช้ตู้เย็นแบบประหยัดไฟฟ้า
 - เลือกใช้สุขภัณฑ์แบบประหยัดน้ำ
 - ใช้ฝักบัวอาบน้ำและปรับแรงดันต่ำ ช่วยประหยัดน้ำมากกว่า ใช้ขันตักอาบถึงครึ่งหนึ่ง
 - ปิดน้ำขณะแปรงฟัน
 - ไม่อบผ้าแต่ใช้วิธีตากแดด
- การบริโภคน้ำ
 - บริโภคให้น้อยลง ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง การบริโภคจำนวนมากทำให้ต้องใช้พลังงานในการผลิตเป็นจำนวนมากเป็นเงาตามตัว
 - ลดการบริโภคเนื้อสัตว์ การผลิตเนื้อสัตว์ 1 กิโลกรัมจะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 3-5 กิโลกรัม
 - สวมใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศเมืองร้อน ช่วยลดการใช้พัดลมและเครื่องปรับอากาศ

- ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการจ่ายตลาดหรือซื้อสินค้า เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม ขยะต้องใช้วิธีทำลายโดยการเผา ทำให้ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การลดขยะคือการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

- ใช้บริการ โรงแรมที่มีสัญลักษณ์สิ่งแวดล้อม

- ซื้อสินค้าและจ่ายกับข้าวจากตลาดใกล้บ้านแทนซูเปอร์มาร์เก็ต เพราะสินค้าเหล่านี้

ใช้การขนส่งระยะใกล้

- ใช้เครื่องใช้หรืออุปกรณ์รีไซเคิล

ทางเลือกในการลดก๊าซเรือนกระจก

1. การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน โดยการลงทุนด้านพลังงานทดแทนและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานทางเลือก การใช้เทคโนโลยีเพื่อกักเก็บก๊าซเรือนกระจก แต่ต้องขึ้นอยู่กับการพัฒนาด้านเทคนิคและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีทางเลือกอื่น เช่น พลังงานนิวเคลียร์ ฯลฯ ซึ่งมีการพูดกันว่าถือเป็นพลังงานสะอาดที่มีศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก แต่ยังมีข้อกังวลเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคง

2. การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคคมนาคมและขนส่ง โดยการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพเพิ่มขึ้น และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเดินทางของประชาชน ให้หันมาใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ

3. การลดก๊าซเรือนกระจกในอาคาร โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคาร

4. การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคอุตสาหกรรม โดยการปรับปรุงเทคโนโลยีให้ทันสมัย

5. การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตร

6. การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้ ซึ่งหากสามารถลดการตัดไม้ทำลายป่า จะช่วยทำให้ก๊าซเรือนกระจกลดลง 50%

7. การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคการจัดการของเสีย ซึ่งประเทศไทยจะต้องเฝ้าระวังเรื่องการเผาขยะ หรือมลพิษจากการเผาไหม้ และการจัดการน้ำเสีย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ

ข่าวสารเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ข่าวสารจะทำให้มนุษย์มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทันทต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ ข่าวสารยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มนุษย์ใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในภาวะที่ไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการข่าวสารก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นข่าวสารมีที่มาจากหลายแหล่งด้วยกัน ขึ้นอยู่กับว่ามนุษย์เลือกที่จะรับข่าวสารเรื่องนั้น ๆ จากแหล่งใด

แอตकिन (Atkin, 1973 อ้างใน พิระ จิระโสภณ, 2541, หน้า 637) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนใดนั้น ขึ้นอยู่กับการคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความคุ้มค่าในการพยายามที่จะรับรู้หรือทำความเข้าใจแล้ว บุคคลย่อมแสวงหาข่าวนั้น แต่ได้ผลตอบแทนหรือมีผลประโยชน์น้อยบุคคลก็จะเฉยเมยต่อข่าวสารนั้น หรือข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิดภาระความผูกพันก็จะหลีกเลี่ยงข่าวนั้นเสียเช่นกัน นอกจากนี้ แอตकिनยังกล่าวอีกว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ยังมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

ทฤษฎีการเปิดรับข่าวสารนี้มีทฤษฎีเกี่ยวข้องคือ ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกรับข่าวสาร (Selectivity Process) ของแคลปเปอร์ (Klapper, 1960 อ้างใน สุกัญญา เอกเสียง, 2550, หน้า 25) ซึ่งประกอบด้วย

1. การเลือกรับหรือการเลือกใช้ (Selective Exposure) เป็นการเลือกขั้นในการเลือกช่องทางสื่อสารของมนุษย์ตามทักษะและความชำนาญในการรับรู้และเข้าใจข่าวสารของคนนั้น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละคน บางคนถนัดที่จะเขียนมากกว่าพูด หรือบางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน สิ่งเหล่านี้จะเป็นกำหนดในการเลือกเปิดรับหรือใช้สื่อของมนุษย์จะสังเกตได้ว่าบางคนชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ หรือชอบฟังวิทยุมากกว่าอ่านหนังสือ

2. การเลือกรับรู้หรือเลือกตีความ (Selective Attention) เนื่องจากสมองของมนุษย์นั้นสามารถรับข้อมูลได้จำกัด คือรับข้อมูลได้เพียง 500 ส่วนใน 1 วินาทีเท่านั้นในเวลาหนึ่ง ๆ สมองของคนเราถูกกระตุ้นจากข่าวสารต่าง ๆ มากมาย ทั้งความคิดของคนและสิ่งกระตุ้นจากภายนอก ดังนั้นสมองของคนเราจะต้องคัดเลือกข่าวสารที่มากกระตุ้นอยู่ตลอดเวลาว่าข่าวสารใดเป็นข่าวสารที่ควรรับรู้และข่าวสารใดที่ไม่ควรรับรู้ ดังนั้นข่าวสารที่ถูกคัดเลือกแล้วมักเป็นข่าวสารที่ตรงกับความสนใจ และความต้องการของผู้รับสาร

3. การเลือกรับรู้และการเลือกตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) หลังจากเลือกเปิดรับสื่อ เลือกสรรตามความเหมาะสมและความต้องการของตนเองแล้ว ในขั้นต่อไปก็คือการรับรู้และตีความหมายข่าวสารที่ได้รับ เป็นที่ยอมรับแล้วว่าคนเราไม่รับข่าวสารทั้งหมดถึงแม้ว่าข่าวสารนั้นจะเป็นข่าวสารที่ถูกคัดเลือกมาแล้วก็ตาม ในข่าวสารหนึ่ง ๆ คนเรามักจะเลือกรับและตีความหมายในข้อความที่สอดคล้องกับประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งเป็นกระบวนการคิดของแต่ละคน ข้อความหรือข่าวสารในช่วงใดที่ไม่สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ก็จะถูกตัดทิ้งไป

ในขั้นของการเลือกรับรู้และเลือกตีความหมายนี้ค่อนข้างจะสำคัญมาก เนื่องจากแต่ละคนมีความรู้สึก ประสบการณ์และค่านิยมที่แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงรับรู้ เลือกตี ความหมายเฉพาะใน

ส่วนที่สอดคล้องกับประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด และค่านิยมของตนเองซึ่งอาจทำให้การสื่อความหมายไม่ตรงกัน ซึ่งทำให้เกิดความล้มเหลวทางการสื่อสารได้ (Communication Breakdown)

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) นอกเหนือจากการเลือกรับรู้และการเลือกตีความหมายแล้ว คนเรายังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารไว้เป็นประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไปอีกด้วย ซึ่งข่าวสารที่มนุษย์เลือกจดจำไว้นั้นมักเป็นข่าวสารที่จะช่วยเสริมยืนยันสนับสนุนความรู้สึกนึกคิดทัศนคติและค่านิยมของแต่ละคนที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งหรือชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งอาจจะไปใช้ในการสนับสนุนเมื่อเกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งและสิ่งที่ไม่สบายใจขึ้นทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกรับข่าวสาร

เมอร์วิล และ โลเวนสแตน์ (Merrill & Lowenstein, 1971) ได้สรุปแรงผลักดันให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกรับสื่อ ว่าเกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. ความเหงา เมื่อบุคคลต้องอยู่ตามลำพัง ไม่สามารถที่จะติดต่อสังสรรค์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ สิ่งที่ดีที่สุด คือ การอยู่กับสื่อ สื่อมวลชนจึงเป็นเพื่อนแก้เหงาได้และบางครั้งบางคนพอใจที่จะอยู่กับสื่อมวลชนมากกว่าอยู่กับบุคคลเพราะสื่อมวลชนไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือแรงกดดันทางสังคมให้แก่ตนเอง

2. ความอยากรู้อยากเห็น มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ อยู่แล้วตามธรรมชาติ ดังนั้นสื่อมวลชนจึงถือเอาจุดนี้เป็นหลักสำคัญในการเสนอข่าวสาร โดยเริ่มเสนอจากสิ่งใกล้ตัวก่อนไปจนถึงสิ่งที่อยู่ห่างตัวออกไป

3. ประโยชน์ใช้สอยของตนเอง มนุษย์จะแสวงหาข่าวสาร และใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ของตนเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตนเองบรรลุ เพื่อใช้ข่าวสารที่ได้มาเสริมบารมี การช่วยให้ตนเองสะดวกสบาย หรือให้ความบันเทิงแก่ตน โดยจะเลือกสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least Effort) และได้ผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีที่สุด (Promise of Reward)

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละอย่าง มีส่วนทำให้ผู้รับสารแสวงหาและได้ประโยชน์ไม่เหมือนกัน ผู้รับสารแต่ละคนย่อมจะเข้าใจในลักษณะบางอย่างจากสื่อที่จะสนองความต้องการและทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ

เบคเกอร์ (Becker, 1979) ได้ให้ความหมายของการเปิดรับสื่อไว้ดังนี้

1. การแสวงหาข้อมูล (Information Seeking) คือ บุคคลจะแสวงหาความรู้เพื่อต้องการให้มีความคล้ายคลึงกับบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเรื่องทั่ว ๆ ไป

2. การเปิดรับข้อมูล (Information Receptivity) คือ บุคคลจะเปิดรับสื่อเพื่อต้องการทราบข้อมูลที่ตนเองสนใจอยากรู้ เช่น เปิดดูโทรทัศน์เฉพาะเรื่องหรือรายการที่ตนเองสนใจหรือมีผู้แนะนำมา

3. การเปิดรับประสบการณ์ (Experience Receptivity) คือ บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเพราะต้องการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อผ่อนคลายอารมณ์

แคลปเปอร์ (Klapper, 1967 อ้างใน ธนวดี บุญลือ, 2541, หน้า 480) สรุปว่า โดยทั่วไปแล้วคนมีแนวโน้มที่จะเลือกรับเนื้อหาที่สอดคล้องกับทัศนคติ และความสนใจที่มีอยู่ และจะหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ขัดแย้งกับทัศนคติกับความสนใจของตน เช่นเดียวกับไรท์ ที่กล่าวว่า คนจะเลือกรับสื่อมวลชนที่มีเนื้อหาที่เขาคิดว่าน่าสนใจที่สุดและจะฟังสนใจเมื่อสอดคล้องกับประสบการณ์และความคิดเห็นเดิมของตนที่มีอยู่

อย่างไรก็ตามในการเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น ยังมีปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเปิดรับสื่อมวลชน คือ (พีระ จีร โสภณ, 2541, หน้า 637)

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งมีแนวความคิดว่า คนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้าน โครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคลซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสติปัญญาความคิด ทัศนคติ ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การเรียนรู้ การจูงใจ

2. ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากมนุษย์เราจะยึดติดกับกลุ่มสังคม ที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในด้านความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบสื่อสารเชื่อว่าลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เพศอาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของสื่อสารรวมถึง การตอบสนอง ต่อเนื้อหาดังกล่าวแตกต่างกันด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วในกระบวนการเลือกรับข่าวสารต่าง ๆ ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ คือ ประสบการณ์ ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสารผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสาร เพื่อตอบสนองจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งของตน ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้มีความสนใจต่างกัน การศึกษา และสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และเนื้อหาข่าวสาร ความสามารถในการรับสาร เกี่ยวกับสภาพร่างกาย และจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมการเปิดรับทางข่าวสารต่างกัน บุคลิกภาพทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวจิตใจและพฤติกรรมของผู้รับสาร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวนี้มากำหนดเป็นปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

3. ลักษณะทางประชากร

แนวคิดด้านคุณลักษณะทางประชากร เชื่อว่าบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมแตกต่างกันไปด้วย กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาระยะ โลกหรือของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความสะดวกในการปฏิบัติ ดังนั้นเยาวชนที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่จะมีกลุ่มประชากรที่มีลักษณะ หลากหลายในเรื่องของอายุ เพศ การศึกษา ฐานะ รายได้ ฯลฯ (สุดาตวง เรื่องรุจิระ, 2540) ดังนั้นในการศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะทางประชากรที่มีผลต่อการเปิดรับสื่อรณรงค์ลดโลกร้อนได้สรุปไว้ ดังนี้ คือ

3.1 เพศ

เพศเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งในทางชีววิทยาและทางสังคม นักวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่าสาเหตุที่ผู้หญิงแตกต่างจากผู้ชายนั้นเป็นลักษณะที่ต่างกันทางชีววิทยาจากการวิจัยทางจิตวิทยาแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันทางด้านความคิด ค่านิยมและทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมความต้องการตลอดจนการตัดสินใจยอมรับในสิ่งต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขทางสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการกำหนดบทบาทของบุคคลทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน เพศหญิงมักเป็นเพศที่มีความอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตามและเป็นแม่บ้าน ความแตกต่างทางเพศนี้ยังส่งผลต่อพฤติกรรมทางการสื่อสารอีกด้วย นั่นคือ เพศหญิงจะมีแนวโน้มและความต้องการที่จะรับและส่งข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีที่เกิดขึ้นจากการรับข่าวสารนั้นด้วย (สรันยา จิตชัย โภคา, 2545)

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยทางจิตวิทยาหลายเรื่องแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงจะถูกจูงใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย ผู้ชายให้เหตุผลมากกว่าและจดจำข่าวสารได้มากกว่าผู้หญิง แต่ผู้หญิงก็จะหยั่งถึงจิตใจของผู้คนได้ดีกว่าผู้ชาย และผู้หญิงมักเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าผู้ชาย (ปรมะ สตะเวทิน, 2540)

3.2 อายุ

อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (More Liberal) มีอุดมการณ์มากกว่า (More Conservation) ใจร้อนกว่า (More Impatient) และมองโลกในแง่ดีกว่า (More Optimistic) มีความระมัดระวัง (Cautious) มองโลกในแง่ร้าย (Pessimistic) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์ในชีวิตซึ่งเคยผ่านยุคที่ลำบากต่าง ๆ ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนานและมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุมากกว่าที่มี

สมบัติมากกว่าคนที่อายุน้อยจึงมักไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม (ปรมะ สตะเวทิน, 2540)

นอกจากความแตกต่างในเรื่องของความคิดแล้ว ปรมะ สตะเวทิน (2540) ยังกล่าวว่าอายุยังเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูงใจ เมื่อคนมีอายุมากขึ้น โอกาสที่คนจะเปลี่ยนใจหรือถูกชักจูงใจจะน้อยลง ซึ่งโดยปกติแล้วคนที่มียุ้ยต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ มาร์ส, มิทเชลล์ และ เมเยอร์ (Mars, Michele & Myers, 1982 อ้างใน ศรีนยา จิตชัย โภคา, 2545, หน้า 120) ที่ว่าพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารในด้านอายุ บุคคลจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่อตนมีอายุมากขึ้น

3.3 ระดับการศึกษา

การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะทางประชากรอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับนวัตกรรม โรเจอร์ และสเวนนิ่ง (Roger & Svenning, 1990) กล่าวว่า ระดับการศึกษาที่สูงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลยอมรับนวัตกรรมเร็วกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้ตึก นึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่ต่างกัน ไป

คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้จะได้เปรียบอย่างมากในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง มีความเข้าใจสารได้ดี (ปรมะ สตะเวทิน, 2540) และคนที่มีการศึกษาสูงมักใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย คนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อยกว่ามักใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ (ศรีนยา จิตชัย โภคา, 2545)

3.4 ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ภูมิหลังของครอบครัว จากการวิจัยพบว่าสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจทำให้คนมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยมและเป้าหมายที่ต่างกัน งานวิจัยของชเรมม์และไวท์ (Scharamm & White, 1973 อ้างใน ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534, หน้า 22)

สรุปได้ว่า ลักษณะทางด้านประชากรของประชาชนที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลมาจาก ความรู้ ความสนใจ ทัศนคติ และประสบการณ์ของประชาชนที่แตกต่างกัน ซึ่งในหัวข้อการวิจัยนี้มุ่งศึกษาเยาวชนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของภาครัฐและเอกชนซึ่งจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันบางอย่าง ได้แก่ เพศ สถาบันการศึกษา คณะที่เรียน รายได้ ภูมิลำเนา ทั้งหมด 5 ตัวแปรมาศึกษาถึงความแตกต่าง

4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม

ความหมายของความรู้

สมรัก วงศ์หทัยไพศาล (2542) สรุปจากนักวิชาการหลายท่านไว้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การรับรู้ การจดจำ และความเข้าใจในข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวหรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่สนใจศึกษา โดยเก็บอยู่ในหน่วยความจำของแต่ละบุคคล และสามารถที่จะระลึกได้

เกษม วัฒนชัย และคณะ (2544) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การรวบรวมความคิดของมนุษย์ จัดให้เป็นหมวดหมู่และประมวลสาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นสิ่งที่เป็นสาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นสิ่งที่เป็นสาระในระบบข้อมูลข่าวสาร

มนต์ชัย วรพันธ์ (2538) ได้สรุปความหมายต่าง ๆ ของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึง การแสดงออกด้านการจำได้ หรือระลึกได้ในข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ ข้อมูลต่าง ๆ โดยที่มนุษย์สามารถจำ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นทราบได้

นอกจากนี้ จักรกริช ใจดี (2542) ได้แยกความเข้าใจออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การแปลความ คือ ความสามารถในการจับใจความให้ถูกต้องกับสิ่งที่สื่อความหมายหรือความสามารถในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง หรือจากการสื่อสารรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง

2. การตีความ คือ ความสามารถในการอธิบาย หรือแปลความหมายหลาย ๆ อันมาเรียบเรียง โดยทำการจัดระเบียบ สรุปยอดเป็นเนื้อความใหม่ โดยยึดเป็นเนื้อความเดิมเป็นหลักไม่ต้องอาศัยหลักเกณฑ์อื่นใดมาใช้

3. การขยายความ คือ ความสามารถที่ขยายเนื้อหาข้อมูลที่รับรู้มาให้มากขึ้น หรือเป็นความสามารถในการทำนาย หรือคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างดี โดยอาศัยข้อมูลอ้างอิงหรือแนวโน้มที่เกินเลยจากข้อมูล

ความรู้ความเข้าใจ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ทั้งนี้เพราะความรู้เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้ ซึ่งไม่ต้องใช้ความคิดความสามารถมากนัก แต่ความรู้จะเป็นพฤติกรรมขั้นแรกที่จะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมในขั้นต่อไป คือ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า โดยที่ความเข้าใจนั้นต้องใช้ความสามารถในการสื่อความหมายในรูปแบบต่าง ๆ หลังจากที่ได้รับรายละเอียดของข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจนี้อาจจะแสดงออกในรูปของการใช้ทักษะในการแปลความหมาย การแสดงความคิดเห็น การสรุปหรือการคาดคะเน ทั้งนี้ความรู้และความเข้าใจนั้นเป็นพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นควบคู่กันไป

ประเภทความรู้ ความเข้าใจ

บลูม และคณะ (Bloom et al., 1972, อ้างใน ระพีภัทร์ นิมสอาด, 2546, หน้า 30-31) ได้แบ่งความรู้ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. ความรู้ในสิ่งเฉพาะ ได้แก่ ความจำที่มีต่อลักษณะเจาะจง และรายละเอียดปลีกย่อยของข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นอิสระแก่กัน ซึ่งจำแนกย่อยลงไปได้อีกเป็น

1.1 ความรู้เกี่ยวกับคำเฉพาะ ได้แก่ การจำความหมายหรือคำจำกัดความของคำเฉพาะที่ใช้ในแต่ละสาขาวิชาตลอดจนสัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นมาใช้ในแต่ละสาขาวิชา

1.2 ความรู้ในข้อเท็จจริงเฉพาะ ได้แก่ ความรู้และความจำในเรื่องข้อมูล เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ แหล่งข้อมูล เป็นต้น

2. ความรู้ในวิธีการที่จะจัดกระทำกับสิ่งเฉพาะ ได้แก่ ความรู้ในวิธีการที่จะจัดระบบศึกษา พิจารณาตัดสินใจ และวิจารณ์ความคิดและปรากฏการณ์ ซึ่งหมายรวมถึงวิธีแสวงหา ความรู้การจัดลำดับเหตุการณ์ โดยยึดถือเวลา และเกณฑ์การตัดสินใจในสาขาวิชา ตลอดจนรูปแบบการจัดที่กำหนดไว้ในแต่ละสาขาวิชา ซึ่งจำแนกย่อยออกไปได้ ดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบประเพณี ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับลักษณะวิธีการของการปฏิบัติ และการเสนอความคิด และเหตุการณ์ เป็นต้นว่า สัญลักษณ์ที่ใช้กันอยู่ในการทำหน้าที่ และพจนานุกรม ระเบียบปฏิบัติของพฤติกรรมทางสังคม กฎเกณฑ์ แบบและการประพฤติปฏิบัติที่ใช้กันอยู่

2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและผลที่ตามมา ได้แก่ ความรู้ด้านกระบวนการทิศทาง และความเคลื่อนไหวของปรากฏการณ์ที่ขึ้นอยู่กับเวลา

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและการจัดประเภท ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับชั้นชุด ชนิด ประเภทและการจัดที่มีประโยชน์และเป็นพื้นฐานสำหรับแต่ละสาขาวิชา แต่ละจุดหมาย หรือแต่ละปัญหา

2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ หรือมาตรการที่ใช้สำหรับพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหลักการ ความคิดเห็น และการปฏิบัติ

2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับวิธีการค้นคว้าหาความรู้ เทคนิค และการดำเนินงานที่นำมาใช้ในแต่ละสาขาวิชา ตลอดจนวิธีการที่ใช้การสำรวจปัญหา และปรากฏการณ์ เฉพาะอย่าง เน้นถึงความรู้ในวิธีการที่ใช้การสำรวจปัญหา และปรากฏการณ์เฉพาะอย่าง เน้นถึงความรู้ในวิธีการมีอะไรบ้าง ไม่ใช่ความสามารถของผู้เรียนที่จะนำวิธีการนั้น ๆ ไปใช้

3. ความรู้ที่เป็นสากลและนามธรรมในแต่ละสาขาวิชา ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับความคิด แนวทาง และรูปแบบที่สำคัญ ๆ ที่ใช้ในการจัดกระทำกับปรากฏการณ์และความคิดสั้น ๆ ซึ่งได้แก่

โครงสร้าง ทฤษฎีและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นระดับความคิดด้านนามธรรม และซับซ้อนเป็นการนำเอาความรู้เฉพาะอย่างที่เกิดกระจายตามที่ได้กล่าวมาแล้ว มารวมเข้าด้วยกัน เป็นกฎเกณฑ์ หรือเป็นรูปแบบขึ้นมา ซึ่งจำแนกออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ อีก ดังนี้

3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักการและกฎสรุป ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการสรุป สิ่งเฉพาะที่จำลองปรากฏการณ์ เป็นการสรุปที่มีค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนาย หรือบอกการกระทำที่สอดคล้องเหมาะสม หรือทิศทางที่จะกระทำตาม

3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตัวหลักการ และกฎสรุปผนวกเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งความสัมพันธ์ ระหว่างกันที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนรอบด้าน และเป็นระบบของปรากฏการณ์ ปัญหา หรือสาขาวิชาที่ซับซ้อน

การวัดความรู้ ความเข้าใจ

การวัดความรู้ ความเข้าใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

จันง พรายแย้มแจ (2535, หน้า 24-29) กล่าวว่า การวัดรู้นั้นส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นเครื่องมือประเภทข้อเขียนที่นิยมใช้กันทั่ว ๆ ไป แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบอัตนัย หรือแบบความเรียง โดยให้เขียนตอบเป็นข้อความสั้น ๆ ไม่เกิน 1-2 บรรทัด หรือเป็นข้อ ๆ ตามความเหมาะสม

2. แบบปรนัย แบ่งเป็น

2.1 แบบเติมคำ หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ แบบทดสอบนี้เป็นการวัดความสามารถในการหาคำ หรือข้อความมาเติมลงในช่องว่างของประโยคที่กำหนดให้ถูกต้องแม่นยำ โดยไม่มีคำตอบใดชี้นำมาก่อน

2.2 แบบถูก-ผิด แบบทดสอบนี้วัดความสามารถในการพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ จากความสามารถที่เรียนรู้มาแล้ว โดยจะเป็นการวัดความจำและความคิดในการออกแบบทดสอบควรต้องพิจารณาถึงข้อความจะต้องชัดเจน ถูกหรือผิดเพียงเรื่องเดียวสั้นกะทัดรัด ได้ใจความ และไม่ควรรใช้คำปฏิเสธซ้อน

2.3 แบบจับคู่ แบบทดสอบนี้เป็นลักษณะการวางข้อเท็จจริง เงื่อนไข คำ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ไว้ 2 ด้านขนานกัน เป็นแถวตั้ง 2 แถว แล้วให้อ่านคู่ข้อเท็จจริงในแถวตั้งด้านหนึ่งว่ามีความเกี่ยวข้อง จับคู่ได้พอดีกับข้อเท็จจริงในอีกแถวตั้งหนึ่ง โดยทั่วไปจะกำหนดให้ตัวเลือกในแถวตั้งด้านหนึ่งน้อยกว่าอีกด้านหนึ่ง เพื่อให้ได้ใช้ความสามารถในการจับคู่มากขึ้น

2.4 แบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบนี้เป็นข้อสอบที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เนื่องจากสามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์และตรวจให้คะแนนได้แน่นอน ลักษณะของข้อสอบ

ประกอบด้วยส่วนข้อคำถาม และตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีตัวเลือกที่เป็นตัวถูก และตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ผู้เขียนข้อสอบต้องมีความรู้ในวิชานั้นอย่างลึกซึ้ง และรู้วิธีการเขียนข้อสอบ โดยมีข้อควรพิจารณา คือ ในส่วนข้อคำถามต้องชัดเจนเพียงหนึ่งเรื่อง ภาษาที่ใช้กะทัดรัดเหมาะสมกับระดับของผู้ตอบ ไม่ใช่คำปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อนกัน และไม่ควรถามคำถามแบบท่องจำ และในส่วนตัวเลือกควรมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียวที่มีความกะทัดรัด ไม่ชี้นำหรือแนะคำตอบ มีความเป็นอิสระจากกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเรียงตามลำดับตามปริมาณหรือตัวเลข ตัวลวงต้องมีความเป็นไปได้และกำหนดจำนวนตัวเลือก 4 หรือ 5 ตัวเลือก

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ สรุปได้ว่า ความรู้เป็นการรับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง เป็นความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความเข้าใจในความหมาย สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ในสิ่งที่กำหนดความมุ่งหมายได้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดสภาวะ โลกร้อน

ความหมายของทัศนคติ

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545, หน้า 138) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติ คือ สภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร”

สร้อยตระกูล (ดิทยานนท์) อรรถมานะ (2541, หน้า 64) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติ คือ ผลผสมผสานระหว่างความนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งออกมาในทางประเมินค่าอันอาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น”

พงศ์ ทรดาล (2540, หน้า 42) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติ คือ ความรู้สึก ทำที่ ความคิดเห็น และพฤติกรรมของคณงานที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร กลุ่มคน องค์กรหรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ โดยการแสดงออกในลักษณะของความรู้สึกหรือทำที่ในทางยอมรับหรือปฏิเสธ”

เคนด์เลอร์ (Kendler, 1974) กล่าวว่า “ทัศนคติ คือความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะสนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์ บุคคล สถาบัน หรือแนวความคิดบางอย่าง การแสดงออกของทัศนคติแบ่งออกเป็นพฤติกรรมใหญ่ ๆ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะพึงพอใจ ซึ่งเรียกว่า ทัศนคติแบบบวก และลักษณะไม่พึงพอใจ ซึ่งเรียกว่า ทัศนคติแบบลบ”

องค์ประกอบของทัศนคติ

เกทซ์ และสก๊อตแลนด์ (Katz & Scotland, 1959 อ้างใน กรุณา เดชาดิวงส์ ณ อยุธยา, 2539, หน้า 27) ได้แยกส่วนประกอบของทัศนคติได้เป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ

1. ส่วนประกอบทางด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจเรียกว่า Cognitive Component ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นส่วนประกอบของมนุษย์ในการคิด ซึ่งความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกันออกไป
 2. ส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก เรียกว่า Affective Component ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกทอดหนึ่ง ถ้าหากบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีก็จะแสดงออกขณะคิดถึงสิ่งนั้นออกมาในลักษณะที่ต่างกัน เช่น ความรู้สึกในด้านบวก เรียกว่า Positive Affective Component ก็จะมีความรู้สึกในด้านบวกเป็นไปในทางที่ดี ในทางตรงข้ามบุคคลที่มีความรู้สึกในด้านลบเป็นไปในทางที่ไม่ดี
 3. ส่วนประกอบทางด้านพฤติกรรมเรียกว่า Behavioral Component ซึ่งมีแนวโน้มเน้นไปในทางการกระทำหรือพฤติกรรมในลักษณะที่ว่า เมื่อมีสิ่งเร้าก็จะเกิดปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น เช่น เมื่อบุคคลมีความรู้สึกในด้านบวก พฤติกรรมที่แสดงออกก็จะเป็นไปในทางที่ดี
- ลักษณะโดยทั่วไปของทัศนคติ ซึ่งทัศนคติเป็นความรู้สึกที่บ่งบอกลักษณะทางจิตใจ อารมณ์ของบุคคล ซึ่งอาจเป็นลักษณะที่ไม่แสดงออกมามากมายนอกให้บุคคลอื่นเห็นหรือเข้าใจก็ได้ ซึ่งมีลักษณะทั่วไปที่สำคัญ 5 ประการดังนี้
1. ทัศนคติเป็นเรื่องของอารมณ์ (Feeling) อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไขหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลจะมีการกระทำที่เสแสร้งโดยแสดงออกไม่ให้ตรงกับความรู้สึกของตน เมื่อรู้ตัวหรือรู้ว่ามีคนสังเกต
 2. ทัศนคติเป็นเรื่องเฉพาะตัว (Typical) ความรู้สึกของบุคคลอาจเหมือนกัน แต่รูปแบบการแสดงออกแตกต่างกันไป หรืออาจมีการแสดงออกที่เหมือนกันแต่ความรู้สึกต่างกันก็ได้
 3. ทัศนคติดีทิศทาง (Direction) การแสดงออกของความรู้สึกสามารถแสดงออกได้สองทิศทาง เช่น ทิศทางบวกเป็นทิศทางที่สังคมปรารถนา และทิศทางลบเป็นทิศทางที่สังคมไม่ปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์-คดโกง, รัก-เกลียด, ชอบ-ไม่ชอบ, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น
 4. ทัศนคติมีความเข้ม (Intensity) ความรู้สึกของบุคคลอาจเหมือนกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่อาจแตกต่างกันในเรื่องความเข้มที่บุคคลรู้สึกมากหรือน้อยต่างกัน เช่น รักมาก รักน้อย ชอบมาก ชอบน้อย เป็นต้น
 5. ทัศนคติต้องมีเป้าหมาย (Target) ความรู้สึกจะเกิดขึ้นลอย ๆ ไม่ได้ เช่น รักพ่อแม่ ขยันเข้าชั้นเรียน ขี้เกียจทำการบ้าน เป็นต้น (รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์, 2543, หน้า 14)

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะมีลักษณะเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม ซึ่งอาจแสดงมาทางคำพูด สีหน้า หรือท่าทางก็ได้ และทักษะเป็นสิ่งที่ยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการ ได้ให้ความคิดเห็นว่าสิ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นเริ่มต้นด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือ แหล่ง (Source) ของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ อาจจะเป็นบุคคลคนเดียว กลุ่มบุคคล หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดทัศนคติโดยตรง โดยทั่วไปแหล่งข่าวต่าง ๆ จะมีลักษณะที่แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถ ความเป็นที่ดึงดูด ความสนใจ ความคุ้นเคย ความเป็นมิตร จากการศึกษาพบว่าแหล่งข่าวที่มีความสามารถ มีความคุ้นเคย สามารถดึงดูดความสนใจ และมีอำนาจ จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมากกว่าแหล่งข่าวที่ไม่มีคุณสมบัติเหล่านี้ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (สุภาพพงษ์ ระรวยทรง, 2535)

ฟอสเตอร์ (Foster, 1952, หน้า 119) กล่าวถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดทัศนคติไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อบุคคล หรือสถานการณ์ ทักษะเกิดในตัวบุคคลจากการได้พบเห็น คุ้นเคย ได้ทดลอง เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง (Direct Experiences) และการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น หรือได้อ่านเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่ก็ไม่ได้พบเห็น หรือไม่ได้ทดลองกับของจริงด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม (Indirect Experiences)

2. ค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและตัดสินใจไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงอาจมีทัศนคติต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกันก็ได้

ประเภทของทัศนคติ (Foster, 1952, หน้า 119)

บุคคลสามารถแสดงทัศนคติได้ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกมามีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจโต้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวหนึ่งเรื่องราวใด รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กร ฯลฯ

2. ทัศนคติเชิงลบ เป็นทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือ หรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กร สถาบัน ฯลฯ

3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่งต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร ฯลฯ โดยสิ้นเชิง

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประการเดียว หรือหลายประการก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องของความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีผลต่อบุคคล สิ่งของการกระทำหรือสถานการณ์ เป็นต้น

ดังนั้น ส่วนประกอบทางด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนประกอบขั้นพื้นฐานของทัศนคติ และส่วนประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลอาจออกมาในรูปแบบแตกต่างกันทั้งในทางบวกและลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของความรู้สึกที่เกิดขึ้นที่มีต่อวัตถุหรือปรากฏการณ์นั้นเป็นสำคัญ

ความหมายของพฤติกรรม

เบนจามิน (Benjamin, 1973, p. 41) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของการกระทำโดยตรงที่เกี่ยวข้องของบุคคลทั้งที่เกิดขึ้นภายในและที่แสดงออกต่อสิ่งแวดล้อมทางกายและทางสังคม

โกลเดน (Golden, 1984, p. 90) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนอง การกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอกรวมทั้งการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถที่จะสังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมของการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญมาแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ว่า

สุรพล พยอมแย้ม (2545) กล่าวว่า พฤติกรรม ในทางจิตวิทยานั้น หมายถึง การกระทำอันเนื่องมาจากการกระตุ้นหรือการจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ การกระทำหรือพฤติกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้ผ่านขบวนการกลั่นกรอง ตกแต่งและตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้น เพื่อให้บุคคลอื่นได้สัมผัสรับรู้ พฤติกรรมของบุคคลแม้จะกระทำด้วยสาเหตุจุดมุ่งหมายเดียวกันแต่จะมีลักษณะอาการแตกต่างกัน เมื่อบุคคล เวลา สถานที่ หรือสถานการณ์เปลี่ยนไปเนื่องจากการกระทำของบุคคลล้วนจะต้องผ่านกระบวนการคิดการตัดสินใจ อันประกอบด้วยอารมณ์และความรู้สึกของผู้กระทำ พฤติกรรมนั้น ๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราวที่เกี่ยวข้องเสมอ ด้วยเหตุผลที่ว่าพฤติกรรมแต่ละครั้งเกิดจากกระบวนการ ซึ่งหากพิจารณาแยกกระบวนการออกเป็นส่วน ๆ จะพบว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (หน้า 18-20)

1. ส่วนการแสดงออกหรือกิริยาท่าทาง (Acting)
2. ส่วนการคิดที่เกี่ยวกับกิริยานั้น (Thinking)
3. ส่วนความรู้สึกที่มีอยู่ในขณะนั้น (Feeling)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 768) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรม หมายถึงการกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

จากแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ได้กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการตอบสนองต่อสิ่งเร้า โดยเกิดจากภายในจิตใจแสดงออกมาให้ผู้อื่นเห็นได้ เช่น การวิ่ง การเดิน ทำทาง การพูด ฯลฯ

กระบวนการการเกิดพฤติกรรม

สุรพล พยอมแย้ม (2545, หน้า 25-26) ได้แบ่งกระบวนการเกิดพฤติกรรม แต่ละครั้งออกเป็นกระบวนการย่อยได้อีก 3 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการรับรู้ (Perception Process) กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการเบื้องต้นที่เริ่มจากการที่บุคคลได้รับสัมผัสหรือรับรู้ข่าวสารจากสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยผ่านระบบประสาทสัมผัส ซึ่งรวมถึงความรู้สึก (Sensation) กับสิ่งเร้าที่ได้สัมผัสนั้น ๆ ด้วย

2. กระบวนการคิดและเข้าใจ (Cognition Process) กระบวนการนี้อาจเรียกว่า “กระบวนการทางปัญญา” ซึ่งประกอบไปด้วยการเรียนรู้ การคิด และการจำ ตลอดจนการนำไปใช้หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้ นั้น ๆ ด้วยการรับสัมผัสและการรับรู้ที่นำไปสู่การคิดและการเข้าใจนี้เป็นระบบการทำงานที่มีความซับซ้อน และเป็นกระบวนการภายในทางจิตที่ศึกษาและสรุปเป็นคำอธิบายที่ชัดเจนได้

3. กระบวนการแสดงออก (Spatial Behavior Process) หลังจากที่ผ่านมาขั้นตอนของการรับรู้และการคิดและเข้าใจ แล้วบุคคลจะมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้ นั้นแต่ยังมิได้แสดงออกให้ผู้อื่นได้รับรู้ ยังคงเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Covert Behavior) แต่เมื่อได้คิดและเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นสังเกตได้เราเรียกว่า พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ซึ่งพฤติกรรมภายนอกนี้เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่มีอยู่ทั้งหมดภายในตัวบุคคลนั้นเมื่อมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง การแสดงออกมาเพียงบางส่วนของที่มีอยู่จริงเช่นนี้จึงเรียกว่า Spatial Behavior

องค์ประกอบของพฤติกรรม

ครอนบาค (Cronbach, 1990, อ้างใน ชรินทร์ ต่วนชะเอม, 2541, หน้า 42-43) ได้อธิบายพฤติกรรมของบุคลิกเกิดขึ้นเพราะองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย

เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเราต้องทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนองความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างต้องใช้เวลาอันจึงจะสามารถบรรลุความต้องการ คนเราจะมีความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะต้องเลือกสนองความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง หมายถึง ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถ ที่

จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ คนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้หมด
ทุกอย่าง ความต้องการบางอย่างอยู่เหนือความสามารถของเรา

3. สถานการณ์

เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมที่สนองความต้องการ

4. การแปลความหมาย

ก่อนที่จะคนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป คนเราจะพิจารณาเสียก่อนแล้วตัดสินใจ
เลือกวิธีการที่คาดว่าจะให้ความพอใจได้มากที่สุด

5. การตอบสนอง

เป็นการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ โดยวิธีการที่ได้เลือกแล้ว ในขั้นการแปล
ความหมาย

6. ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา

เมื่อคนเราทำกิจกรรมแล้วก็ย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจจะตรงตามที่ได้
คิดไว้ หรืออาจตรงกันข้ามกับความหมาย

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง

หากคนเราไม่สามารถที่จะสนองความต้องการได้ กล่าวได้ว่ากำลังประสบกับความผิดหวัง
ในกรณีเช่นนี้คนอาจจะย้อนกลับไปแปลความหมายเสียใหม่ และเลือกวิธีการตอบสนองใหม่ก็ได้

ประเภทของพฤติกรรม

บลูม (Bloom, 1975 อ้างใน นพดล บำรุงกิจ 2544, หน้า 14-15) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่าเป็น
เป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้นซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่สังเกตเห็นได้หรือไม่ก็ได้ก็ตาม
พฤติกรรมดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้ มีขั้นของความสามารถ
ทางด้านความรู้ การให้ความคิดและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา

2. พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสนใจ
ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ในการให้คุณค่าหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถือ เป็นพฤติกรรมที่ยากต่อการ
อธิบายเพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล

3. พฤติกรรมด้านปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการ
แสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการแสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นสถานการณ์ที่
คาดคะเนว่าจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัย
พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญาและการตัดสินใจหลายขั้นตอนทางด้านสุขภาพถือว่า พฤติกรรมด้านการ
ปฏิบัติเป็นเป้าหมายสุดท้ายที่จะช่วยให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP)

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า ทฤษฎี KAP นี้ให้ความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) พฤติกรรม (Practice) ของผู้รับสาร ที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อสังคม โดยมีหลักการว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นอยู่กับความรู้ ถ้ามีความรู้ความเข้าใจดี ทัศนคติก็จะเปลี่ยน เมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลงแล้ว จะมีการยอมรับปฏิบัติ หรืออาจกล่าวได้ว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านการสื่อสาร สามารถนำการพัฒนาไปสู่ชุมชนได้โดยการศึกษาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) พฤติกรรม (Practice) ของผู้รับสารว่าเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ เพราะอะไร นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความสัมพันธ์ในลักษณะสายโซ่ที่เริ่มจากความรู้ไปสู่ทัศนคติ และกลายเป็นพฤติกรรมต่อไป

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การรับรู้จากประสบการณ์ โครงสร้าง หน้าที่ สิ่งของ บุคคล ที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่อผู้รับสารในเชิงความรู้ในแนวความคิดทางการสื่อสารนั้นอาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการ ดังนี้

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) ผู้รับสารมักแสวงหาข่าวสารอยู่เสมอ จึงต้องอาศัยสื่อต่าง ๆ เพื่อตอบข้อสงสัยและความสับสนของคน
2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคตินั้น ส่วนมากใช้กับการเผยแพร่วัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการยอมรับ
3. การกำหนดวาระ (Agenda Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อ (Media) กระจายออกไปเพื่อให้ประชาชนตระหนักและผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับค่านิยมของสังคมแล้วผู้รับสารก็จะเลือกสรรข่าวสารนั้น
4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of the Belief System) การสื่อสารในสังคมนิยมกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน
5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความขัดแย้งในเรื่อง ค่านิยม และอุดมการณ์ เป็นภาวะปกติของสังคม สื่อมวลชนที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริง ย่อมทำให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ดังนั้นการเกิดความรู้ระดับใดก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกลึกซึ้ง ซึ่งมีผลมาจากการสั่งสมประสบการณ์ เกิดความคิด ความรู้สึกหรืออาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นบ่อเกิดทัศนคติ

ทัศนคติหรือทัศนคติ (Attitude) เป็นคำที่สับสนในความหมาย แม้จะยอมรับกันทั่วไปว่าทัศนคติสามารถเป็นดัชนี (Index) ว่า บุคคลนั้นคิด และรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุ หรือ

สิ่งแวดล้อม โดยที่คนนั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจสื่อถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ที่คนจะจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นพรหมแดนเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับพฤติกรรม สำหรับนิยามของทัศนคติ นักวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันออกไป โดยนักวิชาการส่วนหนึ่งเห็นว่า ทัศนคติ ประกอบด้วยความรู้ ความรู้สึก พฤติกรรม ทำให้นิยามของทัศนคติ กลายเป็นผลรวมของความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมสำหรับนักวิชาการส่วนหนึ่งใช้ทัศนคติในความหมายที่เป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่ง ๆ ซึ่งในประเด็นนี้ ทัศนคติจะเป็นเพียง Affective หรือ Emotional หรือ Feeling เท่านั้น

สำหรับในทฤษฎี KAP นั้น ทัศนคติเป็นผลกระทบที่เกิดจากสารสนเทศที่ส่งออกไป เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกใกล้ชิดหรือห่างต่อสารสนเทศนั้น ๆ ความใกล้ชิด หรือความห่างหมายถึง องศา (ความเข้มข้น) ของความวิตกกังวลหรือความผูกพันในประเด็นที่มากกระทบผู้รับสาร อันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

พฤติกรรม (Practice) เป็นการแสดงออกของบุคคลหรือการกระทำของคน โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างของความรู้และทัศนคตินี้ เกิดจากความแตกต่างในการเปิดรับข่าวสาร โดยทั่วไปการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวพฤติกรรม สามารถเกิดขึ้นได้ทุกระดับ การใช้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวพฤติกรรม มีวิธีการ ดังนี้

1. การปลุกเร้าอารมณ์ (Emotion Arousal) เพื่อให้เกิดความตื่นตัวเร้าใจ ในการติดตามไม่ว่าจะเป็นภาพหรือเสียง
2. การเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ทำให้เกิดการยอมรับได้
3. การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ (Internalized Norms) เพื่อให้เกิดความศรัทธา เป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่จะต้องปฏิบัติตาม

4. การให้รางวัล (Reward) เพื่อเป็นการจูงใจให้เลือกสินค้ายี่ห้ออื่น ๆ

นอกจากนี้ โรเจอร์ และฟลอยด์ (Rogers & Floyd, 1971) ได้กล่าวเกี่ยวกับการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าการสื่อสารก่อให้เกิดผล 3 ประการ คือ

1. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้รับสาร
2. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร
3. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสาร

การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประการนี้ จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องกันเมื่อผู้รับสาร ได้รับข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็จะเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ และความรู้ความเข้าใจนี้จะทำให้เกิดทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ จนกระทั่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตามมา

โรเจอร์ และฟลอย (Rogers & Floyed, 1971) ได้อธิบายอีกว่า ทักษะคิดกับพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่ใช่ว่าสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเสมอไป นั่นคือ เมื่อการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้และทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งที่เผยแพร่แล้ว แต่ในการยอมรับปฏิบัติ อาจมีผลในทางตรงข้ามกันได้ ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างของความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรม (KAP – GAP) ขึ้นได้ แต่ทั้งนี้ โรเจอร์ (Rogers) ได้เสนอวิธีแก้ 4 วิธี ดังนี้

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการต่อกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น และเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงถึงวิธีปฏิบัติก่อนวัดกรรมนั้น
2. ให้คำแนะนำให้การปฏิบัติ ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไป ติดต่อกับสมาชิกที่ต้องการรับนวัตกรรมนั้นอย่างใกล้ชิด
3. ให้รางวัลแก่ผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมหรือยอมรับการปฏิบัติ ทำให้เกิดการจูงใจแก่บุคคลอื่นที่ยังไม่ยอมรับก่อนวัดกรรมนั้น
4. การใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจ โดยใช้สื่อบุคคล เป็นผู้นำความคิดไปติดต่อยังสมาชิกเพื่อโน้มน้าวให้เกิดการยอมรับปฏิบัติ
5. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

สื่อมวลชน

ความหมายของสื่อมวลชน

ประมะ สตะเวทิน (2533, หน้า 129) ให้ความหมายสื่อมวลชนไว้ว่า หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการสื่อสารมวลชน ได้แก่ สื่อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือ วารสารต่าง ๆ
2. วิทยุกระจายเสียง
3. โทรทัศน์
4. ภาพยนตร์

วิไลลักษณ์ สุวจิตานนท์ (2532, หน้า 15-17) ได้ศึกษาและสรุปความหมายไว้ว่า สื่อสารมวลชนเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสาร ซึ่งผู้รับสารเป็นกลุ่มขนาดใหญ่มีความหลากหลายและลักษณะแตกต่างกันออกไป สื่อที่ใช้จะเป็นประเภทที่สัมผัสได้ด้วยการมองเห็น การฟัง และทั้งสองประสาทสัมผัส ซึ่งลักษณะสำคัญของสื่อมวลชนมีดังนี้

1. สื่อที่รับไว้ด้วยการมองเห็น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ภาพถ่าย หรือภาพวาด เป็นต้น สื่อเหล่านี้ผู้รับสารรับได้ด้วยการอ่าน การมองเห็น เช่น หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสำหรับผู้ที่มีการศึกษาที่อย่างน้อยต้องอ่านหนังสือออก ในสังคมเมือง และในประเทศพัฒนาแล้วหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างมาก เพราะเป็นสื่อที่ให้ข้อมูลได้ละเอียดถี่ถ้วน และหลากหลายกว่าสื่ออื่น ซึ่งรายการ

วิทยุโทรทัศน์ทำได้น้อยกว่า ส่วนหนังสือ และนิตยสารเป็นแหล่งความรู้ สารบันเทิง และการบริการทางการศึกษา โดยมีคุณสมบัติที่สำคัญ 2 ประการ คือความคงทนถาวรและ ความหลากหลายของเนื้อหา บทบาท และหน้าที่ที่สามารถครอบคลุมไปทุกวงการอาชีพ นอกจากนี้สิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่มีราคาโดยเฉลี่ยไม่สูงนัก คนทั่วไปสามารถซื้อหาอ่านได้ และผู้รับสารสามารถ หยิบฉวยมาอ่านได้ทันทีไม่ว่าจะเป็นเวลาใด สถานที่ใด และกลับมาอ่านซ้ำได้อีกตามที่ต้องการ แต่สื่อประเภทนี้ก็มีข้อด้อยในเรื่องของการใช้เวลานานพอสมควรกว่าจะถึงปลายทางคือ ผู้รับสาร ทำให้ความสดของข่าวสารลดลง ซึ่งต่างกับสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่ผู้รับสามารถรับสารในขณะที่ ผู้ส่งอยู่ในเหตุการณ์ ซึ่งให้ความรู้สึกเหมือนจริง

2. สื่อที่รับได้ด้วยการฟัง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อที่ไม่มีภาพหรือ การมองเห็นใด ๆ การสื่อสารจึงต้องใช้การพูดอธิบายเพื่อให้เกิดภาพในสมองของผู้รับฟัง ซึ่งนับว่าเป็นข้อได้เปรียบคือทำให้มีความสดและมีชีวิตชีวา ผู้รับสารสามารถจินตนาการได้กว้างไกลตามแต่ประสบการณ์ของตน มีผู้กล่าวว่า ภาพที่เกิดจากจินตนาการของผู้รับสารจากวิทยุนี้มีความหลากหลายกว่าภาพที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์ เพราะภาพบนจอโทรทัศน์นั้นจำกัดความคิดหรือจินตนาการของผู้รับสารไว้แค่นบนจอเท่านั้น ในขณะที่ผู้รับฟังวิทยุกระจายเสียงอาจมองเห็นภาพที่กว้างกว่าคำอธิบายจากสื่อ ประกอบกับประสบการณ์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีความรวดเร็วในการเสนอข่าวสาร แต่มีข้อเสียเปรียบต่อสิ่งพิมพ์คือ รายการวิทยุนี้จะมีกำหนดเวลาการออกอากาศซึ่งถ้าผู้ฟังไม่ว่างเวลานั้นก็อาจพลาดรายการนั้น ๆ ได้ หรือถ้าสนใจจริงก็จำเป็นต้องรอฟังตามกำหนดเวลา ซึ่งต่างกับสิ่งพิมพ์ที่สามารถหยิบมาอ่านเมื่อใดก็ได้ และรายการวิทยุเมื่อเปิดฟังแล้วก็ผ่านไป หากไปไม่สามารถนำกลับมาฟังใหม่ เว้นแต่จะมีการบันทึกเทปไว้

3. สื่อที่รับได้ด้วยการฟังและการมองเห็น ได้แก่ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ผู้รับสามารถรับสารได้โดยการมองเห็นและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะได้เปรียบในแง่ของความเข้าใจสารง่ายกว่าสองประการแรก โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความสมบูรณ์แบบในแง่ของประสาทสัมผัสทั้งห้าแต่โทรทัศน์ก็เป็นสื่อประเภทที่กำหนดเวลา เช่นเดียวกับวิทยุกระจายเสียง ผู้รับต้องดูตามเวลาที่เสนอ ยกเว้นจะมีการบันทึกเทปไว้ สื่อชนิดนี้จึงต้องการความสนใจจากผู้รับสารมาก นอกจากนี้การดำเนินการผลิตรายการ หรือข่าวสารมีกระบวนการยุ่งยากต้องลงทุนในการผลิตสูง

หน้าที่ของสื่อมวลชน

แชรรมม์ (Schramm, 1973 อ้างใน แสงรพี ภัทรกิจกุลธร, 2543 หน้า 24) ได้สรุปหน้าที่ของสื่อมวลชนในการพัฒนาสังคม 3 ลักษณะ คือ

1. เป็นยามตรวจสอบหรือหน้าที่ให้ข่าวสาร

2. หน้าที่ในการวินิจฉัยสั่งการเพื่อการตัดสินใจของกลุ่มบุคคล โดยที่สื่อมวลชนจะเป็นผู้ใช้ข้อมูลนำข่าวสารไปสู่ประชาชน ทำให้ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ชัดเจน

3. หน้าที่การให้ความรู้ เช่น การใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษาในห้องเรียน เป็นต้น
จิราภรณ์ สุวรรณวาทกิจ (2547, หน้า 13-14) ได้สรุปบทบาท และความสำคัญของสื่อมวลชนต่อสังคม ดังนี้

1. การเป็นผู้ตรวจตราดูแลสังคม (Surveillance) และแจ้งให้สังคมทราบ
2. การเป็นผู้เชื่อมโยงสังคม (Linkage)
3. การมีส่วนร่วมเป็นผู้อบรมบ่มเพาะทางสังคม (Socialization)
4. การเสริมสร้างสติปัญญา (Enlightenment)
5. การให้ความบันเทิง (Entertainment)

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว เสรี วงษ์มณฑา (2541, หน้า 702-707) ยังได้เสริมความคิดเกี่ยวกับบทบาท และความสำคัญของสื่อมวลชนในการพัฒนาประเทศ ว่า

1. ทำหน้าที่ให้ข่าวสารแก่ปัจเจกบุคคลและสังคม (Information or Watchman Function)
ดังนี้

- 1.1 เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขวาง
- 1.2 ช่วยให้เกิดความสนใจในเรื่องสำคัญ
- 1.3 ช่วยยกระดับความทะเยอทะยาน
- 1.4 ช่วยสร้างบรรยากาศการพัฒนา
2. ทำหน้าที่ชี้แจงนโยบาย (Policy Function) ให้กับสังคม
 - 2.1 เป็นช่องทางเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
 - 2.2 เป็นช่องทางให้เกิดการสนทนาระหว่างบุคคล
 - 2.3 ช่วยให้เกิดการยอมรับสถานภาพ
 - 2.4 ช่วยให้เกิดการพูดคุยในนโยบายและแสดงความคิดเห็น
 - 2.5 เป็นช่องทางตอบข้อซักถามของสังคม

3. ทำหน้าที่ให้การศึกษา (Teaching Function)

- 3.1 ให้ความรู้กับประชาชน
- 3.2 เป็นผู้สอนทักษะในด้านต่าง ๆ
- 3.3 เป็นสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ ที่สร้างความสนใจให้กับผู้ต้องการเรียนรู้ และสามารถศึกษาค้นคว้าได้อย่างกว้างขวาง
- 3.4 ช่วยให้การเรียนรู้ทำได้อย่างทั่วถึง และกว้างขวางในโลกยุคโลกาภิวัตน์

4. ทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Transformation Function)

4.1 ใช้สื่อกลางประกอบสร้างสภาวะทางอารมณ์

4.2 ชี้มุมมองใหม่ ๆ ให้กับบุคคล ประชาชน และสังคม

อิทธิพลของสื่อมวลชน

แคลปเปอร์ (Klapper, 1960, pp. 15-49) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ที่มีผลต่อทัศนคติ พฤติกรรมและค่านิยมของประชาชนไว้ดังนี้

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อบุคคลนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลที่เกิดกับบุคคลโดยทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่

1.1 ความโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) กล่าวคือ บุคคลจะมีความคิดเห็น ค่านิยม และความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อนแล้วซึ่งเกิดจากการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่น ๆ หรือจากที่อื่น ๆ ที่ตนมีประสบการณ์ เมื่อบุคคลนั้นสัมผัสกับสื่อมวลชนก็จะนำเอาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นติดตัวมาด้วย

1.2 การเลือกของผู้รับสาร (Selective Process) บุคคลจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน และพยายามหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคิดเห็นและความสนใจของตน บุคคลจะพยายามตีความสารตามความเชื่อและค่านิยมเดิมที่ตนเองมีอยู่ และเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดและความเชื่อของตนเอง

1.3 อิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) ข่าวสารจากสื่อมวลชนอาจไม่ได้ไปถึงบุคคลในทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคล หรือผู้นำความคิดเห็นก่อนไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นจะสอดแทรกความคิดของตนเองลงไปด้วย ผู้นำความคิดเห็นมักเป็นผู้ที่ได้รับความน่าเชื่อถือและไว้วางใจจากประชาชนทั่วไป จึงเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและการตัดสินใจของประชาชน

1.4 ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspects) การดำเนินการธุรกิจด้านสื่อมวลชนในสังคมแบบเสรีนิยม สื่อมวลชนสามารถแข่งขันกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป และบุคคลก็มีเสรีภาพในการเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใด ๆ ได้ และตัดสินใจว่าควรเชื่อสื่อมวลชนอย่างไรดี

2. อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชน มีหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนความคิด ทัศนคติ รสนิยม ความโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของบุคคลให้มีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะให้ปรากฏออกมา เพื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือมีโอกาสที่เหมาะสม

3. สื่อมวลชนทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงบุคคลได้เช่นกัน จะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา เขาก็จะ

เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมต่อไปได้ สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม

4. สื่อมวลชนสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่บุคคลได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นไม่มีความรู้หรือประสบการณ์เรื่องนั้น ๆ มาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นรับสารในแนวเดียวกันบ่อย ๆ เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสม มิใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลในทันทีทันใด หรือในระยะเวลาอันสั้น

นอกจากนี้ เบตติงเฮาส์ (Bettinghaus, 1968) ยังได้กล่าวบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในสังคมว่า สื่อมวลชนเป็นตัวเสริมความเชื่อ ทัศนคติที่มีอยู่เดิมให้ฝังแน่นมากกว่าจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างสิ้นเชิง แต่อาจเปลี่ยนแปลงการรับรู้ได้บ้างในขอบเขตจำกัดของประสบการณ์ สิ่งที่สื่อมวลชนเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด คืออารมณ์

เดอเฟลอร์ (De Fleur, 1970) ให้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อ ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไว้ 4 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคล (The Individual Differences Theory) กล่าวคือ โครงสร้างทางบุคลิกภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ จะมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดแบบการรับรู้หรือการเรียนรู้ของมนุษย์ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและข่าวสารต่าง ๆ ที่แตกต่างกันตามทฤษฎีนี้ สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลในแง่สร้างการเรียนรู้หรือการตกย้ำในสิ่งที่เขารู้อยู่แล้ว

2. ทฤษฎีการจัดประเภททางสังคม (The Social Categories Theory) กล่าวว่า บุคคลในกลุ่มเดียวกัน ย่อมจะเปิดรับสารและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเนื้อหาของข่าวสารที่คล้ายคลึงกันทั้งนี้ เนื่องจากความใกล้ชิดสนิทสนมผูกพันของกลุ่ม ฉะนั้น สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อกลุ่มคนเหล่านี้ก็ต่อเมื่อส่งมาในลักษณะที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานของกลุ่ม

3. ทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Relationship Theory) กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่มแบบไม่เป็นทางการมีอิทธิพลต่อการสื่อสาร นักสังคมวิทยาชนบทเชื่อว่าเครือญาติของชาวนามีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ และชาวชนบทมีความผูกพันทางสังคมอย่างแน่นแฟ้นกับเพื่อนบ้าน ผู้นำความคิดเห็นในสังคมจะเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่ข่าวสาร และการยอมรับนวัตกรรมของบุคคลในสังคมนั้น ในกรณีเช่นนี้ สื่อมวลชนจะมีอิทธิพลต่อคนได้ในลักษณะทฤษฎีการสื่อสารสองขั้นตอน (Two-Step Flow Theory) ซึ่งต้องอาศัยอิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) เข้าร่วมด้วย

4. ทฤษฎีบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม (The Cultural Norms Theory) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลอาจขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานและสภาพแวดล้อมทางสังคม ถ้าสื่อมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับ

บรรทัดฐานทางสังคม สื่อมวลชนอาจเพียงย้ายบรรทัดฐานเดิม และสร้างบรรทัดฐานใหม่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่อ้อม 3 ประการคือ 1) สื่อมวลชนจะส่งเสริม สนับสนุนหรือย้ายบรรทัดฐานทางสังคมให้สังคมดำรงอยู่ตลอดไป 2) สื่อมวลชนสามารถสร้างความรับผิดชอบร่วมกันให้เกิดขึ้นในสังคม 3) สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงแบบอย่างการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมของบุคคล โดยช่วยให้เกิดพฤติกรรมใหม่ แต่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร

ความหมายของสื่อเฉพาะกิจ

ปรมะ สตะเวทิน (2533, หน้า 99) สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจง และมีเป้าหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม

ชแรมม์ (Schramm, 1977, pp. 12-23) อธิบายไว้ว่า สื่อเฉพาะกิจ เป็นการรวบรวมเอาสื่อหลาย ๆ ประเภทในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่องานเฉพาะกิจของแต่ละโครงการ โดยอาจจะมีวัตถุประสงค์ของงานเฉพาะกิจต่างกัน เช่น ต้องการอยากจะทำให้ความรู้แก่ผู้รับสารในเป้าหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือการจูงใจให้ผู้รับสารยอมรับสิ่งใหม่ หรือต้องการเพียงแต่กระตุ้นให้เกิดความคิดเห็น หรืออาจจะต้องการ ไปถึงขั้นให้ผู้รับสารเป้าหมายเปลี่ยนเจตคติ เปลี่ยนพฤติกรรม เป็นต้น การใช้สื่อต่าง ๆ ร่วมกันหรือใช้วิธีการสื่อสารหลายรูปแบบร่วมกันก็อาศัยหลักที่ว่า สื่อแต่ละชนิดย่อมมีข้อดี ข้อจำกัดหรือคุณสมบัติต่างกัน และในทำนองเดียวกันวิธีการสื่อสารแต่ละรูปแบบ ก็มีข้อได้เปรียบต่างกันด้วย แต่เมื่อนำเอาส่วนดีของสื่อแต่ละชนิด วิธีการสื่อสารแต่ละประเภทมาพิจารณาวางแผนใช้ร่วมกันก็อาจทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการสื่อสารอย่างสูงสุดได้

ประเภทของสื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทกว้าง ๆ ดังนี้ (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2540, หน้า 135-143)

1. สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจควรมีลักษณะที่สำคัญ คือ จะต้องตอบสนองวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน นอกจากเนื้อหาสาระจะชัดเจนแล้ว รูปแบบก็จะต้องมีความน่าสนใจด้วย เช่น การใช้สี การจัดหน้า ขนาดตัวอักษร การใช้ภาพที่สื่อความหมาย ฯลฯ และที่สำคัญที่สุด การแจกจ่ายไปยังกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ จะต้องแจกจ่ายให้ทั่วถึง และตรงกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจที่สำคัญมีดังนี้

1.1 ใบปลิว หรือแผ่นปลิว เอกสารที่ใช้แจกเป็นใบ ๆ

1.2 แผ่นพับ มีลักษณะคล้ายใบปลิว อาจพับสอง พับสาม หรือพับสี่ตามแต่จะ

ออกแบบ ไม่เย็บกลางเล่ม

1.3 หนังสือเผยแพร่เล่มเล็ก เป็นหนังสือเล่มเล็ก ๆ คล้ายแผ่นพับมักเย็บกลางเล่ม มีจำนวนหน้ามากกว่าแผ่นพับ แต่มักไม่เกิน 10 หน้า

1.4 เอกสารแนะนำประกอบ เป็นหนังสือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ

1.5 แผ่นโฆษณา เป็นแผ่นแจ้งข่าวย่อ ๆ ไม่มีรายละเอียดมากนัก เพื่อกระตุ้นให้คนสนใจเดือนความทรงจำให้เข้าประชุมหรือไปร่วมรายการกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีลักษณะที่เมื่อคนผ่านไปมาก็สามารถอ่านข้อความทั้งหมดเข้าใจได้ในทันที

1.6 คู่มือสื่อมวลชน เป็นแฟ้มขนาดกะทัดรัดเพื่อใส่ข่าวสารหรือข้อมูลพื้นฐานด้านความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรณรงค์ให้สื่อมวลชนได้นำไปพิมพ์หรือเผยแพร่ต่อไปยังกลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป

1.7 หนังสือฉบับพิเศษ เป็นวิธีการที่หน่วยงานจัดขอหน้าพิเศษของหนังสือพิมพ์ อาจเป็น 1-2 หน้า หรือทั้งเล่ม หรือเป็นใบแทรก หรือหนังสือพิมพ์แทรกเป็นฉบับพิเศษ เพื่อเผยแพร่กิจกรรมการรณรงค์ หรือการระดมขอความร่วมมือจากประชาชนทั่วไป

1.8 จดหมายข่าว เป็นเอกสารที่เสนอข่าวสั้น ๆ มีวาระการผลิตอย่างสม่ำเสมอ

1.9 จดหมาย จดหมายถึงผู้รับจัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำหน่ายจนถึงบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของเราโดยตรง จุดเด่นตรงที่เข้าถึงตัวผู้รับสารโดยตรงนี้ เมื่อผู้รับได้รับแล้วก็เกิดความรูสึกที่ดีมีความรูสึกเป็นส่วนตัว สามารถเปิดอ่านเมื่อไร ที่ไหนก็ได้ จดหมายนี้ควรมีเนื้อหาสั้น ๆ ที่สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น

1.10 ภาพพลิก เป็นสื่อที่จัดทำเป็นภาพขนาดใหญ่มีข้อความประกอบ ใช้บอกเล่าเรื่องราวหรือสารที่ต้องการนำเสนอ กลุ่มเป้าหมายสามารถพลิกอ่านเรื่องราวด้วยตนเองได้ หรือใช้เป็นสื่อประกอบการอบรม ภาพพลิกที่น่าสนใจอาจนำเสนอด้วยภาพวาด หรือการ์ตูน และมีการดำเนินเรื่องแบบละคร

2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์เฉพาะกิจ คือ สื่อเฉพาะกิจที่ผลิตออกมาในรูปแบบแสงและเสียง เช่น สปอตวิทยุ สปอตโทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น

3. สื่อกิจกรรม

สื่อกิจกรรม ได้แก่ การจัดแสดงนิทรรศการ การจัดประกวด การจัดขบวนแห่ การจัดรถเคลื่อนที่ การจัดสนทนากลุ่ม การจัดรายการพิเศษทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ เป็นต้น ลักษณะที่สำคัญของการใช้สื่อกิจกรรมเป็นสื่อเฉพาะกิจเพื่อการพัฒนา ได้แก่ การเลือกกิจกรรมที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทั้งสาระตามวัตถุประสงค์และความบันเทิงไปพร้อมกัน

รูปแบบของกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่

3.1 การจัดวัน และสัปดาห์พิเศษ (Special Days and Weeks) โดยการเลือกกำหนดเอววันสำคัญหรือสัปดาห์สำคัญโดยเฉพาะเจาะจงขึ้นมาเอง แล้วถือเอววันหรือสัปดาห์ช่วยนั้นเป็นระยะเวลาจัดกิจกรรมของตนขึ้น

3.2 การจัดการแสดง และนิทรรศการ (Displays and Exhibition) เป็นการจัดแสดงผลงานความก้าวหน้าของโครงการ หรืออาจจะเป็นการจัดแสดงเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมาย การจัดกิจกรรมการแสดงและนิทรรศการที่ดีจะต้องมีความน่าสนใจ และทำให้ผู้ชมหรือกลุ่มเป้าหมายเกิดความต้องการที่จะได้เข้ามาสัมผัสได้พบได้เห็น ได้มีส่วนร่วมด้วยตนเอง

3.3 การพบปะ และการประชุม (Meeting and Conference) เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหลายฝ่ายได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น การจัดประชุมทางวิชาการ การสัมมนาระหว่างผู้บริหาร การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างผู้เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการ การจัดอบรมให้ความรู้เฉพาะด้านแก่กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ได้รับทราบปัญหา หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน ได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันระหว่างทีมงาน

3.4 การจัดประกวด (Contest) เป็นการเชิญชวนให้กลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ ได้มีโอกาสส่งผลงานเข้าร่วม อันจะเป็นการกระตุ้นให้พวกเขาเกิดความตระหนักในปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การจัดประกวดเรื่องสั้น เป็นต้น

3.5 การจัดขบวนแห่ (Parades and Pageants) การจัดกิจกรรมนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นการจัดกิจกรรมร่วมกับกิจกรรมประเภทการแสดง และนิทรรศการซึ่งจะเป็นการเพิ่มสีสันและบรรยากาศที่เร้าใจให้เข้าร่วมงาน การจัดขบวนแห่ที่น่าสนใจเป็นการกระตุ้นเตือนกลุ่มเป้าหมายและชุมชนเกิดความตื่นตัว

ประสิทธิภาพของสื่อกิจกรรม

การใช้สื่อเฉพาะกิจนั้น จะทำให้ผู้ใช้สามารถสื่อข่าวสารข้อมูลสำหรับเผยแพร่รณรงค์เรื่องหนึ่งเรื่องใดไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างเฉพาะเจาะจงและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของกลุ่มเป้าหมายทำให้ประชาชนเป้าหมายได้รับข่าวสารความรู้โดยตรงและถูกต้อง ช่วยให้เกิดการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่าเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สื่อเฉพาะกิจมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ก็คือ สื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่สามารถควบคุมได้ ทั้งในแง่ความถูกต้องของเนื้อหาตามข้อเท็จจริงและแนวคิด อีกทั้งเป็นสื่อที่ค่อนข้างมั่นใจได้ว่าถึงตัวผู้รับสาร (สุทธนิภา ศรีไสย์, 2544, หน้า 33)

สื่อบุคคล

ความหมายของสื่อบุคคล เกสินี จุฑาวิจิตร (2540, หน้า 135) อธิบายไว้ว่า สื่อบุคคลเป็นสื่อพื้นฐานที่ใช้ในการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีมาตั้งแต่ดั้งเดิมของมนุษย์ก่อนการใช้สื่อประเภทอื่น ๆ และเป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสารระหว่างบุคคล จากอดีตถึงปัจจุบันสื่อบุคคลคงมีอิทธิพลต่อกลไกการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากทุกยุคทุกสมัย แม้ในยุคสมัยที่มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกว้างไกลเช่นปัจจุบัน จะมีการนำคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การสื่อสารมาใช้ เพื่อช่วยจัดข้อจำกัดด้านระยะทางและเวลาในการสื่อสารระหว่างบุคคล แต่เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลโดยผ่านสื่อบุคคล ในลักษณะที่เป็นการสื่อสารแบบเห็นหน้าค่าตยังคงมีความสำคัญเสมอ トラบาคที่มนุษย์ยังอยู่ในสังคมย่อมเล็งไม่พ้นที่จะต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนฝูง

นารีกันต์ พรหมนง (2544, หน้า 34) กล่าวว่า สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลผู้นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัวระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่า 2 คนขึ้นไป

คุณลักษณะของการสื่อสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารระหว่างคนสองคนหรือมากกว่าสอง ในระยะห่างทางกายภาพพอที่จะเลือกใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าและปฏิกริยาตอบสนองแบบปัจจุบันทันที

บาร์นลันด์ (Barnlund, 1986 อ้างใน พัทธนี เขจรรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล & ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์, 2538, หน้า 4) ได้กำหนดคุณลักษณะ 5 ประการของกิจกรรมการสื่อสารประเภทนี้ไว้ว่า

1. ในเบื้องแรกสุดจะมีความเกี่ยวเนื่องรับรู้กันระหว่างคนสองคนหรือมากกว่า ซึ่งมีความใกล้ชิดทางกายภาพ นี่คือ ส่วนหนึ่งของการติดต่อกันทางสังคมเบื้องต้น อันเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นก่อน
2. การรับรู้ระหว่างกันทำให้เกิดการพึ่งพากันในการสื่อสารซึ่งเน้นถึงปฏิสัมพันธ์อันเป็นจุดเน้นของการเอาใจใส่ในด้านความนึกคิดและการเห็นภาพ เช่น ในการสนทนากัน การมีปฏิสัมพันธ์กันนั้นแต่ละคนจะมีการตอบสนองต่อประเด็นโดยคนอื่น ๆ
3. จุดเน้นของการปฏิสัมพันธ์นี้ผ่านการแลกเปลี่ยนสารระหว่างกัน การแลกเปลี่ยนนี้ผู้มีส่วนร่วมจะขบคิดประเด็นอย่างกว้างขวาง ประเด็นนั้น ๆ ทำให้นำมาซึ่งสารใหม่จากบุคคลอีกคนหนึ่ง

4. ปฏิสัมพันธ์นี้อยู่บนพื้นฐานของการสื่อสารแบบซึ่งหน้ากัน แต่ละคนเผชิญหน้ากับอีกคนหนึ่ง

5. การสื่อสารระหว่างบุคคล มักจะไม่มีโครงสร้างที่แน่ชัด และมีกลุ่่น้อยมากในการควบคุมความถี่ รูปแบบหรือเนื้อหาของสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (เสถียร เขยประทับ, 2542)

1. การติดต่อโดยตรง (Direct Contact) การติดต่อโดยตรงนี้ใช้สื่อในการเผยแพร่ข่าวสารโดยวิธีเยี่ยมชมบ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชน วิธีนี้หากประชาชนหรือผู้รับสารไม่เข้าใจก็สามารถซักถามทำความเข้าใจได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เผยแพร่ข่าวสารยังสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้รับสารได้ด้วย ฉะนั้นกิจการเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อสร้างความเข้าใจหรือชักจูงโน้มน้าวใจจึงนิยมใช้การติดต่อสื่อสารโดยตรง แต่มีข้อจำกัดคือ การสื่อสารประเภทนี้ต้องใช้สื่อบุคคลเป็นจำนวนมากสิ้นเปลืองเวลา ค่าใช้จ่ายและแรงงานในการเผยแพร่ข่าวสาร

2. การติดต่อโดยกลุ่ม (Group Contact of Community Public) คือ การติดต่อโดยผ่านกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม กลุ่มต่าง ๆ ช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้ ประสิทธิภาพของสื่อบุคคล

สำหรับปัจจัยที่ทำให้การติดต่อสื่อสารผ่านสื่อบุคคลมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลมากกว่าการติดต่อสื่อสารโดยผ่านสื่อมวลชน ตามแนวคิดของลาซาเฟล และเมนเซล (Lazarsfeld & Menzel, 1968, p. 97) มี 5 ประการ คือ

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลสามารถจัดการเลือกรับสารของผู้ฟังได้ เนื่องจากการหลีกเลี่ยงการสนทนา หรือรับฟังเป็นไปได้อย่างยากกว่าการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้นผู้รับสารอาจหลีกเลี่ยงไม่รับฟังเนื้อหาที่ขัดแย้งกับทัศนคติ และความเชื่อของคนหรือเรื่องที่ไม่สนใจได้ง่าย

2. การติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า เปิดโอกาสให้ผู้ส่งสารสามารถปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่ใช้สนทนากันได้ในเวลาอันรวดเร็ว ถ้าหากเนื้อหาที่สนทนานั้นได้รับการต่อต้านจากคู่สนทนา

3. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นจะมีลักษณะง่าย ๆ เป็นกันเอง จึงง่ายต่อการชักจูงใจให้คล้อยตาม

4. ผู้รับสารส่วนใหญ่มักจะเชื่อถือในข้อตัดสินใจและความคิดเห็นของผู้ที่เขารู้จักและนับถือมากกว่าบุคคลที่เขาไม่เคยรู้จักมาก่อนแล้วมาติดต่อสื่อสารด้วย

5. ในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น บางครั้งผู้ทำการสื่อสารอาจประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของตนเอง โดยไม่ได้มีการชักจูงใจให้ผู้ฟังยอมรับทัศนะของเขา

ลักษณะของข่าวสารที่ทำให้ผู้ส่งสารได้รับความเชื่อถือและทำให้ผู้รับสารเห็นด้วย คล้อยตามควรจะมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นข่าวสารที่ตรงตามข้อเท็จจริง ไม่อวดอ้างจนเกินเลย และมีหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุน ทั้งนี้ข่าวสารและเหตุผลดังกล่าวควรจะต้องมีความสอดคล้องกับประสบการณ์ของกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายเพราะบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะยอมรับข่าวสารที่สอดคล้องกับประสบการณ์ที่ตนได้รับ

เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนสื่อและการใช้สื่อที่มีผลต่อการรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม หรือไม่ รวมถึงยังศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนสื่อขององค์กรต่าง ๆ ในอนาคต

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

สุนิล คูปตา (Sunil Cuta) และจิม พิโคว (Jim Pitkow) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์พื้นฐานเพื่อค้นหาข้อมูลและเพื่อความบันเทิง (Internet Today, 2539 อ้างใน งามอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์, 2539, หน้า 24)

แฟรงค์ และสตีเฟน (Frank & Stephen, 1998) พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของชาวอเมริกัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 5,000 คน พบว่าปัจจัยด้านอายุ ชีวิตครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ และชาติพันธุ์ มีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

เดวิส, เดวิส และมีเฮน (Davis, Fine Davis & Meehan, 1982) พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการอยู่ดีมีสุขของประชาชนในทวีปยุโรป 8 ประเทศ มีปัจจัยด้านเพศ อายุ เขตที่อยู่อาศัย สิทธิในการถือครองบ้าน ที่ดิน และรายได้ มีอิทธิพลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

ออสทรูด ชิน และสไนเดอร์ (Ostroot, Shin & Snyder, 1982) พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชากรที่มีวัฒนธรรมต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 236 คน จากเมืองสปริงฟิลด์ อิลลินอย ประเทศสหรัฐอเมริกา และจำนวน 264 คน จากเมืองเอ็กซ์โบรเวนซ์ ในประเทศฝรั่งเศส พบว่า ปัจจัยด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ รายได้ และระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการรับรู้

ทรีวิน และเวบสเตอร์ (Trevino & Webster, 1992) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการประเมินคุณค่าของการใช้การสื่อสารผ่านระบบ Electronic Mail และ Voice Mail ในหมู่พนักงานบริษัทด้านการดูแลสุขภาพแห่งหนึ่ง ได้กล่าวถึงตัวแปรที่มีผลต่อปฏิสัมพันธ์ที่สามารถพบเห็นได้ในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer Mediated Communication Technology: CMC) โดยระบุว่าตัวแปรที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้คนนิยมใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ได้แก่

- ความสามารถในการควบคุมการมีปฏิสัมพันธ์โดยใช้การติดต่อผ่านคอมพิวเตอร์ แนวคิดนี้ เป็นแนวคิดสำคัญในทฤษฎีแรงจูงใจตามสัญชาตญาณ ซึ่งกล่าววามมนุษย์เป็นผู้แสวงหาการควบคุม การกระทำและทางเลือกของตนเอง

- ความสนใจของผู้ใช้ที่มุ่ง ไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ในการติดต่อผ่านสื่อคอมพิวเตอร์นั้นผู้ใช้ จะมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการกระทำที่ปรากฏอยู่เฉพาะหน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนั้นการติดต่อสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์จึงสามารถดึงดูดความสนใจในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้ได้ดี

- ความอยากรู้อยากเห็นของผู้ใช้จะถูกกระตุ้นในระหว่างที่มีการสื่อสารกัน ซึ่งการกระตุ้นเหล่านี้เกิดขึ้นโดยลักษณะของสื่อคอมพิวเตอร์เช่น สี เสียง หรือข้อความที่เป็นรายการให้เลือกใช้ นอกจากนี้ยังถูกกระตุ้นจากการได้รับรู้เพิ่มเติมในระหว่างการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย

- ผู้ใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารเป็นสิ่งที่น่าสนใจ โดยตัวของมันเอง ข้อนี้หมายถึงการที่ผู้ใช้รู้สึกพอใจและรู้สึกสนุกกับการใช้การสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์

นอกจากนี้ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่า ผู้ใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์มีทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารผ่านสื่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail: Email) และมีปริมาณการสื่อสารผ่านสื่อ E-mail นี้เพิ่มขึ้นด้วย

งานวิจัยเหล่านี้ทำให้ทราบว่าปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อการรับรู้ของประชาชน และคนส่วนใหญ่ที่เริ่มหันมาใช้ช่องทางสื่ออินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตยังทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ตอบโต้กัน โดยตรงในประเด็นที่น่าสนใจหลากหลาย ประเด็น ซึ่งอาจจะรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่เป็นประเด็นในงานวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยในประเทศ

อารยา ศุภุททมงคล (2535) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทาง โทรทัศน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่เปิดรับและสนใจโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการแก้ไข ป้องกัน และรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

สุวารีย์ วงศ์วัฒนา (2536) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวเพ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความรู้มีความสัมพันธ์กับความตระหนัก ความตระหนักมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539) ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้การสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บที่มหาวิทยาลัยมีความสนใจเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด

เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง (2540) ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน กลุ่มบริษัทมินิเบ (ประเทศไทย) พบว่า ความรู้เรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเรื่องระบบจัดการสิ่งแวดล้อม และการเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ทัศนคติเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

คมสัน รัตนะสิมากุล (2540) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบของสื่อกับความน่าเชื่อถือที่มีต่อแหล่งสารเปรียบเทียบสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อคอมพิวเตอร์ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่ได้เปรียบเทียบความน่าเชื่อถือของสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อคอมพิวเตอร์ รวมทั้งศึกษาว่า ผู้รับสารประเมินคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับความเป็นสื่อ และการรับรู้ว่าคุณคอมพิวเตอร์เป็นผู้กระทำ (Actor) หรือเป็นเครื่องมือ (Tool) มีผลต่อการประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อทั้งสองหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มทดลองเป็น 2 กลุ่ม และให้อ่านข่าวเดียวกันจากหนังสือพิมพ์และสื่อคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นผู้ร่วมการทดลองต้องประเมินความน่าเชื่อถือต่อแหล่งสารและทำแบบวัดทัศนคติที่มีต่อคอมพิวเตอร์ตามลำดับ

ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้อ่านประเมินความน่าเชื่อถือสื่อคอมพิวเตอร์สูงกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ โดยที่มีกลุ่มคนที่มองคอมพิวเตอร์เป็นบวก จะประเมินความน่าเชื่อถือระหว่างสื่อคอมพิวเตอร์และสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันมากกว่ากลุ่มที่มองคอมพิวเตอร์เป็นลบ แต่สำหรับในการมองคอมพิวเตอร์เป็นผู้กระทำ หรือเป็นเครื่องมือไม่มีผลต่อการประเมินความน่าเชื่อถือต่อแหล่งสาร

อรวรรณ วิลักษณ์ (2534) ได้ศึกษาการเปิดรับและการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบความสนใจ ความชื่นชอบต่อเนื้อหาของสื่อมวลชน การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ พบว่านิสิตนักศึกษาอ่านหนังสือพิมพ์เพราะต้องการทราบข่าวสาร และเชื่อเนื้อหาในหนังสือพิมพ์บางส่วน ในการชมโทรทัศน์จะเป็นไปเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน และสื่อมวลชนนี้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยม ความคิดเห็นและพฤติกรรมในระดับพอสมควร

ดาวี พานิช (2544) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร ทักษะคิด และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของผู้ใช้รถยนต์ เกี่ยวกับการ โครงการรณรงค์การเติมน้ำมันเบนซินที่มีค่าออกเทนที่

เหมาะสมกับ เครื่องยนต์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ใช้รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตระยองที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน 2) พฤติกรรมการการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ของผู้ใช้รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตระยอง มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่ได้รับจาก โครงการ ธรนรงค์การเติมน้ำมันที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ 3) พฤติกรรมการการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ ได้แก่ สื่อมวลชน และสื่อบุคคล ของผู้ใช้รถยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตระยอง มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อ โครงการธรนรงค์การเติมน้ำมันที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ 4) ความรู้ที่ได้รับจาก โครงการธรนรงค์การเติมน้ำมันที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ ของผู้ใช้รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตระยอง มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อ โครงการ ธรนรงค์การเติมน้ำมันที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ 5) ความรู้ที่ได้รับจากโครงการธรนรงค์การเติมน้ำมันที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ ของผู้ใช้รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตระยอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้น้ำมัน เบนซินที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ 6) ทัศนคติที่มีต่อโครงการ ธรนรงค์การเติมน้ำมันที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ของ ผู้ใช้รถยนต์ในเขตระยอง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้น้ำมันเบนซินที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสม กับเครื่องยนต์

พิงพิทย์ จารุวัฒน์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อมวลชนกับการรับรู้และทัศนคติในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาช่าง จากการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 52 เปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ สถานีโทรทัศน์ที่เปิดรับมากที่สุด คือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ประเภทของรายการ โทรทัศน์ที่เปิดรับมากที่สุด ได้แก่ รายการ กีฬา ข่าว และสารคดี ตามลำดับ รายการโทรทัศน์และรายการวิทยุที่นำเสนอข่าวสารด้านการรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ได้แก่ รายการ โลกสวยด้วยมือเรา ทูงแสงตะวัน และ โฆษณาเบียร์สิงห์ ชูดแม่น้ำ ส่วนรายการวิทยุได้แก่ คลื่นสี่เขียวเพื่อสิ่งแวดล้อมและ 1 นาทีกับความรู้สิ่งแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นว่า รายการข่าวทางโทรทัศน์ และรายการเพลงทางวิทยุกระจายเสียง มีปริมาณข่าวสารด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมากที่สุด และมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อแนวทางการนำเสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมของสื่อมวลชน ในด้านเนื้อหา เวลา บุคคล กิจกรรม และประเภทของรายการ

ชัชพันธ์ วีระฉายา (2546) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติกับ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ศึกษาเฉพาะกรณีผลิตภัณฑ์ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีระดับการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรม

การบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง และพบว่า การเปิดรับสื่อ ทักษะคิด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนิสิต ในขณะที่ ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ นิสิตฯ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการเปิดรับสื่อ ทักษะคิด คณะวิชา ความรู้ เพศ และภูมิลำเนานิสิต สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

นริศ ประทุมสุวรรณ (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ภายใน กองทัพเรือ : กรณีศึกษาหน่วยของกองทัพเรือในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ภายในกองทัพเรือโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ได้รับสื่อเป็นบางครั้ง และมีลักษณะการเลือกรับสื่อเป็นบางเรื่อง ประสิทธิภาพของสื่อ ประชาสัมพันธ์แยกเป็นประเภทต่าง ๆ ปรากฏว่า ข้าราชการนาวิ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับต่ำ นาวิกสนเทศ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับต่ำ ข้าราชการสายมีประสิทธิผลอยู่ในระดับต่ำ บอร์ด ประชาสัมพันธ์มีประสิทธิผลอยู่ในระดับต่ำ เว็บไซต์มีประสิทธิผลอยู่ในระดับต่ำ นอกจากสื่อที่กอง ประชาสัมพันธ์เผยแพร่แล้ว กำลังพลส่วนใหญ่ยังได้รับรู้ข่าวสารจากสื่ออื่นด้วย ที่สำคัญได้แก่ 1) สื่อสิ่งพิมพ์ของหน่วยกองทัพเรือหน่วยอื่น ๆ 2) วิทยุเสียงจากทหารเรือและ 3) สื่อบุคคล จากเพื่อนและผู้บังคับบัญชาการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความแตกต่างของชั้นยศ และที่ตั้งหน่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในกองทัพเรือ

ปิยะวดี ทองบุญ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการ ศึกษาพบว่า ในส่วนทักษะคิดของกลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิดเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนและการแก้ไข ปัญหาโดยรวมว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และจำเป็นต้องแก้ไข เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเรา โดยตรง โดยทุกคนต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนและส่วน ใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของภาครัฐต้องกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรมีผลต่อการเปิดรับสื่อของกลุ่มเป้าหมาย
2. ลักษณะทางประชากรมีผลต่อการรับรู้ของกลุ่มเป้าหมาย
3. การเปิดรับสื่อที่แตกต่างกันมีผลต่อการรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย
4. การสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์จะสามารถโน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมได้ดี
5. การเปิดรับข่าวสารในกลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องความบันเทิงเป็นหลัก

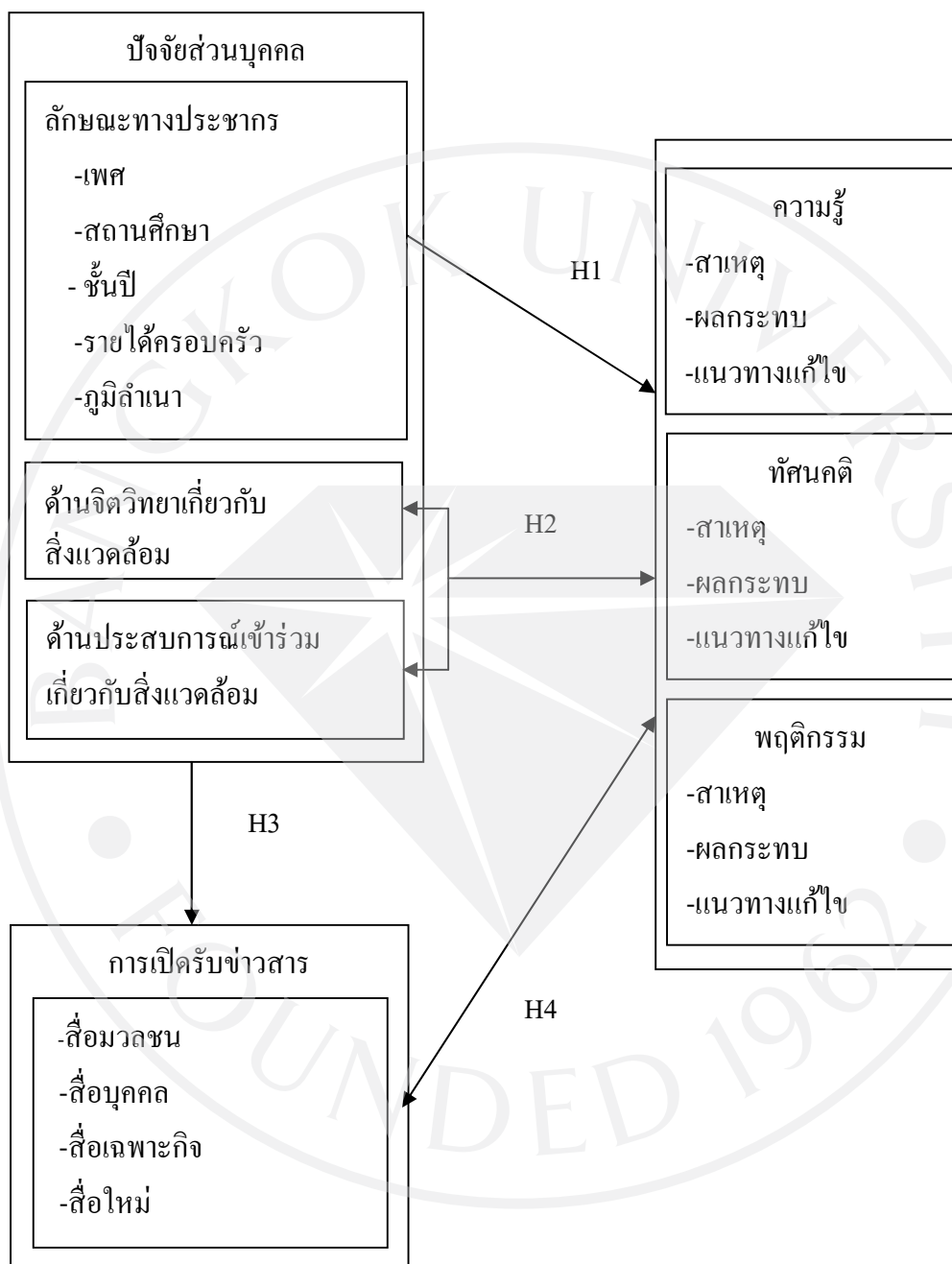
จากผลสรุปข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล “ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555” ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงต้องการศึกษาเพื่อสนับสนุนแผนและนำผลวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงนำมาทำนายเกี่ยวกับงานวิจัยในครั้งนี้คือ การเปิดรับจะทำให้ประชาชนเกิดการรับรู้และเข้าใจต่อปัญหาจึงจะเกิดความตระหนักถึงความสำคัญ ซึ่งจะสามารถนำไปสู่การมีพฤติกรรมร่วมในการรณรงค์เรื่องนั้น ทั้งนี้ปัจจัยทางด้านประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และช่องทางการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันก็อาจมีผลกระทบต่อกระบวนการสื่อสารด้วย ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้จึงเลือกศึกษาเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลและการใช้สื่อ เพื่อพิจารณาว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มี ความสัมพันธ์การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนหรือไม่

7. สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน
3. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อแตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2 : กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS) กลุ่มประชากร และการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 251,449 คนทั้งนี้ในการศึกษาจะเลือกกลุ่มตัวอย่างในส่วนของมหาวิทยาลัยรัฐ เฉพาะแบบจำกัดรับเต็ม โดยมหาวิทยาลัยของรัฐมีจำนวน 7 สถาบัน และมหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 13 สถาบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

1. มหาวิทยาลัยปีคของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร มี 7 สถาบัน โดยมีนิสิต นักศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 110,488 คน ดังนี้

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	21,349 คน
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	22,359 คน
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	12,674 คน
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	13,954 คน
5. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3,926 คน
6. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	17,562 คน
7. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	18,664 คน

2. มหาวิทยาลัยของเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มี 13 สถาบัน และมีนิสิต นักศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 140,961 คน ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	9,581 คน
2. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	20,255 คน
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	7,350 คน
4. มหาวิทยาลัยเกริก	2,374 คน
5. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	8,502 คน
6. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	1,886 คน

7. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	21,303 คน
8. มหาวิทยาลัยสยาม	14,007 คน
9. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	18,222 คน
10. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	6,978 คน
11. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	18,256 คน
12. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	9,581 คน
13. มหาวิทยาลัยธนบุรี	2,666 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาศัยหลักความแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่ ด้วยการใส่สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973) ดังนี้

คำนวณจากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{251,449}{1 + 251,449(0.05)^2}$$

$$n = 399.36 \text{ คน}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e^2 = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

ผลจากการคำนวณทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 399.36 คน และเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 420 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Quota Sampling) ด้วยการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วน ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 : แสดงจำนวนนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552

มหาวิทยาลัย	จำนวน	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
มหาวิทยาลัยรัฐ		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	21,349	36
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	22,359	37
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	12,674	21
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	13,954	23
มหาวิทยาลัยศิลปากร	3,926	7
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	17,562	29
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	18,664	31
มหาวิทยาลัยเอกชน		
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	9,581	16
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	20,255	34
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	7,350	12
มหาวิทยาลัยเกริก	2,374	4
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	8,502	14
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	1,886	3
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	21,303	36
มหาวิทยาลัยสยาม	14,007	23
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	18,222	31
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	6,978	12
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	18,256	31
มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	9,581	16

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) : แสดงจำนวนนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552

มหาวิทยาลัย	จำนวน	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
มหาวิทยาลัยธนบุรี	2,666	4
รวม	251,444	420

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในบริเวณที่มีประชากรหนาแน่น ได้แก่ หน้ามหาวิทยาลัย
โรงอาหาร อาคารเรียนต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อผู้ตอบกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบ
ความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการอย่างครบถ้วน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บ
แบบสอบถามเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2553 เวลาทั้งสิ้น 2 เดือน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม

1. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรด้านลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย
เขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ สถานศึกษา รายได้ครอบครัวต่อเดือน และภูมิลำเนา

1.2 ตัวแปรปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วม
กิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสารรณรงค์ลดโลกร้อน ได้แก่ สื่อมวลชน
สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

ตัวแปรด้าน ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้สามารถจำแนกตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากร
แตกต่างกัน จะมีความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อนแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น เพศ สถาบันการศึกษา ชั้นปี รายได้ครอบครัวต่อเดือน และภูมิลำเนา

ตัวแปรตาม ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรม
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์
กับความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน

ตัวแปรต้น ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรตาม ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

สมมติฐานที่ 3 นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อแตกต่างกัน

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะ โลกร้อนจากสื่อ

ตัวแปรต้น เพศ สถาบันการศึกษา ชั้นปี รายได้ครอบครัวต่อเดือน ภูมิลำเนา ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรตาม การเปิดรับสื่อรณรงค์ลดโลกร้อน ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ

3.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อ

ตัวแปรต้น ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและปัจจัยร่วมด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรตาม การเปิดรับสื่อรณรงค์ลดโลกร้อน ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรต้น การเปิดรับสื่อรณรงค์ลดโลกร้อน ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่

ตัวแปรตาม ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด และปลายเปิด ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถาบันการศึกษา ชั้นปี สาขาที่เรียน รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อน จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อรณรงค์ลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษา โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 หมวดย่อย ได้แก่ การเปิดรับสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของนิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนจำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิต นักศึกษาที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมร่วมของนิสิต นักศึกษาที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน จำนวน 15 ข้อ
เกณฑ์การให้คะแนน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนน โดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) กำหนดช่วงการวัดใช้สูตรต่อไปนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และปัจจัยร่วมด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

มีระดับปัจจัยร่วมสูง	คะแนนระหว่าง 3.67 – 5.00	คะแนน
มีระดับปัจจัยร่วมปานกลาง	คะแนนระหว่าง 2.34 – 3.66	คะแนน
มีระดับปัจจัยร่วมต่ำ	คะแนนระหว่าง 1.00 – 2.33	คะแนน

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

การวัดระดับปัจจัยในภาพรวม จะนำคำตอบทุกข้อ (13 ข้อ) มาหาค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณจากสูตรได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.33 แล้วแบ่งความหมายของค่าเฉลี่ย

การเปิดรับ

การเปิดรับสื่อรณรงค์ลดโลกร้อน เป็นการวัดปริมาณการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่ โดยให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	5	คะแนน
5-6 ครั้ง/สัปดาห์	4	คะแนน
3-4 ครั้ง/สัปดาห์	3	คะแนน
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	2	คะแนน
นานกว่าเดือนละครั้ง	1	คะแนน
ไม่เคยเห็น	0	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับสูงมาก	4.01 – 5.00	คะแนน
มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับสูง	3.01 – 4.00	คะแนน
มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง	2.01 – 3.00	คะแนน
มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ	1.01 - 2.00	คะแนน
มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำมาก	0 – 1.00	คะแนน

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{5 - 0}{5} = 1$$

การวัดระดับการเปิดรับในภาพรวม จะนำคำตอบในส่วนที่การเปิดรับทุกข้อมาหาค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณจากสูตรได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.0 แล้วแบ่งความหมายของค่าเฉลี่ย ความรู้ การวัดความรู้ ความเข้าใจของเยาวชนเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนจะทำการวัดโดยการตอบแบบสอบถามแบบถูก-ผิด ให้คะแนนดังนี้

ตอบคำถามถูก	1	คะแนน
ตอบคำถามผิด	0	คะแนน

แต่ละข้อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ คือ

มีความรู้สูง	คะแนนระหว่าง 0.67 – 1.00	คะแนน
มีความปานกลาง	คะแนนระหว่าง 0.34 – 0.66	คะแนน
มีความรู้ต่ำ	คะแนนระหว่าง 0 – 0.33	คะแนน

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{1 - 0}{3} = 0.33$$

การวัดระดับความรู้ในภาพรวม จะนำคำตอบในส่วนความรู้ทุกข้อ (15 ข้อ) มาหาค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณจากสูตรได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.33 แล้วแบ่งความหมายของค่าเฉลี่ย ที่สนคติ

ทัศนคติของเยาวชนที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน เป็นการวัดความคิดเห็น โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale ทั้งเชิงลบ (1 2 3 4 5) และเชิงบวก (5 4 3 2 1)

	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

แต่ละข้อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ คือ

มีทัศนคติเชิงบวก	คะแนนระหว่าง 3.67 – 5.00
มีทัศนคติเป็นกลาง	คะแนนระหว่าง 2.34 – 3.66
มีทัศนคติเชิงลบ	คะแนนระหว่าง 1.00 – 2.33

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

สำหรับการวัดระดับทัศนคติในภาพรวม นำคำตอบในส่วนที่วัดทัศนคติทุกข้อ (15 ข้อ) มาหาค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณจากสูตรได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33

พฤติกรรม

ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมร่วมของนิสิต นักศึกษาที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน เป็นการวัดความบ่อยครั้งในการมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale ทั้งเชิงลบ (1 2 3 4 5) และเชิงบวก (5 4 3 2 1)

	เชิงบวก	เชิงลบ
เป็นประจำ	5	1
บ่อย	4	2
บางครั้ง	3	3
นาน ๆ ครั้ง	2	4
ไม่เคย	1	5

แต่ละข้อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ คือ

มีพฤติกรรมร่วมในระดับสูง คะแนนระหว่าง 3.67 – 5.00

มีพฤติกรรมร่วมในระดับกลาง คะแนนระหว่าง 2.34 – 3.66

มีพฤติกรรมร่วมในระดับต่ำ คะแนนระหว่าง 1.00 – 2.33

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

สำหรับการวัดระดับพฤติกรรมในภาพรวม นำคำตอบส่วนที่วัดพฤติกรรม (15 ข้อ) มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแบ่งความหมายของค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณจากสูตรได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือ (Reliability) ดังนี้

1. การนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข โดยเลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีความชัดเจนตามสมมติฐานแล้วนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านประสบการณ์ เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อน ใช้สถิติ alpha ในการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.8286

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อ ใช้สถิติ alpha ในการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.9146

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจภาวะโลกร้อน ใช้สถิติ KR21 ในการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.8920

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของท่านต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ใช้สถิติ alpha ในการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.7330

ส่วนที่ 6 ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมที่ท่านมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ใช้สถิติ alpha ในการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.8335

การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับผู้วิจัยร่วมจำนวน 2 คน โดยผู้วิจัยให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจกับผู้วิจัยร่วม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาล และเอกชนที่กำหนดไว้ โดยแจกแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามเอง และรอรับแบบสอบถามคืน สถิติที่ใช้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ใช้การแจกแจงความถี่ แสดงตารางแบบร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาและประสบการณ์ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องภาวะโลกร้อน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

สมมติฐานข้อที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ได้แก่ t-test และ ANOVA และใช้วิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD โดยมีระดับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) โดยมีระดับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ได้แก่ t-test ANOVA และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และใช้วิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD โดยมีระดับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 4 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) โดยมีระดับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานที่ระดับ 0.05

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เพื่อศึกษาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การเปิดรับสื่อ กับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 420 ราย และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

1.1 รายละเอียดลักษณะทางประชากร

1.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

1.3. การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2.1 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

2.2 ทัศนคติที่มีต่อเรื่องภาวะโลกร้อน

2.3 พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การเปิดรับสื่อ กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

3.1 การทดสอบสมมติฐาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

1.1 รายละเอียดลักษณะทางประชากร

ตารางที่ 4.1 : แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	188	44.8
หญิง	232	55.2
รวม	420	100
2. กลุ่มมหาวิทยาลัยที่ศึกษา		
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	184	43.8
มหาวิทยาลัยเอกชน	236	56.2
รวม	420	100
3. ชั้นปีที่ศึกษา		
ปีที่ 1	147	35.0
ปีที่ 2	63	15.0
ปีที่ 3	99	23.6
ปีที่ 4	111	26.4
รวม	420	100
4. มหาวิทยาลัยที่ศึกษา		
4.1 มหาวิทยาลัยรัฐบาล		
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	31	7.4
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	29	6.8
มหาวิทยาลัยศิลปากร	7	1.7
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	23	5.5
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	21	5.0
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	37	8.8
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	36	8.6
รวม	184	43.8
4.2 มหาวิทยาลัยเอกชน		
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	16	3.8
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	34	8.1

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) : แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	12	2.8
มหาวิทยาลัยเกริก	4	1.0
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	14	3.3
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	3	0.7
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	36	8.6
มหาวิทยาลัยสยาม	23	5.5
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	31	7.4
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	31	7.4
มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	16	3.7
มหาวิทยาลัยธนบุรี	4	1.0
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	12	2.8
รวม	420	56.2
5. รายได้ครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	84	20.0
10,000 – 20,000 บาท	96	22.9
20,001 – 30,000 บาท	61	14.5
30,001 – 40,000 บาท	43	11.0
40,001 – 50,000 บาท	38	9.0
มากกว่า 50,000 บาท	95	22.6
รวม	420	100
6. ภูมิลำเนา		
5.1 กรุงเทพมหานคร	206	49.0
5.2 ภูมิภาคอื่น ๆ		
ภาคกลาง	57	13.6
ภาคเหนือ	37	8.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44	10.5
ภาคตะวันออก	22	5.2
ภาคใต้	54	12.9

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) : แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	420	100

จากตารางที่ 4.1 : พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิต นักศึกษาเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 และเพศชาย จำนวน 188 คิดเป็นร้อยละ 44.8

ในด้านสถานการศึกษา ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 และมหาวิทยาลัยรัฐบาล จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8

ในด้านชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษา ผลวิจัยพบว่าส่วนใหญ่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4

ในด้านรายได้ครอบครัว พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.9 รองลงมาคือมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.6

ในด้านภูมิลำเนา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อน

1.2.1 ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.2 : ตารางแสดงปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ท่านชอบศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ท่านเพียงใด	3.57	0.686	สูง	5
2. ท่านมีความสนใจเรื่องโลกร้อนเพียงใด	3.73	0.715	สูง	3
3. ท่านเห็นคุณค่าต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อนมากน้อยเพียงใด	4.10	0.733	สูง	1
4. ท่านมีจิตสาธารณะเพียงใด	3.69	0.655	สูง	4
5. ท่านชอบรักษาสภาพความเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนมากน้อยเพียงใด	3.85	0.691	สูง	2
6. ในฐานะที่อาศัยในกทม. ท่านเคยประสบ ปัญหาน้ำท่วมในกทม.เพียงใด	2.64	1.089	ปานกลาง	7
7. ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมมีผลต่อ การดำรงชีวิตของครอบครัวท่านเพียงใด	3.17	0.896	ปานกลาง	6
เฉลี่ย	3.53	0.78	ปานกลาง	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.2 : ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเป้าหมายโดยภาพรวมมีระดับปัจจัยปานกลาง ($\bar{x}=3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับสูงในหัวข้อ “ท่านเห็นคุณค่าต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนมากน้อยเพียงใด” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.10$) รองลงมาคือ “ท่านชอบรักษาสภาพความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนมากน้อยเพียงใด” ($\bar{x}=3.85$) “ท่านมีความสนใจเรื่องโลกร้อนเพียงใด” ($\bar{x}=3.73$) “ท่านมีจิตสาธารณะเพียงใด” ($\bar{x}=3.69$) “ท่านชอบศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวท่านเพียงใด” ($\bar{x}=3.57$) “ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการดำรงชีวิตของครอบครัวท่านเพียงใด” ($\bar{x}=3.17$) “ในฐานะที่อาศัยในกทม. ท่านเคยประสบปัญหาน้ำท่วมในกทม.เพียงใด” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x}=2.64$)

1.2.2 ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.3 : แสดงปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมบ่อยเพียงใด	2.11	1.123	ต่ำ	5
2. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมอนุรักษ์ฯ ในมหาวิทยาลัยเพียงใด	2.25	1.050	ต่ำ	2
3. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	2.16	1.042	ต่ำ	4
4. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและการแก้ไขโลกร้อนเพียงใด	2.43	0.971	ปานกลาง	1
5. ท่านเคยเข้าฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยลดโลกร้อนเพียงใด	2.25	1.037	ต่ำ	2
6. ท่านเคยเข้าไปร่วมสนทนากลุ่มเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในเว็บไซต์ Facebook/Twitter	2.23	1.095	ต่ำ	3
เฉลี่ย	2.24	1.053	ต่ำ	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.3 : ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเป้าหมายโดยภาพรวมมีระดับปัจจัยปานกลาง ($\bar{x}=2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลางในหัวข้อ “ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและการแก้ไขโลกร้อนเพียงใด” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=2.43$) รองลงมาคือ “ท่านเคยเข้าฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยลดโลกร้อนเพียงใด” มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากับ “ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมอนุรักษ์ฯ ในมหาวิทยาลัยเพียงใด” ($\bar{x}=2.25$) “ท่านเคยเข้าไปร่วมสนทนากลุ่มเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในเว็บไซต์ Facebook/Twitter” ($\bar{x}=2.23$) “ในรอบปีที่ผ่านมาท่านลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม” ($\bar{x}=2.16$) “ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมบ่อยเพียงใด” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x}=2.11$)

1.3. การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อน

ตารางที่ 4.4 : แสดงการเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อประเภทต่าง ๆ

สื่อที่นำเสนอข่าวสารภาวะโลกร้อน	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
สื่อมวลชน				
โทรทัศน์	4.44	1.310	สูงมาก	1
ภาพยนตร์	2.97	1.225	ปานกลาง	5
วิทยุ	3.16	1.409	สูง	4
หนังสือพิมพ์	3.64	1.346	สูง	2
นิตยสาร/วารสาร	3.33	1.359	สูง	4
หนังสือ	3.16	1.368	สูง	3
เฉลี่ย	3.45	1.336	สูง	
สื่อบุคคล				
เพื่อน/คนรู้จัก	3.35	1.283	สูง	2
อาจารย์	3.61	1.273	สูง	1
บุคคลในครอบครัว	3.21	1.339	สูง	3
เฉลี่ย	3.39	1.298	สูง	
สื่อเฉพาะกิจ				
แผ่นพับ/ใบปลิว/เอกสารต่าง ๆ	3.14	1.333	สูง	2
ป้ายโฆษณา/ป้ายผ้า	3.78	1.330	สูง	1
ซีดีรอม	3.78	1.266	สูง	1
นิทรรศการ	2.38	1.368	ปานกลาง	5
การประกวด	3.05	1.355	สูง	3
การจัดอบรม/สัมมนา	2.77	1.248	ปานกลาง	4
เฉลี่ย	3.15	1.317	สูง	
สื่อใหม่				
อินเทอร์เน็ต	4.47	1.386	สูงมาก	1
อื่น ๆ (เช่น Social Media, สื่อออนไลน์)	2.51	1.401	ปานกลาง	2
เฉลี่ย	3.49	1.393	สูง	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 : ในส่วนของสื่อมวลชน ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีการเปิดรับในระดับสูง ($\bar{x}=3.45$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “โทรทัศน์”

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.44$) รองลงมาคือ “หนังสือพิมพ์” ($\bar{x}=3.64$) “วิทยุ” และ “หนังสือ” มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน ($\bar{x}=3.16$) “นิตยสาร/วารสาร” ($\bar{x}=3.33$) และ “ภาพยนตร์” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=2.97$)

ในส่วนของสื่อบุคคล ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการเปิดรับในระดับสูง ($\bar{x}=3.39$) เมื่อพิจารณาตามอันดับมีการเปิดรับจาก “อาจารย์” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.61$) รองลงมาคือ “เพื่อน/คนรู้จัก” ($\bar{x}=3.35$) และ “บุคคลในครอบครัว” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=3.21$)

ในส่วนของสื่อเฉพาะกิจ ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการเปิดรับในระดับสูง ($\bar{x}=3.06$) เมื่อพิจารณาตามอันดับมีการเปิดรับจาก “ป้ายโฆษณา/ป้ายผ้า” และ “ซีดีรอม” มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันและเป็นค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.78$) รองลงมาคือ “แผ่นพับ/ใบปลิว/เอกสารต่าง ๆ” ($\bar{x}=3.14$) “การประกวด” ($\bar{x}=3.05$) “การจัดอบรม/สัมมนา” ($\bar{x}=2.77$) อื่น ๆ (เช่น Social Media, สื่อออนไลน์) ($\bar{x}=2.51$) และ “นิทรรศการ” มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=2.38$)

ในส่วนของสื่อใหม่ ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการเปิดรับในระดับสูง ($\bar{x}=3.49$) เมื่อพิจารณาตามอันดับมีการเปิดรับจาก “อินเทอร์เน็ต” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.47$) รองลงมาคือ “อื่น ๆ (เช่น Social Media, สื่อออนไลน์)” ($\bar{x}=3.14$) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=2.51$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ความรู้เกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน

ตารางที่ 4.5 : แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน

ความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน	ถูก		ผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสาเหตุของภาวะ โลกร้อน				
1. ภาวะโลกร้อนเกิดจากการที่มีก๊าซเรือนกระจกสะสมมากเกินไป	408	97.1	12	2.9
2. ยิ่งใช้น้ำมันในการผลิตไฟฟ้ามากเท่าใดโลก ยิ่งเสี่ยงต่อการเกิดภาวะ โลกร้อนยิ่งขึ้นเท่านั้น	390	92.9	30	7.1
3. การเผาไหม้เชื้อเพลิงของยานพาหนะไม่ก่อให้เกิดโลกร้อน	345	82.1	75	17.9

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.5 : แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน

ความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน	ถูก		ผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. โรงงานอุตสาหกรรมและการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เท่านั้น ที่ก่อให้เกิดปัญหาโลกร้อน	281	66.9	139	33.1
5. ตัดไม้ไม่ป็นสาเหตุโลกร้อน ด้านผลกระทบของภาวะโลกร้อน	333	79.3	87	20.7
6. อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้เกิดพายุที่รุนแรง	383	91.2	37	8.8
7. สิ่งมีชีวิตหลายชนิดสูญพันธุ์เนื่องจากภาวะโลกร้อน	395	94.0	25	6.0
8. ประเทศไทยได้ร่วมลงนามใน อนุสัญญาว่าด้วยการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสัตยาบันเพื่อร่วมกับ นานาชาติในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน	392	93.3	28	6.7
9. อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้เชื้อโรคแพร่กระจายอย่าง รวดเร็ว	371	88.3	49	11.7
10. โลกร้อนเป็นปัญหาของสิ่งแวดล้อมซึ่งไม่มีผลต่อ การใช้ชีวิตประจำวัน ด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน	338	80.5	82	19.5
11. การคัดแยกขยะก่อนทิ้งจะช่วยลดปริมาณขยะและ ช่วยประหยัดงบประมาณในการกำจัดลงได้	402	95.7	18	4.3
12. การเลือกใช้สินค้าต่างพื้นที่และซื้อผลไม้นอก ฤดูกาลจะช่วยลดการสิ้นเปลืองพลังงานด้านขนส่งและ นำเข้าผลิตผล	266	63.3	154	36.7
13. การเลือกใช้พลังงานหมุนเวียนจะยิ่งทำให้ก๊าซ เรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น	326	77.6	94	22.4
14. เราควรบอกต่อให้คนใกล้ตัวรู้สาเหตุโลกร้อน	409	97.4	11	2.6
15. กิจกรรมลดโลกร้อนของหน่วยงาน/องค์กรไม่ สามารถทำให้คนหันมาใส่ใจโลกร้อนได้	309	73.6	111	26.4

จากตารางที่ 4.5 : ในด้านความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อนนั้น ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน 2) ด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน 3) ด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน ซึ่งวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.1.1. ความรู้ด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่ถูกต้อง 3 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ คือ ภาวะโลกร้อนเกิดจากการที่มีก๊าซเรือนกระจกสะสมมากเกินไป (ข้อที่ 1) ร้อยละ 97.1 รองลงมา คือ ยิ่งใช้น้ำมันในการผลิตไฟฟ้ามากเท่าใดโลก ยิ่งเสี่ยงต่อการเกิดภาวะโลกร้อนยิ่งขึ้นเท่านั้น (ข้อที่ 2) ร้อยละ 92.9 และการเผาไหม้เชื้อเพลิงของยานพาหนะไม่ก่อให้เกิดโลกร้อน (ข้อที่ 3) ร้อยละ 82.1 ตามลำดับ

2.1.2. ความรู้ด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาการรับรู้ด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่ถูกต้อง 3 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ คือ สิ่งมีชีวิตหลายชนิดสูญพันธุ์เนื่องจากภาวะโลกร้อน (ข้อที่ 7) ร้อยละ 94.0 รองลงมา คือ อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้เกิดพายุที่รุนแรงร้อน (ข้อที่ 6) ร้อยละ 91.2 และประเทศไทยได้ร่วมลงนามใน อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสัตยาบันเพื่อร่วมกับนานาชาติในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน (ข้อที่ 8) ร้อยละ 93.3 ตามลำดับ

2.1.3. ความรู้ด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาการรับรู้ด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่ถูกต้อง 3 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ คือ เราควรบอกต่อให้คนใกล้ตัวรู้สาเหตุโลกร้อน (ข้อที่ 14) ร้อยละ 97.4 รองลงมา คือ การคัดแยกขยะก่อนทิ้งจะช่วยลดปริมาณขยะและช่วยประหยัดงบประมาณในการกำจัดลงได้ (ข้อที่ 11) ร้อยละ 95.7 และ การเลือกใช้พลังงานหมุนเวียนจะยิ่งทำให้ก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น (ข้อที่ 13) ร้อยละ 77.6 ตามลำดับ

เมื่อนำคะแนนรวมจากคำตอบเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน จำนวน 15 ข้อ มาจัดแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย จะแสดงผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 : แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
มีระดับความรู้สูง	381	90.7
มีระดับความรู้ปานกลาง	39	9.3
มีระดับความรู้ต่ำ	0	0

จากตารางที่ 4.6 : พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนด้านผลกระทบในระดับสูง ร้อยละ 90.7 รองลงมามีระดับความรู้ปานกลาง ร้อยละ 9.3 และมีระดับความรู้ต่ำ ร้อยละ 0

2.2. ทักษะคิดที่มีต่อเรื่องภาวะ โลกร้อน

ตารางที่ 4.7 : แสดงทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกร้อน

ทัศนคติที่มีต่อเรื่องภาวะ โลกร้อน	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านสาเหตุ				
1. การสิ้นเปลืองพลังงานของประเทศมาจากการใช้ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือยในครัวเรือน	4.21	0.645	เชิงบวก	3
2. ท่านคิดว่ามนุษย์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาโลกร้อน	4.64	0.566	เชิงบวก	1
3. การใช้ความเร็วรถยนต์ 80-90 กม./ชม. ช่วยประหยัดน้ำมันได้	3.95	0.765	เชิงบวก	4
4. กระบวนการผลิตสินค้าทุกประเภทใช้พลังงานอย่างมหาศาล	3.93	0.755	เชิงบวก	5
5. การใช้ถุงผ้าในการซื้อสินค้าช่วยลดปริมาณขยะ	4.28	0.782	เชิงบวก	2
เฉลี่ย	4.20	0.703	เชิงบวก	
ด้านผลกระทบ				
6. ปัญหาโลกร้อนทำให้สภาพสังคมเสื่อมโทรม	3.95	0.930	เชิงบวก	4

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) : แสดงทัศนคติต่อการบรรณรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทัศนคติที่มีต่อเรื่องภาวะโลกร้อน	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
7. การเลือกพรรคการเมืองที่มีความตั้งใจ แก้ปัญหาโลกร้อนสามารถลดวิกฤตการณ์โลก ร้อนได้	3.26	1.007	เป็นกลาง	5
8. การเกิดโรคระบาดที่มีการพัฒนาสายพันธุ์ ทำให้ท่านเห็นถึงสัญญาณอันตรายของภาวะ โลกร้อนที่ชัดเจนขึ้น	3.99	0.816	เชิงบวก	3
9. ท่ามกลางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ากำลังสวน ทางกับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม	4.22	0.761	เชิงบวก	2
10. สภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีจะทำให้คุณมี สุขภาพที่แข็งแรง และสภาพจิตใจที่เป็นสุข เฉลี่ย	4.44	0.740	เชิงบวก	1
ด้านแนวทางการแก้ไข	3.97	0.851	เชิงบวก	
11. เป็นหน้าที่ของรัฐบาลเพียงอย่างเดียวที่ ต้องแก้ปัญหาโลกร้อน	3.72	1.281	เชิงบวก	5
12. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟ (เบอร์ 5) สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายใน ครัวเรือน	3.89	0.723	เชิงบวก	4
13. การปลูกต้นไม้จะช่วยลดโลกร้อนได้เป็น อย่างดี	4.44	0.710	เชิงบวก	1
14. ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกร้อนจะทำให้ทุก คนช่วยกันแก้ไขปัญหาได้เร็วขึ้น	4.32	0.694	เชิงบวก	2
15. ให้ความรู้และชักชวนคนใกล้ตัว รวมทั้ง เพื่อนบ้านมาเข้าร่วมเครือข่ายหยุดโลกร้อนให้ กว้างขวางขึ้นจะแก้ไขปัญหาได้เร็วขึ้น เฉลี่ย	4.30	0.708	เชิงบวก	3
เฉลี่ย	4.13	0.823	เชิงบวก	

จากตารางที่ 4.7 : ในด้านทัศนคติต่อการบรรณรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนนั้น ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน 2) ด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน 3) ด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน ซึ่งวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.2.1. ทัศนคติด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาทัศนคติต่อการบรรณรณรงค์ลดโลกร้อนด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนนั้น ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีทัศนคติด้านสาเหตุในเชิงบวก ($\bar{x}=4.20$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “ท่านคิดว่ามนุษย์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาโลกร้อน” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.64$) รองลงมาคือ “การใช้ถุงผ้าในการซื้อสินค้าช่วยลดปริมาณขยะ” ($\bar{x}=4.28$) “การสิ้นเปลืองพลังงานของประเทศมาจากการใช้ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือยในครัวเรือน” ($\bar{x}=4.21$) “การใช้ความเร็วรถยนต์ 80-90 กม./ชม. ช่วยประหยัดน้ำมันได้” ($\bar{x}=3.95$) และ “กระบวนการผลิตสินค้าทุกประเภทใช้พลังงานอย่างมหาศาล” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=3.93$)

2.2.2. ทัศนคติด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาทัศนคติต่อการบรรณรณรงค์ลดโลกร้อนด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อนนั้น ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีทัศนคติด้านผลกระทบในเชิงบวก ($\bar{x}=3.97$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “สภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีจะทำให้คุณมีสุขภาพที่แข็งแรง และสภาพจิตใจที่เป็นสุข” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.44$) รองลงมาคือ “ท่ามกลางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ากำลังสวนทางกับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม” ($\bar{x}=4.22$) “การเกิดโรคระบาดที่มีการพัฒนาสายพันธุ์ทำให้ท่านเห็นถึงสัญญาณอันตรายของภาวะโลกร้อนที่ชัดเจนขึ้น” ($\bar{x}=3.99$) “ปัญหาโลกร้อนทำให้สภาพสังคมเสื่อมโทรม” ($\bar{x}=3.95$) และ “การเลือกพรรคการเมืองที่มีความตั้งใจแก้ปัญหาโลกร้อนสามารถลดวิกฤตการณ์โลกร้อนได้” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=3.26$)

2.2.3. ทัศนคติด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาทัศนคติต่อการบรรณรณรงค์ลดโลกร้อนด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อนนั้น ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีทัศนคติด้านแนวทางการแก้ไขในเชิงบวก ($\bar{x}=4.13$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “การปลูกต้นไม้จะช่วยลดโลกร้อนได้เป็นอย่างดี” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.44$) รองลงมาคือ “ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกร้อนจะทำให้ทุกคนช่วยกันแก้ไขปัญหาได้เร็วขึ้น” ($\bar{x}=4.32$) “ให้ความรู้และชักชวนคนใกล้ชิด รวมทั้งเพื่อนบ้านมาเข้าร่วมเครือข่ายหยุดโลกร้อนให้กว้างขวางขึ้นจะแก้ไขปัญหาได้เร็วขึ้น” ($\bar{x}=4.30$) “เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟ (เบอร์ 5) สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน” ($\bar{x}=3.89$) และ “เป็นหน้าที่ของรัฐบาลเพียงอย่างเดียวที่ต้องแก้ปัญหาโลกร้อน” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=3.72$)

2.3 พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 4.8 : แสดงพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรมร่วมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านสาเหตุ				
1. ท่านมักปิดไฟ และถอดปลั๊ก เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ	4.11	0.869	สูง	2
2. เมื่อหลอดไฟในบ้านเสีย ท่านมักเลือกซื้อ หลอดไฟแบบตะเกียบมาเปลี่ยนเพื่อช่วย ประหยัดไฟ	3.79	1.048	สูง	4
3. ท่านมักโทรศัพท์หาเพื่อนแทนการเดินทางไป พบเสมอ	4.12	0.896	สูง	1
4. ท่านใช้กระดาษครบทั้ง 2 หน้า ก่อนทิ้งขยะ	3.85	0.901	สูง	3
5. ท่านนำวัสดุที่ใช้แล้ว มารีไซเคิลบ่อย เพียงใด เช่น ถุงพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก ฯลฯ	3.36	0.997	ปานกลาง	5
เฉลี่ย	3.85	0.942	สูง	
ด้านผลกระทบ				
6. การเลือกตั้งครั้งใหม่ ๆ ท่านมักมอง นโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้วย	3.07	1.072	ปานกลาง	5
7. ท่านร่วมบริจาค หรือร่วมทีมอาสาสมัครไป ช่วยแจกสิ่งของ และอาหารแก่ผู้ที่ประสบภัย น้ำท่วม	3.08	1.137	ปานกลาง	4
8. ปัญหาสินค้าเกษตรที่มีราคาแพงขึ้น เนื่องจากภูมิอากาศวิปริตทำให้ท่านหันมา อุดหนุนสินค้าภายในพื้นที่ซึ่งราคาถูกกว่า	3.65	0.893	ปานกลาง	2
9. ปัญหาโลกร้อนทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิถี ชีวิตเพื่อช่วยลดปัญหา	3.83	0.808	สูง	1
10. พบปัญหาน้ำท่วมขังและใช้เส้นทางเลี่ยงอยู่ บ่อย ๆ	3.32	1.076	ปานกลาง	3
เฉลี่ย	3.39	0.997	ปานกลาง	

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ) : แสดงพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรมร่วมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านแนวทางการแก้ไข				
11. ตรวจสอบสภาพความพร้อมของเส้นทางและยานพาหนะก่อนออกเดินทางทุกครั้ง	3.56	1.024	ปานกลาง	4
12. เลือกไปตลาดสดใกล้บ้านแทนการช้อปปิ้งในซูเปอร์มาร์เก็ตที่มีกบบรรจุหีบห่อด้วยพลาสติกและโฟม ทำให้เกิดขยะจำนวนมาก	3.59	0.991	สูง	3
13. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อเติมใหม่ได้ เพื่อเป็นการลดขยะจากหีบห่อของบรรจุภัณฑ์	3.90	0.856	ปานกลาง	1
14. ชักชวนคนอื่น ๆ รอบข้างให้ช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาภาวะโลกร้อน	3.60	0.933	ปานกลาง	2
15. เข้าร่วมโครงการรณรงค์ลดโลกร้อนเป็นประจำ	2.79	1.074	ปานกลาง	5
เฉลี่ย	3.49	0.976	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 : ในด้านพฤติกรรมร่วมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนนั้น ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน 2) ด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน 3) ด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน ซึ่งวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.3.1. พฤติกรรมด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาพฤติกรรมร่วมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนด้านสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนนั้น ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีพฤติกรรมร่วมด้านสาเหตุในระดับสูง ($\bar{x}=3.85$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “ท่านมักโทรศัพท์หาเพื่อนแทนการเดินทางไปพบเสมอ” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.12$) รองลงมาคือ “ท่านมักปิดไฟ และถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ” ($\bar{x}=4.11$) “ท่านใช้กระดาษครบทั้ง 2 หน้า ก่อนทิ้งขยะ” ($\bar{x}=3.85$) “เมื่อหลอดไฟในบ้านเสีย ท่านมักเลือกซื้อหลอดไฟแบบตะเกียบมาเปลี่ยนเพื่อช่วยประหยัดไฟ” ($\bar{x}=3.79$) และ “ท่านนำวัสดุที่ใช้แล้ว มาริไซเคลบอยเพียงใด เช่น ถุงพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก ฯลฯ” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=3.36$)

2.3.2. พฤติกรรมด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาพฤติกรรมร่วมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนด้านผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อนนั้น ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีพฤติกรรมร่วมด้านผลกระทบในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.39$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “ปัญหาโลกร้อนทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเพื่อช่วยลดปัญหา” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.83$) รองลงมาคือ “ปัญหาสินค้าเกษตรที่มีราคาแพงขึ้นเนื่องจากภูมิอากาศวิปริตทำให้ท่านหันมาอุดหนุนสินค้าภายในพื้นที่ซึ่งราคาถูกกว่า” ($\bar{x}=3.65$) “พบปัญหาน้ำท่วมขังและใช้เส้นทางเลี้ยวอยู่บ่อย ๆ” ($\bar{x}=3.32$) “ท่านร่วมบริจาค หรือร่วมทีมอาสาสมัครไปช่วยแจกสิ่งของ และอาหารแก่ผู้ที่ประสบภัยน้ำท่วม” ($\bar{x}=3.08$) และ “การเลือกตั้งครั้งใหม่ ๆ ท่านมักมองนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้วย” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=3.07$)

2.3.3. พฤติกรรมด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน

จากการศึกษาพฤติกรรมร่วมที่ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนด้านแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อนนั้น ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมมีพฤติกรรมร่วมด้านแนวทางการแก้ไขในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.49$) เมื่อพิจารณาตามอันดับ “เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อเดิมใหม่ได้ เพื่อเป็นการลดขยะจากหีบห่อของบรรจุภัณฑ์” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.90$) รองลงมาคือ “ชักชวนคนอื่น ๆ รอบข้างให้ช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาภาวะโลกร้อน” ($\bar{x}=3.60$) “เลือกไปตลาดสดใกล้บ้านแทนการซื้อปิ้งในซูเปอร์มาร์เก็ตที่มักบรรจุหีบห่อด้วยพลาสติกและโฟม ทำให้เกิดขยะจำนวนมาก” ($\bar{x}=3.59$) “ตรวจสอบสภาพความพร้อมของเส้นทางและยานพาหนะก่อนออกเดินทางทุกครั้ง” ($\bar{x}=3.56$) และ “เข้าร่วมโครงการรณรงค์ลดโลกร้อนเป็นประจำ” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{x}=2.79$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การเปิดรับสื่อ กับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

3.1 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐาน 4 ข้อ และได้ทดสอบสมมติฐานด้วยการใช้สถิติมีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และ t-test

สมมติฐานข้อที่ 1.1 ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 4.9 : แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ความรู้	n	\bar{x}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
เพศ							
ชาย	188	0.823	0.156	418	0.015*	-3.293	0.001
หญิง	232	0.870	0.134				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test ในด้านเพศพบว่า ประชากรที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -3.293$; $p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาที่มีเพศชายและหญิงที่ต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.10 : แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา
ภาวะโลกร้อน

ความรู้	n	\bar{x}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
มหาวิทยาลัย							
รัฐบาล	184	0.876	0.134	418	0.010*	3.449	0.001
เอกชน	236	0.827	0.152				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า t-test ในด้านสถานศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐบาลที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -3.449$; $p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาล และมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.11 : แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ความรู้	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
ชั้นปี					
ปีที่ 1	147	0.838	0.148	2.898	0.035*
ปีที่ 2	63	0.814	0.149		
ปีที่ 3	99	0.857	0.148		
ปีที่ 4	111	0.876	0.137		
รวม	420	0.849	0.146		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(3,416)} = 2.898 ; p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละชั้นปีจะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.12 : แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของชั้นปีที่กลุ่มเป้าหมายกำลังศึกษากับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ความรู้	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4
ชั้นปี				
ปีที่ 1	-	0.267	0.329	0.037*
ปีที่ 2		-	0.069	0.007*
ปีที่ 3			-	0.328
ปีที่ 4				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลจากการวิเคราะห์ตาราง 4.12 : การวิเคราะห์นำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาชั้นปีที่กำลังศึกษาที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน คือ ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 4

ตารางที่ 4.13 : แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ความรู้	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
รายได้					
น้อยกว่า 10,000 บาท	84	0.792	0.174	4.545	0.000*
10,000 – 20,000 บาท	96	0.865	0.126		
20,001 – 30,000 บาท	61	0.838	0.153		
30,001 – 40,000 บาท	46	0.835	0.153		
40,001 – 50,000 บาท	38	0.890	0.116		
มากกว่า 50,000 บาท	95	0.880	0.127		
รวม	420	0.849	0.146		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 4.545 ; p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะ โลกร้อนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.14 : แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับรายได้ครอบคลุมกับความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ความรู้	น้อยกว่า 10,000 บาท	10,000 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	30,001 – 40,000 บาท	40,001 – 50,000 บาท	มากกว่า 50,000 บาท
รายได้						
น้อยกว่า 10,000 บาท	-	0.001*	0.056	0.105	0.001*	0.000*
10,000 – 20,000 บาท		-	0.251	0.237	0.379	0.479
20,001 – 30,000 บาท			-	0.902	0.085	0.077
30,001 – 40,000 บาท				-	0.083	0.080
40,001 – 50,000 บาท					-	0.731
มากกว่า 50,000 บาท						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 : การวิเคราะห์นำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาระดับรายได้ครอบคลุมที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน คือ รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท กับรายได้ 10,000 – 20,000 บาท, รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท กับรายได้ 40,001 – 50,000 บาท และน้อยกว่า 10,000 บาท กับรายได้มากกว่า 50,000 บาท

ตารางที่ 4.15 : แสดงความแตกต่างภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่างกับความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะ
โลกร้อน

ความรูู้	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
ภูมิฐานะ					
กรุงเทพและปริมณฑล	206	0.847	0.145	3.044	0.010*
ภาคกลาง	57	0.822	0.154		
ภาคเหนือ	37	0.906	0.117		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44	0.897	0.121		
ภาคตะวันออก	22	0.824	0.160		
ภาคใต้	54	0.822	0.160		
รวม	420	0.849	0.146		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิต
นักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่แตกต่างกัน จะมีความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน
ซึ่งผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 3.044 ; p < .05$) จึงยอมรับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่แตกต่างกันจะมีความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.16 : แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างกับความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ความรูู้	กรุงเทพและ ปริมณฑล	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาค ตะวันออก	ภาคใต้
ภูมิลำเนา						
กรุงเทพและ ปริมณฑล	-	0.287	0.019*	0.032*	0.517	0.297
ภาคกลาง		-	0.006*	0.010*	0.956	1.000
ภาคเหนือ			-	0.773	0.036	0.007
ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ				-	0.055	0.011*
ภาคตะวันออก					-	0.956
ภาคใต้						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลจากการวิเคราะห์ตาราง 4.16 : การวิเคราะห์นำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน จะมีความรูู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน คือ กรุงเทพและปริมณฑล กับภาคเหนือ, กรุงเทพและปริมณฑล กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคกลาง กับภาคเหนือ, ภาคกลาง กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับภาคใต้

สมมติฐานข้อที่ 1.2 ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรประชากรของนิสิต นักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกร้อน

ตารางที่ 4.17 : แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกร้อน

ทัศนคติ	n	\bar{X}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
เพศ							
ชาย	188	4.048	0.399	418	0.026*	-2.743	0.006
หญิง	232	4.149	0.351				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test ในด้านเพศพบว่า ประชากรที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -2.743 ; p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาชายและหญิงจะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกร้อนที่แตกต่างกันไป อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.18 : แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษากับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทัศนคติ	n	\bar{X}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
มหาวิทยาลัย							
รัฐบาล	184	4.072	0.374	418	0.815	-1.506	0.133
เอกชน	236	4.127	0.376				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า t-test ในด้านสถานศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐบาลที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -1.506$; $p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาล และมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 : แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่กับทัศนคติที่มีต่อการ
รณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทัศนคติ	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
ชั้นปี					
ปีที่ 1	147	4.106	0.384	1.270	0.284
ปีที่ 2	63	4.021	0.412		
ปีที่ 3	99	4.130	0.340		
ปีที่ 4	111	4.123	0.373		
รวม	420	4.103	0.376		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิต
นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่
แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(3,416)} = 1.270 ; p > .05$)
จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละชั้นปีจะมีทัศนคติที่มีต่อการ
รณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 : แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทัศนคติ	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
รายได้					
น้อยกว่า 10,000 บาท	84	4.044	0.432	1.137	0.340
10,000 – 20,000 บาท	96	4.112	0.360		
20,001 – 30,000 บาท	61	4.129	0.314		
30,001 – 40,000 บาท	46	4.085	0.386		
40,001 – 50,000 บาท	38	4.210	0.354		
มากกว่า 50,000 บาท	95	4.095	0.383		
รวม	420	4.123	0.376		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 1.137 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 : แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทัศนคติ	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
ภูมิฐานะ					
กรุงเทพและปริมณฑล	206	4.106	.382	0.292	0.918
ภาคกลาง	57	4.079	.416		
ภาคเหนือ	37	4.149	.326		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44	4.100	.293		
ภาคตะวันออก	22	4.149	.333		
ภาคใต้	54	4.073	.422		
รวม	420	4.103	0.376		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 0.292 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.3 ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรประชากรของนิสิต นักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครมีผลต่อพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 4.22 : แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม	n	\bar{x}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
เพศ							
ชาย	188	3.511	0.563	418	0.223	-2.185	0.029
หญิง	232	3.626	0.507				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test ในด้านเพศพบว่า ประชากรที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -2.185 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาชายและหญิงจะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 : แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม	n	\bar{X}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
มหาวิทยาลัย							
รัฐบาล	184	3.495	0.534	418	0.755	-2.697	0.007
เอกชน	236	3.636	0.529				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test ในด้านสถานศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ต่างกักัน จะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -2.697 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาล และมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 : แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่กับพฤติกรรมร่วมในการ
ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
ชั้นปี					
ปีที่ 1	147	3.590	0.564	0.362	0.780
ปีที่ 2	63	3.511	0.586		
ปีที่ 3	99	3.591	0.477		
ปีที่ 4	111	3.576	0.518		
รวม	420	3.574	0.535		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิต
นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน
ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(3,416)} = 0.362 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละชั้นปีจะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหา
ภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 : แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
รายได้					
น้อยกว่า 10,000 บาท	84	3.651	0.608	1.837	0.104
10,000 – 20,000 บาท	96	3.554	0.536		
20,001 – 30,000 บาท	61	3.693	0.446		
30,001 – 40,000 บาท	46	3.581	0.462		
40,001 – 50,000 บาท	38	3.565	0.517		
มากกว่า 50,000 บาท	95	3.462	0.547		
รวม	420	4.123	0.535		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 1.837 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 : แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม	n	\bar{X}	S.D	F-test	Sig.
ภูมิฐานะ					
กรุงเทพและปริมณฑล	206	3.561	0.564	1.094	0.363
ภาคกลาง	57	3.681	0.450		
ภาคเหนือ	37	3.524	0.476		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44	3.474	0.596		
ภาคตะวันออก	22	3.700	0.525		
ภาคใต้	54	3.579	0.491		
รวม	420	3.574	0.535		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่แตกต่างกัน จะพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 1.094 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

ตารางที่ 4.27 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษามีผลต่อความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	r	Sig.(2-tailed)
ความรู้	0.007	0.880
ทักษะคิด	0.214*	0.000
พฤติกรรม	0.277*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยร่วมของกลุ่มตัวอย่างด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับความรู้ ($r = 0.007$; $p > .05$) ทักษะคิดต่อการรณรงค์ ($r = 0.214$; $p < .05$) และพฤติกรรมร่วมในลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.277$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับความรู้ ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการลดโลกร้อน

ส่วนปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับทักษะคิดต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.214$; $p < .05$) และพฤติกรรมร่วมในลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.277$; $p < .05$) พบความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับทักษะคิดต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน และพฤติกรรมร่วมในลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 4.28 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยด้านประสบการณ์
เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษามีผลต่อความรู้ ทักษะ และ
พฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วม กิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	r	Sig.(2-tailed)
ความรู้	-0.232*	0.000
ทักษะ	-0.067	0.190
พฤติกรรม	0.271*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ปัจจัย
ของกลุ่มตัวอย่างด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ในทางลบ
กับความรู้ ($r = -0.232$; $p < .05$) ทักษะต่อการรณรงค์ ($r = -0.067$; $p > .05$) และมีความสัมพันธ์ใน
ทางบวกพฤติกรรมร่วมในลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.271$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่าง
ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับความรู้ และพฤติกรรมร่วมใน
ลดปัญหาภาวะโลกร้อน พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ
ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการ
ลดโลกร้อนและและพฤติกรรมร่วมในลดปัญหาภาวะโลกร้อนอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับทักษะต่อการรณรงค์
ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = -0.067$; $p > .05$) ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มี
ความสัมพันธ์กับทักษะต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

สมมติฐานข้อที่ 3 นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากรและปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อแตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One Way Analysis of Variance) t-test และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

สมมติฐานข้อที่ 3.1 ความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 4.29 : แสดงความแตกต่างระหว่างเพศกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

การเปิดรับ	n	\bar{X}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
เพศ							
ชาย	188	3.143	0.923	418	0.010*	-1.652	0.099
หญิง	232	3.281	0.790				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test ในด้านเพศพบว่า ประชากรที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -1.652 ; p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือนิสิต นักศึกษาชายและหญิงจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 : แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ
โลกร้อน

การเปิดรับ ข่าวสาร	n	\bar{X}	S.D	df	Sig.	T-test	Sig.(2-tailed)
มหาวิทยาลัย							
รัฐบาล	184	3.158	0.853	418	0.910	-1.308	0.191
เอกชน	236	3.268	0.853				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test ในด้านสถานศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t_{(418)} = -1.308 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาล และมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 : แสดงความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

การเปิดรับข่าวสาร	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
ชั้นปี					
ปีที่ 1	147	3.250	0.906	0.245	0.865
ปีที่ 2	63	3.223	0.890		
ปีที่ 3	99	3.157	0.853		
ปีที่ 4	111	3.233	0.767		
รวม	420	3.220	0.854		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่ต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(3,416)} = 0.245 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละชั้นปีจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 : แสดงความแตกต่างรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

การเปิดรับข่าวสาร	n	\bar{x}	S.D	F-test	Sig.
รายได้					
น้อยกว่า 10,000 บาท	84	3.128	0.845	1.468	0.199
10,000 – 20,000 บาท	96	3.235	0.851		
20,001 – 30,000 บาท	61	3.388	0.809		
30,001 – 40,000 บาท	46	3.435	0.834		
40,001 – 50,000 บาท	38	3.124	0.945		
มากกว่า 50,000 บาท	95	3.124	0.856		
รวม	420	3.220	0.854		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 1.468 ; p > .05$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 : แสดงความแตกต่างระหว่างภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

เปิดรับข่าวสาร	n	\bar{X}	S.D	F-test	Sig.
ภูมิลำเนา					
กรุงเทพและปริมณฑล	206	3.110	0.564	2.450	0.033*
ภาคกลาง	57	3.386	0.450		
ภาคเหนือ	37	3.162	0.476		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44	3.195	0.596		
ภาคตะวันออก	22	3.452	0.525		
ภาคใต้	54	3.456	0.491		
รวม	420	3.220	0.854		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน จะการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่ต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($F_{(5,414)} = 2.450 ; p < .05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิต นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาที่ต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่ต่างกัน

ตารางที่ 4.34 : แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

เปิดรับข่าวสาร	กรุงเทพ		ภาค		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
	และ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ตะวันออก		
	และ					
	ปริมาณ					
ภูมิลำเนา						
กรุงเทพและปริมาณ	-	0.026*	0.692	0.509	0.066	0.006*
ภาคกลาง		-	0.211	0.262	0.757	0.661
ภาคเหนือ			-	0.861	0.204	0.104
ภาคตะวันออก				-	0.246	0.129
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					-	0.129
ภาคใต้						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลจากการวิเคราะห์ตาราง 4.34 : การวิเคราะห์ห้ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาภูมิลำเนาที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน คือ กรุงเทพและปริมาณ กับภาคกลาง และกรุงเทพและปริมาณ กับภาคใต้

สมมติฐานข้อที่ 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่าง ๆ

ตารางที่ 4.35 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่าง ๆ

ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	r	Sig.(2-tailed)
สื่อมวลชน	0.199*	0.000
สื่อบุคคล	0.190*	0.000
สื่อเฉพาะกิจ	0.147*	0.003
สื่อใหม่	0.093	0.570

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสื่อมวลชน ($r= 0.199$; $p < .05$) สื่อบุคคล ($r= 0.190$; $p < .05$) สื่อเฉพาะกิจ ($r= 0.147$; $p < .05$) ส่วนสื่อใหม่ ($r= 0.093$; $p > .05$) ไม่มีความความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.36 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่างๆ

ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	r	Sig.(2-tailed)
สื่อมวลชน	0.371*	0.000
สื่อบุคคล	0.388*	0.000
สื่อเฉพาะกิจ	0.422*	0.000
สื่อใหม่	0.209*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยของกลุ่มตัวอย่างด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสื่อมวลชน ($r= 0.371$; $p < .05$) สื่อบุคคล ($r= 0.388$; $p < .05$) สื่อเฉพาะกิจ ($r= 0.422$; $p < .05$) และสื่อใหม่ ($r= 0.209$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่อย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะคิด และ พฤติกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

ตารางที่ 4.37 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	r	Sig.(2-tailed)
ตัวแปร		
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน	-0.167*	0.001
ทักษะคิดต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน	0.070	0.153
พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน	0.319*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 : การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน ($r = -0.167$; $p < .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะคิดต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน ($r = 0.070$; $p > .05$) และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน ($r = 0.319$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน พบความสัมพันธ์อย่างมี นัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อมวลชนกับทักษะคิดต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อนมีความสัมพันธ์อย่างมี นัยสำคัญ ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับทักษะคิดต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน ไม่มี ความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.38 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
ภาวะโลกร้อนจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ
โลกร้อน

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	r	Sig.(2-tailed)
ตัวแปร		
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน	-0.244*	0.000
ทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน	0.023	0.643
พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน	0.322*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($r = -0.244$; $p < .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน ($r = 0.023$; $p > .05$) และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน ($r = 0.322$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน ไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อนและพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.39 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	r	Sig.(2-tailed)
ตัวแปร		
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน	-0.187*	0.000
ทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน	-0.007	0.892
พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน	0.270*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($r = -0.187$; $p < .05$) และทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน ($r = -0.007$; $p > .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน ($r = 0.270$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญมีความสัมพันธ์กัน ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.40 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
ภาวะโลกร้อนจากสื่อใหม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ
โลกร้อน

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อใหม่	r	Sig.(2-tailed)
ตัวแปร		
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน	-0.107*	0.028
ทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน	0.015	0.759
พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน	0.113*	0.020

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.40 : การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อใหม่ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($r = -0.107$; $p < .05$) และทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน ($r = -0.015$; $p > .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.113$; $p < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อใหม่กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผลการวิเคราะห์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อใหม่กับ ทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะ โลกร้อน ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อใหม่กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนและพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญมีความสัมพันธ์กัน ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนไม่มี ความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.41 : สรุปความสัมพันธ์อย่างนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ศึกษาของงานวิจัยนี้

ตัวแปรตาม	เพศ	มหาวิทยาลัย	ชั้นปี	รายได้	ภูมิลำเนา	ปัจจัย	ปัจจัยความ	การเปิดรับ			ความรู้	ทัศนคติ	พฤติกรรม
								สื่อมวลชน	สื่อบุคคล	สื่อเฉพาะกิจ			
ตัวแปรต้น						บุคลิกภาพ	ทางสังคม						
เพศ								*			*	*	
มหาวิทยาลัย											*		
ชั้นปี											*		
รายได้											*		
ภูมิลำเนา									*		*		
ปัจจัยจิตวิทยา										+	+	+	
ปัจจัยประสบการณ์										+	+	+	
การเปิดรับ													
สื่อมวลชน											-	+	
สื่อบุคคล											-	+	
สื่อเฉพาะกิจ											-	+	
สื่อใหม่											-	+	
ความรู้													
ทัศนคติ													
พฤติกรรม													

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

+ ความสัมพันธ์เชิงบวก

- ความสัมพันธ์เชิงลบ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน
2. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยลักษณะทางประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การเปิดรับสื่อ กับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลด้านประชากร ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องโลกร้อน ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้น ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) ในการวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องโลกร้อน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 420 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเกือบ 1 ใน 4 ของทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อน

ก. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อนมากที่สุด คือ การเห็นคุณค่าการรณรงค์ ร่องลงมาคือ การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความสนใจเรื่องโลกร้อน การมีจิตสาธารณะ การศึกษาเรื่องโลกร้อน การได้รับผลกระทบโดยตรง และการประสพภัยพิบัติ ตามลำดับ

ข. ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อนมากที่สุด คือ การช่วยเผยแพร่ข้อมูลภาวะโลกร้อน ร่องลงมาคือ การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ในมหาวิทยาลัย การเข้าอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อลดโลกร้อน การเข้าร่วมกลุ่มสนทนาบนเว็บไซต์ การลงทะเบียนเรียนวิชาสิ่งแวดล้อม และการร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องการลดโลกร้อน ด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่

ก. การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อมวลชน

สื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมากที่สุด คือ โทรทัศน์ ร่องลงมาคือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ วิทยุ และภาพยนตร์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง

ข. การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อบุคคล

สื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมากที่สุด คือ อาจารย์ ร่องลงมาคือ เพื่อน/คนรู้จัก และบุคคลในครอบครัว ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง

ค. การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมากที่สุด คือ ซีดีรอม และป้ายโฆษณา/ป้ายผ้า ร่องลงมาคือ แผ่นพับ/ใบปลิว/เอกสารต่าง ๆ การประกวด การจัดอบรม/สัมมนา สื่อออนไลน์ และนิทรรศการ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง

ง. การเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อใหม่

สื่อใหม่ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างได้เปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่ในระดับสูง

ส่วนที่ 4 ความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนในระดับสูง รองลงมาได้แก่ ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ทักษะคิดที่มีต่อเรื่องภาวะโลกร้อน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะคิดเชิงบวกต่อเรื่องภาวะโลกร้อน รองลงมาได้แก่ ทักษะคิดเป็นกลาง และทักษะคิดในเชิงลบ ตามลำดับ

ส่วนที่ 6 พฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนในระดับกลาง รองลงมาคือ ระดับสูง และระดับต่ำ ตามลำดับ

2. สรุปผลการศึกษาตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1

2.1. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่า

2.1.1 ลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้เรื่องการลดโลกร้อน จากการศึกษาพบว่า เพศ $t_{(418)} = (-3.293; p < .05)$ สถานศึกษา $t_{(418)} = (-3.449; p < .05)$ ชั้นปี $F_{(3,416)} = (2.898; p < .05)$ รายได้ครอบครัว $F_{(5,414)} = (4.545; p < .05)$ และภูมิลำเนา $F_{(5,414)} = (3.044; p < .05)$ แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.1.2 ลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันมีผลต่อทักษะคิดที่มีต่อเรื่องภาวะโลกร้อน จากการศึกษาพบว่า เพศ $(t_{(418)} = -2.743; p < .05)$ เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับทักษะคิดที่มีต่อเรื่องภาวะโลกร้อน

2.1.3 ลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ไม่มีผลกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

สมมติฐานข้อที่ 2

2.2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

2.2.1. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน จากการศึกษาพบว่า

ปัจจัยของนิสิต นักศึกษาด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับทัศนคติ ($r = 0.214$; $p < .05$) และพฤติกรรม ($r = 0.277$; $p < .05$) ในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทั้งนี้ส่วนความรู้เรื่องปัญหาภาวะโลกร้อน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2.2.2. ปัจจัยของนิสิต นักศึกษาด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ผลจากการศึกษาพบว่า

ปัจจัยของนิสิต นักศึกษาด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความรู้ ($r = -0.232$; $p < .05$) และพฤติกรรม ($r = 0.271$; $p < .05$) ในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ทั้งนี้ทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานข้อที่ 3

2.3. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากรและปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อแตกต่างกัน

2.3.1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อจากการศึกษาพบว่า

เพศ ($t_{(418)} = -1.652$; $p < .05$) และภูมิลำเนา ($F_{(5,414)} = 2.450$; $p < .05$) ของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกับมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนสถานศึกษา และรายได้ครอบครัว โดยเฉลี่ยต่อเดือนของของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

2.3.2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์การเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อ จากการการศึกษาพบว่า

ปัจจัยของนิสิต นักศึกษาด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีสำคัญกับการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน ($r = 0.201$; $p < .05$) สื่อบุคคล ($r = 0.190$; $p < .05$) และสื่อเฉพาะกิจ ($r = 0.147$; $p < .05$)

ปัจจัยของนิสิต นักศึกษาด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีสำคัญกับการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน ($r = 0.370$; $p < .05$) สื่อบุคคล ($r = 0.388$; $p < .05$) และสื่อเฉพาะกิจ ($r = 0.422$; $p < .05$)

สมมติฐานข้อที่ 4

2.4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า

การเปิดรับข่าวสารของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญกับความรู้ ($r = -0.165$; $p < .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.312$; $p < .05$) ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

การเปิดรับข่าวสารของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญกับความรู้ ($r = -0.244$; $p < .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.322$; $p < .05$) ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล กับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

การเปิดรับข่าวสารของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครจากสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญกับความรู้ ($r = -0.187$; $p < .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.270$; $p < .05$) ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

การเปิดรับข่าวสารของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครจากสื่อใหม่ มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญกับความรู้ ($r = -0.107$; $p < .05$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ($r = 0.113$; $p < .05$) ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกับทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลตามการสรุปผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

1. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน โดยผลการวิจัยพบว่า นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้และทักษะคิดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสนับสนุนแนวคิดลักษณะทางประชากร (ปรเม สตะเวทิน, 2540) แต่มีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน โดยจะแยกอภิปรายเป็นรายตัวแปรได้ดังนี้

1.1. กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน พบว่า เพศมหาวิทยาลัยที่ศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1.1. เพศกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อน พบว่า นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเพศที่ต่างกันจะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสตรา เกษมสุวรรณ (2541) ศึกษาการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ที่พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ดังนั้นตัวแปรเพศที่ต่างกันจึงมีผลกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างกันได้

1.1.2. นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ต่างกันจะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ทั้งนี้ นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาลมีความรู้ เข้าใจในเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างจากนิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีนโยบายการรณรงค์ให้ความรู้แก่นิสิต นักศึกษาเรื่องโลกร้อน และมีการจัดกิจกรรมรณรงค์โลกร้อน รวมถึงรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันไป จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นิสิต นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจด้านสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาลดโลกร้อนแตกต่างกัน

1.1.3 ชั้นปีที่กำลังศึกษาที่ต่างกันจะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีประชากรศาสตร์ที่ ปรเม สตะเวทิน (2540, หน้า 108) กล่าวว่า คนที่ได้รับการศึกษาที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน หรือในสาขาวิชาแตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกรู้จัก อุดมการณ์ รสนิยม ค่านิยม และความต้องการที่ต่างกันไป จากการศึกษานี้อาจอธิบายได้ว่า มหาวิทยาลัยที่นิสิต นักศึกษา กำลัง

ศึกษาอยู่ที่แตกต่างกันอาจมีแนวคิดและการเรียนการสอนที่ทำให้นิสิต นักศึกษาแต่ละสถาบันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกันได้

1.1.4. รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกัน โดยพบว่า ระดับรายได้ถือเป็นอีกส่วนหนึ่งของสถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งระดับรายได้ย่อมเป็นเครื่องกำหนดความต้องการ ตลอดจนความคิดเห็นของคนเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และพฤติกรรมของคน โดยคนที่มีความรู้หรือรายได้สูง จะมีโอกาสในการแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากกว่าคนที่มีความรู้ได้น้อยกว่า (ประมว สตะเวทิน, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดาบิณฑร กิจนิชี (2540) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า รายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกัน ดังนั้น การที่กลุ่มนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกันได้

1.1.5 ภูมิฐานะกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะ โลกออนไลน์ พบว่า ภูมิฐานะที่แตกต่างกันจะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกัน กล่าวคือ ภูมิฐานะของนิสิต นักศึกษามีผลต่อสภาพความเป็นอยู่ ความคุ้นเคย ซึ่งมีอิทธิพลหลักต่อความรู้ พฤติกรรมในการดำรงชีวิต โดยอธิบายได้จากทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคล (The Individual Differences Theory) เนื่องจากนิสิต นักศึกษาที่มีภูมิฐานะที่แตกต่างกัน ย่อมมีความหลากหลายด้านความรู้สึกรู้จัก รวมถึงวิถีชีวิตและการปลูกฝังทางวัฒนธรรมที่ต่างกัน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกัน

1.2. กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกัน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกออนไลน์แตกต่างกัน ส่วนมหาวิทยาลัยที่ศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และภูมิฐานะ จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.2.1. นิสิต นักศึกษาทั้งเพศชายและหญิง จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะ โลกออนไลน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกนก นิลดำ (2549, หน้า 205) ที่พบว่าการศึกษาตัวแปรลักษณะทางประชากรได้แก่ เพศ แตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อรูปแบบการนำเสนอข้อความ (SMS) ที่ปรากฏในรายการข่าวที่เสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นนิสิต นักศึกษาเพศชายและหญิงจึงมีทัศนคติที่แตกต่างกันไปได้

1.2.2. นิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รับแนวทางนโยบายของรัฐบาลที่ว่าด้วยเรื่อง “ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555” ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเพื่อสนองนโยบายมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต้องมีการเผยแพร่และสนับสนุนเรื่องการแก้ไขในเรื่องภาวะโลกร้อนไปในแนวทางเดียวกัน จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ นิสิต นักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

1.2.3. ชั้นปีที่นิสิต นักศึกษากำลังศึกษาที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็ นิสิต นักศึกษาที่อยู่ชั้นปีใดก็ตามก็ มีทัศนคติ และความนึกคิดเกี่ยวกับการลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้เท่าเทียมกัน

1.2.4. รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของนิสิต นักศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน ตามที่ อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท (2546, หน้า 25) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็น แนวโน้มของคน ๆ หนึ่งที่มีต่อสิ่งเร้าหรือบางเรื่อง รวมถึงผลรวมของความรู้สึก อคติ ความกลัว ความคิด และความรู้สึกอื่น ๆ ที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ (Beliefs) ในเรื่องต่าง ๆ หรือโลกทัศน์ที่ถูกฝังอยู่ก่อนแล้ว (Predispositions) ซึ่งจากความคิดในด้านทัศนคตินี้ หากกลุ่มเป้าหมายมีความเชื่อ ความคิด ความรู้ที่ถูกปลูกฝังเป็นทัศนคติของตนเองแล้ว แม้รายได้ครอบครัวจะต่างกันก็ไม่ทำให้ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน

1.2.5. ภูมิลำเนาของนิสิต นักศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าคนที่อยู่ในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย จะมีทัศนคติต่อเรื่องการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่เหมือนกัน เนื่องจากปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นได้ ล่ามไปทุกพื้นที่ไม่ใช่พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ทุกคนจึงต้องตระหนัก และมีแนวคิดร่วมกันเพื่อช่วยปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น

1.3. กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน พบว่า เพศ มหาวิทยาลัยที่ศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.3.1 นิสิต นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง จะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพศชายและเพศหญิงมีความทัดเทียมในด้านการปฏิบัติเทียบเท่ากับผู้ชาย การตัดสินใจในการทำสิ่งใดจึงสามารถปฏิบัติและแสดงออกได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลดีต่อการรณรงค์ที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมช่วยการลดโลกร้อนให้บรรเทาลง

1.3.2. นิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้จะศึกษาในสถาบันที่แตกต่างกันออกไป แต่พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือภาวะโลกร้อนที่ไม่แตกต่างกัน

1.3.3. ชั้นปีที่นิสิต นักศึกษากำลังศึกษาที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันนี้มีความใกล้เคียงกัน จึงไม่ทำให้พฤติกรรมมีความแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับอุดมศึกษาจะมีความแตกต่างที่ชัดเจนกัน ดังคำกล่าวของ ประมะ สตะเวทิน กล่าวไว้ว่า คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้จะได้เปรียบอย่างมากในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง มีความเข้าใจสารได้ดี (ประมะ สตะเวทิน, 2540) ดังนั้นระดับชั้นปีของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นช่วงที่มีระดับความห่างไม่แตกต่างกันมากนัก จึงทำให้พฤติกรรมนั้นไม่แตกต่างกัน

1.3.4. รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของนิสิต นักศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องร่วมกันปฏิบัติรายได้ครอบครัวที่แตกต่างกันจึงไม่ทำให้พฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

1.3.5. ภูมิสำเนาของนิสิต นักศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามทฤษฎีบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม (The Culture Theory) (Klapper, 1960) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมของบุคคลอาจขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานและสภาพแวดล้อม เนื่องจากเป็นปัญหาเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัญหาภาวะโลกร้อนในปัจจุบันได้แผ่ขยายและได้รับผลกระทบกับทุกพื้นที่ของประเทศ จึงทำให้พฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

จากการอภิปรายผลจากสมมติฐานข้อที่ 1 ทำให้ทราบว่าตัวแปรด้านลักษณะทางประชากร ซึ่งเป็นตัวแปรพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายนั้นส่งผลต่อการเรียนรู้ และแนวคิดที่มีต่อการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน ทำให้ทราบว่าหากจะวางแผนการให้ความรู้ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับโลกร้อนในอนาคตจะต้องให้ความสำคัญกับตัวแปรทางลักษณะทางประชากร ทั้งนี้ตัวแปรทางลักษณะทางประชากรก็ไม่ได้ส่งผลถึงพฤติกรรม ซึ่งอาจต้องมองหาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่จะช่วยกระตุ้นและสนับสนุนพฤติกรรมแทน

2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษา

ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน แต่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งสนับสนุนแนวคิดเรื่องปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเปิดรับสื่อ (พีระ จิระโสภณ, 2541, หน้า 637) โดยแยกอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

2.1.1. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรู้เป็นข้อเท็จจริง มีความเป็นเหตุและผลว่าทำให้รู้ถึงการเกิดปัญหาโลกร้อน และมนุษย์ทุกคนบนโลกเราควรต้องทำอะไรกับปัญหานี้ ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงไม่เป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดความรู้

2.1.2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของคาร์เตอร์ วี กู๊ด (Good, 1973 อ้างใน อรุณฯ งามขาว, 2543, หน้า 26) ที่ว่า ความรู้เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้อย่างมีเหตุผล บุคคลนั้นจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่สนับสนุน และให้คำตอบข้อสงสัยที่บุคคลมีอยู่ ชี้แจงให้บุคคลเกิดความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งเกิดความตระหนัก ความเชื่อ และค่านิยมต่าง ๆ ไปด้วย

2.1.3. ปัจจัยร่วมด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งสอดคล้องกับ อकिन ริฟพัฒนา (2531) กล่าวถึง ลักษณะเงื่อนไขการเข้าร่วมกิจกรรมว่า การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาชนบทว่า ประชาชนเข้าร่วมเพราะเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวแก่ตนเองและชุมชน สอดคล้องกับมณัส สุวรรณ (2549) ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งนี้ด้วยหลักการและแนวคิดที่ว่าทุกคนได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ ทุกคนจึงต้องมีพฤติกรรมส่วนร่วมในการกระทำใด ๆ ก็ตามที่จะทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น นิสิต นักศึกษาในฐานะที่เขามีส่วนได้ส่วนเสียกับสภาวะแวดล้อมย่อมมีความรัก ความหวงแหน และความผูกพันในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยแท้จริง

2.2. ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

2.2.1. ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อน อภิปรายได้คือ การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมถึงแม้ว่าจะมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก็ไม่ส่งผลกับความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่มากหรือน้อย เพราะในปัจจุบันได้มีกิจกรรมและการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องภาวะโลกร้อนโดยตรงถึงแม้ไม่เคยตระหนักเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาก่อน แต่ในอนาคตข้างหน้าทุกคนถูกบังคับให้ต้องรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมนุษย์เราจะยึดติดกับกลุ่มสังคม ที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม (พีระ จีระ โสภณ, 2541, หน้า 637)

2.2.2. ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ทั้งนี้เนื่องมาจากทัศนคติเป็นเรื่องเฉพาะตัว (Typical) ความรู้สึกของบุคคลอาจเหมือนกัน แต่รูปแบบการแสดงออกแตกต่างกันไป หรืออาจมีการแสดงออกที่เหมือนกันแต่ความรู้สึกต่างกันได้ (รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์, 2533, หน้า 14) ดังนั้นปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ

2.2.3. ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน แปลว่า ยังมีส่วนร่วมทางสิ่งแวดล้อมมากเท่าใดก็จะยังมีพฤติกรรมมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ อकिन รพีพัฒน์ (2531) ได้เสนอแนวคิดลักษณะเงื่อนไขการเข้าร่วมกิจกรรมว่า การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาชนบทเพราะเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ 1) เกรงใจ ถูกบังคับ หรือมีสิ่งจูงใจเฉพาะหน้า 2) เข้าใจและยอมรับวัตถุประสงค์ของการพัฒนานั้น 3) เห็นว่ากิจกรรมดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวแก่ตนเองและชุมชน

จากการอภิปรายผลจากสมมติฐานข้อที่ 2 ทำให้ทราบว่าตัวแปรปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดทัศนคติ และพฤติกรรม ตัวแปรเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เกิดจากการปลูกฝังและพัฒนาจากการอบรมเลี้ยงดูมาตั้งแต่อายุน้อย จึงชี้ให้เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการปูพื้นฐานตั้งแต่การอบรมใน

ครอบครัว รวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอนที่ปลูกฝังเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้เด็กที่จะเติบโตมามีจิตสำนึกและแนวโน้มพฤติกรรมที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน

3. นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากรและปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อนจากสื่อแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสนับสนุนแนวคิดลักษณะทางประชากร (ประมะ สตะเวทิน, 2540) และปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะโลกร้อน ซึ่งสนับสนุนแนวคิดเรื่องปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเปิดรับสื่อ (พีระ จิระ โสภณ, 2541, หน้า 637)

โดยอภิปรายผลได้ ดังนี้

3.1. กลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน พบว่า เพศ และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ส่วนมหาวิทยาลัยที่ศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน จะมีจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1.1. เพศ กับ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนพบว่า นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเพศที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันทางด้านความคิด ค่านิยม และทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมความต้องการตลอดจนการตัดสินใจยอมรับในสิ่งต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขทางสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการกำหนดบทบาทของบุคคลทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน เพศหญิงมักเป็นเพศที่มีความอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตามและเป็นแม่บ้าน ความแตกต่างทางเพศนี้ยังส่งผลต่อพฤติกรรมทางการสื่อสารอีกด้วย นั่นคือ เพศหญิงจะมีแนวโน้มและความต้องการที่จะรับและส่งข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีที่เกิดขึ้นจากการรับข่าวสารนั้นด้วย (สรันยา จิตชัย โภคา, 2545) ดังนั้นเพศของนิสิต นักศึกษาที่แตกต่างกันจึงทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนแตกต่างกันได้

3.1.2. มหาวิทยาลัยที่ศึกษากับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน พบว่า มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยที่แต่ละที่ที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเขต กรุงเทพมหานครเหมือนกัน ซึ่งอาจทำให้มีการเปิดรับที่ไม่แตกต่างกัน

3.1.3. ชั้นปีที่กำลังศึกษากับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน พบว่า ชั้นปีที่กำลังศึกษาที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิต นักศึกษาในแต่ละชั้นปี มีความใกล้เคียง ทำให้มีการเปิดรับที่ไม่แตกต่างกัน

3.1.4. รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน พบว่า รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างยังเป็นนิสิต นักศึกษา ซึ่งยังไม่มียานและรายได้ประจำ โดยการเก็บข้อมูลจะเก็บรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน รายได้ที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างจึงมีความใกล้เคียงที่ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร

3.1.5. ภูมิลำเนากับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากพื้นที่ในแต่ละภาคของประเทศไทยมีเทคโนโลยีการสื่อสารและสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกันไป อาจเป็นผลทำให้การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของสื่อในรูปแบบต่าง ๆ มีความหลากหลายไม่เท่ากัน ซึ่งอาจทำให้การเปิดรับข่าวสารมีความแตกต่างกันไป

3.2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเรื่องภาวะ โลกร้อนจากสื่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน

3.2.1. ปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน จากทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ แปลว่า ยังมีปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากเท่าใด ก็จะยิ่งมีการเปิดรับมากยิ่งขึ้นไปด้วย เนื่องจากคนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้าน โครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่อง มาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสติปัญญาความคิด ทักษะคิด ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การเรียนรู้ การจูงใจ (พีระ จีระ โสภณ, 2541, หน้า 637) ส่วนปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อใหม่ไม่มีความสัมพันธ์กัน อาจเป็นเพราะการเปิดรับจากสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บางครั้งข้อมูลบางอย่างไม่มีที่มาที่น่าเชื่อถือ การเปิดรับถึงแม้มีในปริมาณมากแต่เมื่อเข้าสู่อ่านจบก็จะปิดหน้าเว็บไป ซึ่งโอกาสในการกลับมาดูหรืออ่านข่าวสารเดิมมีโอกาสน้อยมาก เพราะเว็บไซต์ในปัจจุบันเน้นการอัพเดทข้อมูล

ใหม่ตลอดเวลา ซึ่งอาจเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ขาดการต่อยอด จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

3.2.2. ปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าปัจจัยร่วมด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน จากทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่ แปลว่า ยังมีปัจจัยด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากเท่าใดก็ยิ่งมีการเปิดรับมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เนื่องจากมนุษย์เราจะยึดติดกับกลุ่มสังคม ที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม นั่นคือมักจะคล้อยตามกลุ่มในด้านความคิด ทศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม (พีระจิร โสภณ, 2541, หน้า 637)

จากการอภิปรายผลจากสมมติฐานข้อที่ 3 ทำให้ทราบว่าตัวแปรลักษณะทางประชากรนั้นส่งผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เพราะฉะนั้นการวางแผนสื่อจึงต้องนำปัจจัยทางลักษณะทางประชากรเข้ามาวิเคราะห์เพื่อเผยแพร่สื่อด้วย ส่วนปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเปิดรับข่าวสารจากทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นตัวแปรหลักที่จะนำข้อมูลข่าวสารมุ่งสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายให้ถูกกลุ่ม และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และเป็นปัจจัยที่มองข้ามไม่ได้เด็ดขาด เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ๆ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่ตรงกับความคิด หรือเห็นด้วยอยู่แล้ว ย่อมทำให้การสื่อสารและการเปิดรับนั้นมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาค้นคว้า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้ แต่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมลดโลกร้อนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกรับข่าวสารเป็นช่องทางของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจข่าวสารนั้น (Klapper, 1960) โดยไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครต่อการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อน กล่าวคือ การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนในทิศทางตรงกันข้ามกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ในปัจจุบันปัญหาภาวะโลกร้อนเป็นผลกระทบที่ทำให้ทุกคนได้รับรู้รับทราบว่าจะไรกำลังเกิดขึ้นบนโลกใบนี้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจึงไม่ได้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้เกิดความรู้มากหรือน้อยตามไป

4.2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ฟิชเบิร์ต และอาเซน (Fishbein & Ajzen, 1975 อ้างใน ธนาพงษ์ จันทรชอน, 2546, หน้า 47) ได้อธิบายถึงที่มาของทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึก (Affection) ในการประเมินค่า (Evaluation) ตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งถูกกำหนดขึ้นมาจากความเชื่อต่าง ๆ (Belief) ของบุคคลที่มีต่อวัตถุ บุคคลส่วนมากจะมีความเชื่อต่าง ๆ ทั้งในทางบวกและทางลบต่อวัตถุ โดยทัศนคติจะเป็นผลที่เกิดจากการเชื่อมต่อกันระหว่างความเชื่อต่าง ๆ ที่บุคคลมีกับความรู้สึก หรือการประเมินค่าโดยรวมทั้งหมดที่มีต่อวัตถุ ซึ่งเกิดขึ้นจากความเชื่อนั้น ทั้งนี้แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติได้กล่าวถึงคุณลักษณะของทัศนคติว่าทัศนคติเป็นสิ่งที่พัฒนามาจากการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งการเรียนรู้นั้นอาจเกิดได้จากที่บุคคลนั้นมีประสบการณ์ต่อโลกของความเป็นจริง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคล (Personal Influence) นอกจากนี้ยังมีการเรียนรู้ที่เกิดจากการเปิดรับสื่อมวลชน (Exposure to Mass Media) (พรทิพย์ สัมปัดตะวานิช, 2537, หน้า 155) และสอดคล้องกับทฤษฎีการเปิดรับสื่อ (Media Exposure Theory) ซึ่งกล่าวว่ากระบวนการเลือกสรรเปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filters) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์เราซึ่งประกอบด้วยการกลั่นกรอง 3 ชั้น ดังนี้ การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Prescription or Selective Interpretation) กระบวนการเลือกจดจำ (Selective Retention) (Klapper, 1960) ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ จึงเป็นการช่วยส่งเสริมทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น

4.3. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มนิสิต นักศึกษาจะเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อคนละสื่อ ซึ่งปัจจุบันมีให้เลือกมากมาย เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ตนั้น จึงเป็นการเพิ่มช่องทางและโอกาสของผู้รับสารแต่ละคน ทำให้เกิดพฤติกรรมตามการเปิดรับ ซึ่งเป็นปฏิบัติที่ถูกที่ควร สอดคล้องกับ วุฒิชัย จานง (2523) กล่าวถึงการเลือกเปิดรับหรือการเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) ดังนี้ แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดที่มีอยู่ด้วยกันหลายแห่ง ซึ่งในขั้นนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคสามารถเลือกเปิดรับข่าวสารที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

จากการอภิปรายผลจากสมมติฐานข้อที่ 4 ทำให้ทราบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความรู้ ซึ่งเป็นข้อสังเกตอย่างยิ่งเนื่องจากการเปิดรับข่าวสาร ถึงแม้ว่าจะเปิดรับมากแต่ก็ไม่ได้ทำให้เกิดความรู้มากตามไป อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีการเปิดรับข่าวสาร เช่น ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (พีระ จิระ โสภณ, 2541) อีกประเด็นที่น่าสนใจคือ ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เชื่อมโยงกัน ซึ่งสามารถตอบ โจทย์ประเด็นนี้ได้จากแนวคิดช่องว่างระหว่าง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (KAP-GAP) ของโรเจอร์ (Roger, 1971) ได้อธิบายว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลนั้น ไม่เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเสมอไป ซึ่งมีแนวทางการแก้ไข 4 วิธีดังนี้ (Rogers, 1971)

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการต่อกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น และเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงถึงวิธีปฏิบัติต่อนวัตกรรมนั้น
2. ให้คำแนะนำให้การปฏิบัติ ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไป ติดต่อกับสมาชิกที่ต้องการรับนวัตกรรมนั้นอย่างใกล้ชิด
3. ให้รางวัลแก่ผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมหรือยอมรับการปฏิบัติ ทำให้เกิดการจูงใจแก่บุคคลอื่นที่ยังไม่ยอมรับต่อนวัตกรรมนั้น
4. การใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจ โดยใช้สื่อบุคคล เป็นผู้นำความคิดไปติดต่อยังสมาชิก เพื่อโน้มน้าวให้เกิดการยอมรับปฏิบัติ

สรุปการค้นพบจากผลวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์และสรุปได้ตามกรอบแนวคิด ดังนี้

1. ข้อค้นพบจากกรอบแนวคิด

จากการวิจัยพบว่าลักษณะประชากรยังมีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งสนับสนุนแนวคิดลักษณะทางประชากร (ปรมะ สตะเวทิน, 2540) ที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน สื่อบุคคล และเฉพาะกิจ มีผลต่อพฤติกรรม ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นไปตามทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกรับข่าวสารเป็นช่องทางของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจข่าวสารนั้น (Klapper, 1960) อีกทั้งปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเปิดรับสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งสนับสนุนแนวคิดเรื่องปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเปิดรับสื่อ (พีระ จิระ โสภณ, 2541, หน้า 637) ทั้งนี้ในภาพรวมของการวางแผนในเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนไปยังกลุ่มเป้าหมาย ต้องศึกษาปัจจัยที่หลากหลายเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของเป้าหมายให้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อค้นพบที่นอกเหนือจากกรอบแนวคิด

จากการวิจัยพบว่า ความรู้ ไม่มีความเชื่อมโยงกับทัศนคติ และทัศนคติไม่มีความเชื่อมโยงกับพฤติกรรม ซึ่งไม่เป็นไปตามทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (KAP) เพราะฉะนั้นจึงไม่เสมอไปที่การเปิดรับข่าวสารที่เผยแพร่ให้เกิดความรู้ จะเกิดทัศนคติ และพฤติกรรมตาม ทั้งนี้เป็นเพราะการศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่แตกต่างจากหัวข้ออื่น ๆ เพราะเป็นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน และจะดำเนินต่อเนื่องไปอีกหลายร้อยปี ไม่ว่าจะบุคคลใดที่อาศัยอยู่บนโลก ทั้งที่มีส่วนหรือไม่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาโลกร้อน ก็ได้รับผลกระทบกันอย่างถ้วนหน้า ซึ่งปัญหานี้มีความรุนแรง และเกิดขึ้นกับทุกพื้นที่ทั่วโลก ทำให้เกิดการรับรู้โดยตรงจากผลกระทบดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์ทางลบกับความรู้ที่ตนเอง การศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับจึงศึกษาเฉพาะเรื่องนั้น ๆ ไป เนื่องจากการสื่อสารบางครั้งไม่จำเป็นต้องเน้นสื่อสารที่ก่อให้เกิดทัศนคติ แต่ผลลัพธ์ทางด้านพฤติกรรมก็สามารถเกิดขึ้นได้อย่างเช่นงานวิจัยนี้ เป็นต้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากแบบสอบถามมีจำนวนหลายหน้า และบางสถานศึกษามีจำนวนนักเรียนน้อยเนื่องจากเป็นช่วงเวลาปิดเทอม จึงทำให้พบกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยกว่าจำนวนที่ต้องการ และต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลซ้ำในสถาบันศึกษานั้น ๆ

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ได้ศึกษาไปยังนิสิตนักศึกษา ที่ศึกษาในสถานศึกษาในจังหวัดอื่น ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้ อาจยังไม่ครอบคลุม ชัดเจน ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาในด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือการเข้าร่วมเพื่อนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมร่วมในการลดโลกร้อนยังอยู่ในระดับต่ำ หากศึกษาเจาะลึกเฉพาะกลุ่มคนที่รวมตัวกันเพื่อเป้าหมายในการลดโลกร้อน อาจทำให้ผลการวิจัยชัดเจนมากกว่าเดิม

2. จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารการลดโลกร้อนกระจายตัวมากขึ้น องค์กรหรือบริษัทต่าง ๆ ควรใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายตอบสนองและเข้าถึงข้อมูลให้มากที่สุด

3. ผลการศึกษาพบว่านิสิตนักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในระดับสูง ส่วนทัศนคติเป็นเชิงบวก แต่พฤติกรรมโดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรเน้นที่สื่อสารที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การสร้างกิจกรรมที่สนับสนุนการลดปัญหาโลกร้อน เพื่อกระตุ้นให้คนมา

เข้าร่วม รวมไปถึงการสร้างกิจกรรมแบบต่อเนื่อง จนทำให้การมีส่วนร่วมในการลดโลกร้อนเป็นกิจกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

4. ในส่วนของความรู้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามในข้อที่ 4 “โรงงานอุตสาหกรรมและการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเท่านั้นที่ก่อให้เกิดปัญหาโลกร้อน” และข้อ 12 “การเลือกใช้สินค้าต่างพื้นที่และซื้อผลไม้ นอกฤดูกาลจะช่วยลดการสิ้นเปลืองพลังงานด้านขนส่งและนำเข้าผลิตภัณฑ์” ทั้ง 2 ข้อกลุ่มตัวอย่างตอบถูกเป็นจำนวนน้อย อาจเกิดจากความสับสนและเข้าใจผิดเกี่ยวกับความรู้ในส่วนนี้ หากจะสื่อสารหรือรณรงค์เกี่ยวกับข้อความรู้นี้ควรมีการอธิบาย หรือยกตัวอย่างให้ชัดเจนขึ้น

5. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการรณรงค์เรื่องภาวะโลกร้อนในเชิงบวกทั้งทางด้านสาเหตุปัญหา และแนวทางการแก้ไข ซึ่งควรมีการเน้นย้ำเพื่อต่อยอดจากทัศนคตินี้เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมในการนำวัสดุที่ใช้แล้วมารีไซเคิลน้อย ทั้งนี้ควรเน้นการให้ความรู้และเน้นการปฏิบัติให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น มีการจัดวางถังแยกขยะตามจุดต่างๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Kyoto Protocol. (2551, 15 กุมภาพันธ์). ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้น วันที่ 1 มีนาคม 2551, จาก http://www.manager.co.th/Around/AroundShowWord.asp?wordday_id=169.
- กรกนก นิลดำ. (2549). *ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อข้อความสั้น (SMS) ที่ปรากฏในรายการข่าวที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2552). *ผลกระทบที่เกิดขึ้นในประเทศไทย*. สืบค้น วันที่ 30 กันยายน 2552, จาก http://doc.deqp.go.th/blog_answer.php?genTopic=117.
- กระทรวงพลังงาน. (2550). *ภาวะโลกร้อน*. สืบค้น วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2551, จาก <http://www.energy.go.th/moen/Index.aspx?MenuID=27>.
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). *วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับภาวะโลกร้อน*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- กรุงเทพมหานคร. (2550). *วิถีชีวิตคนกรุงเทพฯ*. สืบค้น วันที่ 30 มกราคม 2551, จาก <http://www.bangkok.go.th/th/resident.php>.
- กรุณา เดชาดิวงส์ ณ อยุธยา. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารความทันสมัยและความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่กับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวตัวอย่างของชาวบ้านปราสาท ตำบลปราสาท อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง. (2540). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน กลุ่มบริษัทมินิแบ (ประเทศไทย)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2540). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม. (2552). *หมัดเด็ด กลยุทธ์ Below the Line (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- เกษม วัฒนชัย และคณะ. (2544). *สู่นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ : การพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสุขภาพในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- แก้วิกฤติโลกร้อน อย่าเป็นเพียงกระแส. (2551, 10 มกราคม). ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้น วันที่ 30 มกราคม 2552, จาก <http://www.tsood.com/news/overview.php?c=2&id=6690>.

- ขวัญชัย กุลสันติธารง. (2549). *สภาวะโลกร้อน: สัญญาณเตือนภัยจากธรรมชาติก่อนที่โลกจะถึงกาลอวสาน*. สืบค้น วันที่ 31 มกราคม 2551, จาก <http://update.se-ed.com/230/global-warming.htm>.
- คมสัน รัตนะสิมากุล. (2540). *รูปแบบของสื่อกับความน่าเชื่อถือที่มีต่อแหล่งสารเปรียบเทียบสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อคอมพิวเตอร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จักรกริช ใจดี. (2542). *ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำนง พรายแย้มแจ. (2535). *เทคนิคการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จิราภรณ์ สุวรรณวาจกกสิกิจ. (2547). *เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อมวลชน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจตสิก. (2551). *โลกไม่ร้อน เมื่อเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- ชนินทร์ ต่วนชะเอม. (2541). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในโครงการ "รักไทยให้ถูกต้อง" ของนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ซันนัท วีระฉายา. (2546). *การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด กับพฤติกรรมกบฏบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์. (2545). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนและชุมชนควยโครงการอาชีพ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- दानินทร กิจนิชี. (2540). *การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะคิดและการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดาวี พานิช. (2544). *การรับรู้ข่าวสาร ทักษะคิด และพฤติกรรมกบฏเปิดรับข่าวสารของผู้ใช้รถยนต์เกี่ยวกับการโครงการณรงค์การเติมน้ำมันเบนซินที่มีค่าออกเทนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

- ชนวดี บุญลือ. (2541). *หลักและทฤษฎีการสื่อสาร*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชนาพงษ์ จันทร์ชอน. (2546). *รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและทัศนคติของผู้ชม ที่มีต่อสถานีข่าวโทรทัศน์เนชั่น ซาแนล ยูบีซี 8. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- นพดล บำรุงกิจ. (2544). *พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ของข้าราชการทหารอากาศชั้นประทวน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภาพร พานิช. (2547). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ - กฎหมายมลพิษอากาศจากอุตสาหกรรม - เทคโนโลยีในการเผาไหม้*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศ ประทุมสุวรรณ. (2549). *ประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ภายในกองทัพเรือ: กรณีศึกษาหน่วยของกองทัพเรือในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นาริกานต์ พรหมนง. (2544). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหารและการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต คงอินทร์. (2550). *รุก-รับ โลกร้อนก่อนหายนะ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- ปรมะ สตะเวทิน. (2533). *หลักนิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปรมะ สตะเวทิน. (2540). *หลักนิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ประภัสรา เกษมสุวรรณ. (2541). *การรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิยะวดี ทองบุญ. (2551). *การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงศ์ ทรดาล. (2540). *จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กรเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ
- พัชนี เชยจรรยา, เมตตา วิวัฒน์านุกูล, และถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. (2538). *แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พีระ จิระ โสภณ. (2541). *ทฤษฎีสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- พิงพิทย์ จารุวัฒน์. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับการรับรู้และทัศนคติในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาช่าง* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มนต์ชัย วรพันธ์. (2538). *ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ขับขี่รถบรรทุก ตั้งแต่สิบสี่ขึ้นไปในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มนัส สุวรรณ. (2549). *การจัดการสิ่งแวดล้อม: หลักการและแนวคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2530). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. (2533). *การวัดทัศนคติเบื้องต้น*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.
- ระพีภัทร์ นิ่มสอาด. (2546). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณอุทยานแห่งชาติกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- โล่ห์ทองคำ. (2546). *Event & sponsorship*. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ.
- วัฒน์ระวี. (2550). *กางร่มให้โลกเพราะโลกร้อน*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วัฒน์ชะย ะนินทร. (2550). *คนไทยตื่นโลกร้อนติดอันดับสูงสุดของโลก*. สืบค้น วันที่ 30 มกราคม 2552, จาก <http://www.positioningmag.com/Magazine/Details.aspx?id=63512>.
- วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์. (2532). *การกำหนดนโยบายและแผนการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีพฤติกรรมกรรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2523). *พฤติกรรมกรตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศรันยา จิตชัย โภคา. (2545). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และ การยอมรับนโยบายจัดระเบียบสังคมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ไทย สุรกีจบรร. (2545). *จิตวิทยาสังคมทฤษฎีและปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- ศิริกัลยา สุวจิตตานนท์. (2549). *มลภาวะอากาศ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ศูนย์บริหารจัดการและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม. (2553). *ภาวะโลกร้อน*. สืบค้น วันที่ 19 เมษายน 2553, จาก http://www.svg-environment.com/services_globalwarming.html.
- สมรัก วงศ์หทัยไพศาล. (2542). *การบริหาร โดยพื้นฐานความสามารถ : ศึกษาทัศนคติพนักงานกลุ่ม ชินวัตร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สร้อยตระกูล (ศิวานนท์) อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์กร: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *ข้อมูลรายบุคคล*. สืบค้น วันที่ 31 กรกฎาคม 2552 จาก <http://www.data.mua.go.th/cchedata>.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2552). *ผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรมและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์*. สืบค้น วันที่ 30 กันยายน 2552, จาก http://www2.onep.go.th/CDM/cmc_infrastructure.html.
- สุกัญญา เอกเกษม. (2550). *การรับรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุชาดา จันทร์เอม. (2536). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุดาตวง เรืองรุจิระ. (2540). *หลักการตลาด (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- สุทธานิภา ศรีไสย์. (2544). *การเปิดรับข่าวสารความรู้ ทัศนคติ และความต้องการออกนอกกระบวนราชการ ของอาจารย์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิชัย หยุ่น. (2550). *ภาวะโลกร้อน global warming อาละวาดถึงบ้านเราแล้ว*. สืบค้น วันที่ 10 มกราคม 2550, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=911>.
- สุรพงษ์ โสชนะเสถียร. (2533). *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2545). *ปฏิบัติการจิตวิทยาในงานชุมชน*. กรุงเทพฯ: สหภาพพัฒนาการพิมพ์.
- สุวารีย์ วงศ์วัฒนา. (2536). *พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร เขยประทับ. (2540). *การสื่อสารกับการเมือง: เน้นสังคมประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2541). *การส่งเสริมการขาย*. กรุงเทพฯ: บิสิเนสเวิร์ด.

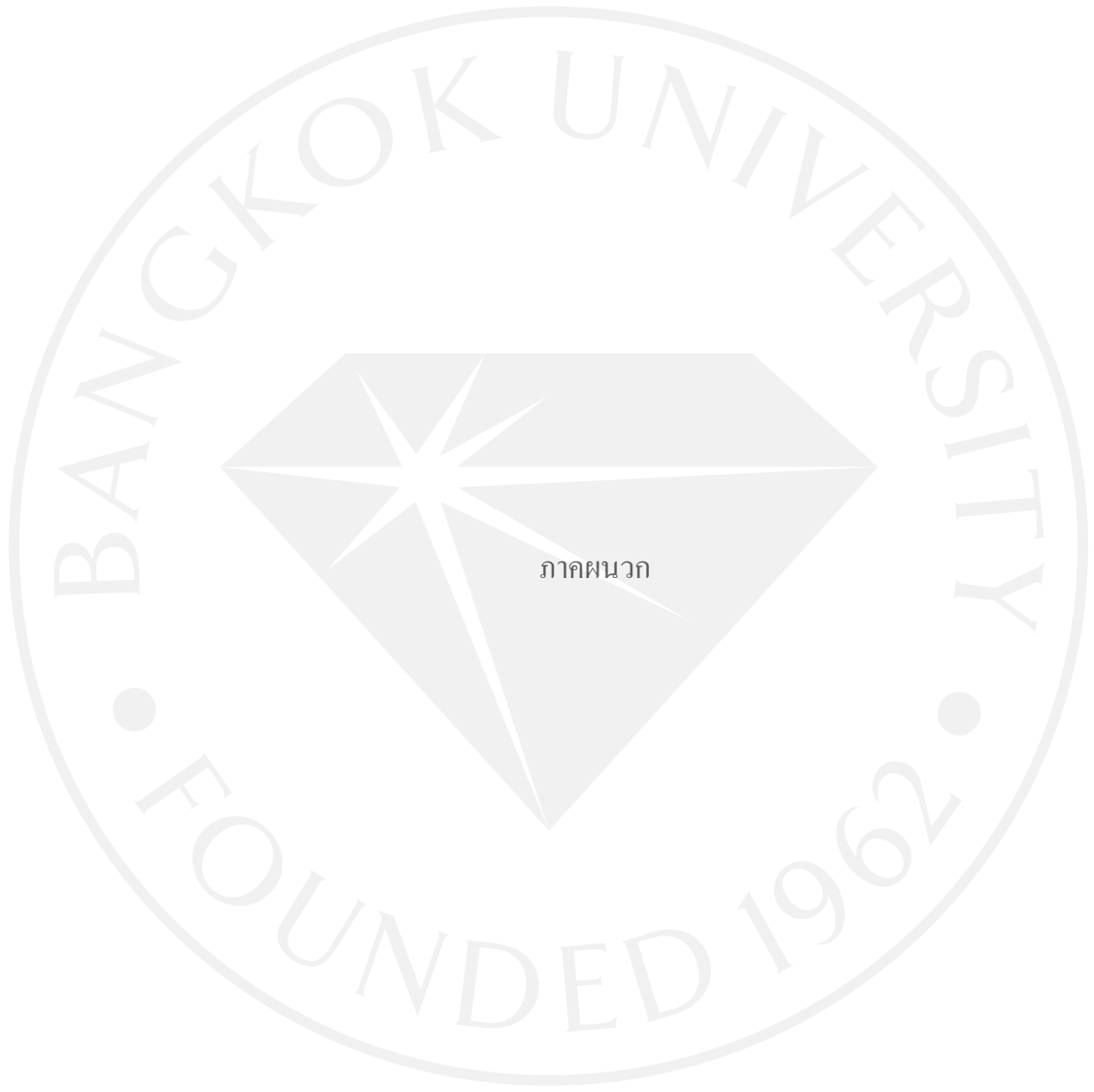
- แสงรพี ภัทรกิจกุลธร. (2543). การเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจสื่อมวลชนประเภท สิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ ในการพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อकिन รพีพัฒน์. (2531). ปัญหาการพัฒนาชนบท บทเรียนจากกรณียกกระบัตร โครงการพัฒนา ชนบทลุ่มน้ำแม่กลอง. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. (2539). พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิรักษ์ โกษะโยธิน. (2550). *ดับโลกร้อนด้วยมือเรา*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- อรรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชา 15309 พฤติกรรมการสื่อสาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อรรวรรณ วิลักษณ์. (2534). การเปิดรับและการใช้ประโยชน์จากสื่อสารมวลชนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัล กอร์. (2550). *โลกร้อน ความจริงที่ไม่มีใครอยากฟัง : เปิดโปงวิกฤตสิ่งแวดล้อมและทางรอด ของมวลมนุษย [An inconvenient truth]* (คุณากร วาณิชยวิรุพพ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: มติชน.
- อานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2551). *ปัญหาโลกร้อน คือผลจากการพัฒนา Internet*. สืบค้น วันที่ 30 มกราคม 2552, จาก <http://www.sakulthai.com/DSakulcolumnndetailsql.asp?stcolumnid=5902&stissueid=2780&stcolcatid=1&stauthorid=202>.
- อารยา ศุภพุทธมงคล. (2535). การเปิดรับข่าวสารโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทาง โทรทัศน์ของ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Andrews, F. M., & Withey, S. B. (1998). *Social indicator of wellbeing perception of life quality*. New York: Phenum Press.

Benjamin, B. W. (1973). *Dictionary of behavioral science*. New York: Mc. milland.

Bettinghaus, E. P. (1968). *Persuasive communication*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

- Davis, E. E., Davis, M. & Meehan, G. (1982). Demographic Determinants of Perceived Wellbeing in Eight European Countries. *Social Indicators Research*, 10(4)
- De fleur, M. (1970). *Theories of mass communication*. New York: David McKay.
- Foster, C. R. (1952). *Psychology for life adjustment*. Chicago: American Technical Society.
- Golden, S. (1984). *Leading & causes in business communication*. New York: John Wiley & Son.
- Gore, A. (2007). *An inconvenient truth: The crisis of global warming*. London: Bloomsbury.
- Kendler, H.H. (1974). *Basic psychology*. California: W.A.Benjamin.
- Klapper, J. T. (1960). *The effect of mass communication*. New York: The Free Press.
- Lazarsfeld, P. F., & Menzel, H. (1968). Mass media and personal influence. In W. Schramm (Ed.), *The science of human communication*. New York: The Basic Book.
- McCombs, M. E., & Becker, L. B. (1979). *Using mass communication theory*. Englewood Cliffs, N.J: Prentice-Hall.
- Merrill, & Lowenstein. (1971). *Mass media: Social aspects*. New York: D.McKay.
- Ostroot, N., Shin, D., & Snyder, W. (1982). Quality of Life Perception in Two Culture. *Social Indicator Research*, 11(2), 113-138.
- Roger, E. M., & Floyd, F. S. (1971). *Communication of innovations: A cross – cultural approach*. New York: The Free Press.
- Rogers, E. M., & Svenning. (1990). *Modernization among peasants*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Schramm, W. (1977). *Big media, little media: Tools and technologies for instruction*. England: Cambridge University Press.
- Trevino L. K. & Webster J. (1992). Flow in Computer-mediated Communication: Electronic Mail and Voice Mail Evaluation and Impacts. *Communication Research*, 19(5), 539–573.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.

แบบสอบถาม

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท ตามหลักสูตรนิเทศศาสตร-มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารและปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมด้านภาวะโลกร้อน รวมทั้งเปรียบเทียบประเภทของสื่อที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร โลกร้อนของนิสิต นักศึกษา ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปวางแผนสร้างจิตสำนึกให้นิสิต นักศึกษาตระหนักถึงความรุนแรงของภาวะโลกร้อน อันจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ช่วยรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น ส่วน ขอความกรุณาทำทั้ง 66 ส่วน
2. โปรดทำเครื่องหมาย ในช่องว่างหน้าคำตอบที่ท่านเลือก หรือเติมคำลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

 1. ชาย 2. หญิง

2. กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัย.....

3. คณะ..... ชั้นปีที่..... สาขา.....

4. รายได้ครอบครัวของท่าน โดยเฉลี่ยต่อเดือน

 1. น้อยกว่า 10,000 บาท 2. 10,000 – 20,000 บาท 3. 20,001 -30,000 บาท 4. 30,001 – 40,000 บาท 5. 40,001 – 50,000 บาท 6. มากกว่า 50,000 บาท

5. ภูมิลำเนา

 1. กรุงเทพฯและปริมณฑล 2. ภาคกลาง 3. ภาคเหนือ 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5. ภาคตะวันออก 6. ภาคใต้

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ท่านชอบศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมเพียงใด					
7. ท่านมีความสนใจเรื่องโลกร้อนเพียงใด					
8. ท่านเห็นคุณค่าต่อการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนมากน้อยเพียงใด					
9. ท่านมีจิตสาธารณะเพียงใด					
10. ท่านชอบรักษาสภาพความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนมากน้อยเพียงใด					
11. ในฐานะที่อาศัยในกทม.ท่านเคยประสบปัญหาน้ำท่วมในกทม.เพียงใด					
12. ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการดำรงชีวิตของครอบครัวท่านเพียงใด					
13. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Save the World) บ่อยเพียงใด โปรดระบุชื่อกิจกรรม					
14. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมอนุรักษ์ฯ ในมหาวิทยาลัยเพียงใด					
15. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม					
16. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและการแก้ไขโลกร้อนเพียงใด					
17. ท่านเคยเข้าฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยลดโลกร้อนเพียงใด					
18. ท่านเคยเข้าไปร่วมสนทนากลุ่มเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในเว็บไซต์ Facebook/Twitter					

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารการลดโลกร้อนจากสื่อ

19. ในรอบเดือนที่ผ่านมาท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนจากสื่อเหล่านี้บ่อยเพียงใด

ประเภทสื่อ	มากกว่า 6 สัปดาห์/ครั้ง	6-5 ครั้งสัปดาห์/	3-/ครั้ง 4 สัปดาห์	/ครั้ง 2 - 1 สัปดาห์	น้อยกว่า เดือนละ 1 ครั้ง	ไม่เคยได้รับ
สื่อมวลชน						
โทรทัศน์						
ภาพยนตร์						
วิทยุ						
หนังสือพิมพ์						
นิตยสารวารสาร/ หนังสือ						
สื่อบุคคล						
เพื่อนคนรู้จัก/ อาจารย์						
บุคคลในครอบครัว						
สื่อเฉพาะกิจ						
แผ่นพับ/ใบปลิว/ เอกสารต่าง ๆ						
ป้ายโฆษณาป้ายผ้า/ ซีดีรอม						
นิทรรศการ						
การประกวด						
การจัดอบรมสัมมนา/ สื่อใหม่						
อินเทอร์เน็ต						
อื่น ๆ (เช่น Social Media, สื่อออนไลน์ หรือ ระบุ)						

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจภาวะโลกร้อน

ความรู้	ถูก	ผิด
21. ภาวะโลกร้อนเกิดจากการที่มีก๊าซเรือนกระจกสะสมมากเกินไป		
22. ยิ่งใช้น้ำมันในการผลิตไฟฟ้ามากเท่าใด โลก ยิ่งเสี่ยงต่อการเกิดภาวะ โลกร้อนยิ่งขึ้นเท่านั้น		
23. การเผาไหม้เชื้อเพลิงของยานพาหนะไม่ก่อให้เกิด โลกร้อน		
24. โรงงานอุตสาหกรรมและการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเท่านั้นที่ก่อให้เกิดปัญหาโลกร้อน		
25. การตัดไม้ ไม่เป็นสาเหตุโลกร้อน		
26. อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้เกิดพายุที่รุนแรง		
27. สิ่งมีชีวิตหลายชนิดสูญพันธุ์เนื่องจากภาวะโลกร้อน		
28 ประเทศไทยได้ร่วมลงนามใน .อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสัตยาบันเพื่อร่วมกับนานาชาติในการลดปัญหาภาวะ โลกร้อน		
29. อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้เชื้อ โรคแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว		
30. โลกร้อนเป็นปัญหาของสิ่งแวดล้อมซึ่งไม่มีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน		
31 .การคัดแยกขยะก่อนทิ้งจะช่วยลดปริมาณขยะและช่วยประหยัดงบประมาณในการกำจัดลงได้		
32. การเลือกใช้สินค้าต่างพื้นที่และซื้อผลไม้นอกฤดูกาลจะช่วยลดการสิ้นเปลืองพลังงานด้านขนส่งและนำเข้าผลิตผล		
33. การเลือกใช้พลังงานหมุนเวียนจะยิ่งทำให้ก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น		
34. เราควรบอกต่อให้คนใกล้ตัวรู้สาเหตุ โลกร้อน		
35. กิจกรรมลดโลกร้อนของหน่วยงานองค์กรไม่สามารถ/ทำให้คนหันมาใส่ใจโลกร้อนได้		

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของท่านต่อการบรรณรณรงค์ลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ข้อคิดเห็น	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
36. การสิ้นเปลืองพลังงานของประเทศมาจากการใช้ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือยในครัวเรือน					
37. มนุษย์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดโลกร้อน					
38. การใช้ความเร็วรถยนต์ 80 – 90 กม./ชม. ช่วยประหยัดน้ำมันได้					
39. กระบวนการผลิตสินค้าทุกประเภทใช้พลังงานอย่างมหาศาล					
40. การใช้ถุงผ้าในการซื้อสินค้าช่วยลดปริมาณขยะ					
41. ปัญหาโลกร้อนทำให้สภาพสังคมเสื่อมโทรม					
42. การเลือกพรรคการเมืองที่มีความตั้งใจแก้ปัญหาโลกร้อนสามารถลดวิกฤตการณ์โลกร้อนได้					
43. การเกิดโรคระบาดที่มีการพัฒนาสายพันธุ์ทำให้เห็นสัญญาณอันตรายของภาวะโลกร้อน					
44. ท่ามกลางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ากำลังสวนทางกับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม					
45. สภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีจะทำให้คุณมีความสุขที่แข็งแรง และสภาพจิตใจที่เป็นสุข					
46. เป็นหน้าที่ของรัฐบาลเพียงอย่างเดียวที่ต้องแก้ปัญหาโลกร้อน					
47. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟ (5 เบอร์) สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
48. การปลูกต้นไม้จะช่วยลดโลกร้อนได้เป็นอย่างดี					
49. ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกร้อนจะทำให้ทุกคนช่วยกันแก้ไขปัญหาได้เร็วขึ้น					
50. ให้ความรู้และชักชวนคนใกล้ชิด รวมทั้งเพื่อนบ้านมาเข้าร่วมเครือข่ายหยุดโลกร้อนให้กว้างขวางขึ้นจะแก้ไขปัญหาได้เร็วขึ้น					

ส่วนที่ 6 ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมที่ท่านมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

พฤติกรรม	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
51. ท่านมักปิดไฟ และถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้า ทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ					
52. เมื่อหลอดไฟในบ้านเสีย ท่านมักซื้อหลอดไฟ แบบตะเกียบมาเปลี่ยนเพื่อช่วยประหยัดไฟ					
53. ท่านโทรศัพท์หาเพื่อน ๆ แทนการเดินทางไปพบ					
54. ท่านใช้กระดาษครบทั้ง หน้า ก่อนทิ้งขยะ 2					
55. ท่านนำวัสดุที่ใช้แล้ว มารีไซเคิลบ่อยเพียงใด เช่น ถูพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก ฯลฯ					
56. การเลือกตั้งครั้งใหม่ ๆ ท่านมักมองนโยบาย เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้วย					
57. ท่านร่วมบริจาค หรือร่วมทีมอาสาสมัครไปช่วย แจกสิ่งของ และอาหารแก่ผู้ที่ประสบภัยน้ำท่วม					
58. ปัญหาสินค้าเกษตรที่มีราคาแพงขึ้น เนื่องจาก ภูมิอากาศวิปริตทำให้ท่านหันมาอุดหนุนสินค้า ภายในพื้นที่ซึ่งราคาถูกกว่า					
59. ปัญหาโลกร้อนทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต เพื่อช่วยลดปัญหา					
60. พบปัญหาน้ำท่วมขังและใช้เส้นทางเลียยอยู่บ่อย ๆ					
61. ตรวจสอบสภาพความพร้อมของเส้นทาง และยานพาหนะก่อนออกเดินทางทุกครั้ง					
62. เลือกไปตลาดสดใกล้บ้านแทนการช้อปปิ้งใน ซูเปอร์มาร์เก็ตที่มีกบบรรจุหีบห่อด้วยพลาสติก และโฟม ทำให้เกิดขยะจำนวนมาก					
63. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อเติมใหม่ได้ เพื่อเป็น การลดขยะจากหีบห่อของบรรจุภัณฑ์					
64. ชักชวนคนอื่นๆ รอบข้างให้ช่วยกันดูแล สิ่งแวดล้อมและลดปัญหาภาวะ โลกร้อน					
65. เข้าร่วมโครงการรณรงค์ลดโลกร้อนเป็นประจำ					

ประวัติเจ้าของผลงาน

ชื่อ-สกุล นางสาวภรณ์รัตน์ ภู่วิจิตร
 อีเมล pui_pr@hotmail.com
 ประวัติการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก, พ.ศ. 2544-2547
 นิเทศศาสตรบัณฑิต
 โรงเรียนสรรพวิทยาคม จ.ตาก, พ.ศ. 2537-2543
 มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทยาศาสตร์)
 ประวัติการทำงาน ผู้ช่วยบรรณาธิการ, บ. โปรวิชั่น จำกัด
 พ.ศ. 2552-2555
 เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ, บ. บัณฑิตเซ็นเตอร์ จำกัด
 พ.ศ. 2548-2550
 ที่อยู่ 810/3 ถ.อินทรีศรี ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก 63110
 ผลงานทางวิชาการ ผู้เขียนหนังสือ

1. เปิดร้านออนไลน์ฟรีบน “Facebook”
2. Google+
3. ราวด้วย Facebook Marketing ฉบับจับมือทำ
4. Facebook & Twitter
5. รวมของฟรี แต่ง WEB ให้ WOW!
6. คู่มือ Windows 7 และ โปรแกรมเสริม ฉบับสมบูรณ์
7. แต่งเป็น เล่นสนุก Photoshop & Multiply
8. สนุกเล่น เป็นเร็ว Facebook & Twitter

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ภรณ์รัตน์ ภัวจิตรี อยู่บ้านเลขที่ 810/3

ชอย..... ถนน สินทรศิริ ตำบล/แขวง แม่สอด

อำเภอ/เขต แม่สอด จังหวัด ตาก รหัสไปรษณีย์ 63110

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7503200540

ระดับปริญญา ตรี โท เอก

หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา คณะ บัณฑิตวิทยาลัย

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ" ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ" อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมลดโลกร้อนของนิสิต นักศึกษาในสถาบัน

อุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

(ต่อไปนี้เรียกว่า "สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์")

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนาอื่น ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาลิขสิทธิ์ในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาที่ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดย
ละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(นางสาวกรรณัฐพร ไชยจันทร์ ภูวิจิษฐ์)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(ดร.ชนันณา รุชต์ภาณี)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

ลงชื่อ.....พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน
(จินตนา งามงาม)